

ความคิดเห็นของพนักงานระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก
จากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ในโรงงานอุตสาหกรรม
สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

OPINION OF OPERATOR ABOUT POSITIVE EFFECTS TO QUALITY
CONTROL CIRCLE ACTIVITY (QCC) IN ROJANA INDUSTRIAL PARK
AYUTTHAYA PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของกรณีศึกษาวิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. ๒๕๕๑

KMITL - 2008 - ED - M - 251 - 220

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ความคิดเห็นของพนักงานระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก
จากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรวควบคุมคุณภาพ ในโรงงานอุตสาหกรรม
สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

OPINION OF OPERATOR ABOUT POSITIVE EFFECTS TO QUALITY
CONTROL CIRCLE ACTIVITY (QCC) IN ROJANA INDUSTRIAL PARK
AYUTTHAYA PROVINCE

วัลลักษ์ เทียงดาห์

WANLUK THIANGDAH

เลขหมู่.....
เลขระเบียน.....81290
วัน,เดือน,ปี...10 ส.ย. 2551

b.....
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2551

KMITL-2008-ED-M-251-220

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกหรือทำซ้ำ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**OPINION OF OPERATOR ABOUT POSITIVE EFFECTS TO QUALITY
CONTROL CIRCLE ACTIVITY (QCC) IN ROJANA INDUSTRIAL PARK
AYUTTHAYA PROVINCE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF SCIENCE IN INDUSTRIAL MANAGEMENT**

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2008

KMITL-2008-ED-M-251-220

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2008

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

|

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของพนักงานระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพในโรงงานอุตสาหกรรมสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Opinion of Operator About Positive Effects to Quality Control Circle Activity (QCC) in Rojana Industrial Park Ayutthaya Province

ชื่อนักศึกษา นางสาววัลลภกมล เทียงดาห์

รหัสประจำตัว 49064136

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา วิทยาการจัดการอุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.อดิษฐ์ กาญจนพิบูลย์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผศ.ดร.จิระเสกข์ ตรีเมฆสุนทร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ผศ.ดร.มนัส	ไพฑูริย์เจริญลาภ	
รศ.อดิษฐ์	กาญจนพิบูลย์	
ผศ.ดร.จิระเสกข์	ตรีเมฆสุนทร	
ผศ.ดร.สรรพลัทธ์	ถิมนรรธิน	
ดร.ธีระชินภัทร	รวมเดชะ	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 14 พฤษภาคม 2551 เวลา 09.30 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต การนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย

วันที่...30...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ.2551...

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของพนักงานระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับ
ผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจร
ควบคุมคุณภาพในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม
โรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นักศึกษา

นางสาววัลลภลักษณ์ เทียงค่าง

รหัสประจำตัว

49064136

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

วิทยาการจัดการอุตสาหกรรม

พ.ศ.

2551

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.อดิษฐ์ กาญจนพิบูลย์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ศศ.ดร.จิระเสกข์ ศรีเมธสุนทร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการ
ดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์ 5 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานและต่อ
พนักงานที่ทำกิจกรรม QCC
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่
ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด
ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และ
ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่
ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด
ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และ
ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่
ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่
ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมเก็บข้อมูลจากพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในแต่ละบริษัท จำนวน 297 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One-way ANOVA การทดสอบสมมติฐานได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และในแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) ด้านคุณภาพ (Quality) (2) ด้านการส่งมอบ (Delivery) และ (3) ด้านต้นทุน (Cost)

2) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และในแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) ด้านความปลอดภัย (Safety) (2) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) และ (3) ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ อายุ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ในบริษัท การได้รับการฝึกอบรม QCC และ ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน แต่หากจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC และการได้รับการฝึกอบรม QCC ที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน แต่หากจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน

5) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน

6) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน

Thesis Title	Opinion of Operator about Positive Effects to Quality Control Circle Activity (QCC) in Rojana Industrial Park Ayutthaya Province
Student	Miss Wanluk Thiangdah
Student ID.	49064136
Degree	Master of Science
Program	Industrial Management
Year	2008
Thesis Advisor	Associate Professor Atinuch Kanchanapiboon
Thesis Co-Advisor	Assistant Professor Dr. Jirasek Trimetsuntorn

ABSTRACT

This research was studying on Opinion of Positive Effects to Quality Control Circle Activity in Rojana Industrial Park Ayutthaya Province, by the 5 main objectives are :

- 1) To study the Opinion of positive effects to functional and employee who do QCC activity.
- 2) To study the Opinion of positive effects to functional that does QCC activity by follow employee's personal factors, gender , age , education level , period of work in a company , work character, QCC training and the QCC activity experience.
- 3) To study the Opinion of positive effects to employee who do QCC activity by follow employee's personal factors, gender , age , education level , period of work in a company, work character, QCC training and the QCC activity experience.
- 4) To study the Opinion of positive effects to functional that does QCC activity by the methodology of incentive motivation for functional that does QCC activity
- 5) To study the Opinion of positive effects to employee who do QCC activity by the methodology of incentive motivation for employee who do QCC activity.

Researcher collect data from 297 employees who do QCC activity of each a company, using questionnaire technique , analyzed the data by SPSS for window program. The statistical tools were composed of frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and One-way ANOVA as require a statistic significance in level of 0.05 and 0.01.

Research result were as follows:

1) The opinion of positive effect to functional that does QCC activity, were in high levels. The rank order of effect arranges from high to low level was as follows: (1) Quality (2) Delivery and (3) Cost.

2) The opinion of positive effect to employee who do QCC activity, were in high levels. The rank order of effect arranges from high to low level was as follows: (1) Safety (2) Environment and (3). Morale

3) The opinion of positive effect to functional that does QCC activity, categorized by follow employee's personal factors, age, period of work in a company, the QCC activity experience and QCC training that differently, were not significantly correlated with the opinion of positive effect to functional but if categorized by follow employee's personal factors, gender, work character and education level that differently, were significantly correlated with the opinion of positive effect to functional.

4) The opinion of positive effect to employee who do QCC activity, categorized by follow employee's personal factors, gender, age, education level, period of work in a company, the QCC activity experience and QCC training, that differently, were not significantly correlated with the opinion of positive effect to employee but if categorized by follow employee's personal factors, work character, that differently, were significantly correlated with the opinion of positive effect to functional.

5) The opinion of positive effect to functional that does QCC activity, categorized by follow the methodology of incentive motivation, that differently, were significantly correlated with opinion of positive effect to functional.

6) The opinion of positive effect to employee who do QCC activity, categorized by follow the methodology of incentive motivation, that differently, were significantly correlated with positive effect to employee.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการสนับสนุนของ รศ.อดิษฐ กาญจนพิบูลย์ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.จิระเสกข์ ศรีเมธสุนทร อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ รวมทั้งได้รับความอนุเคราะห์และคำแนะนำในขั้นตอนสุดท้ายทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร. มนัส ไพฑูรย์เจริญฤกษ์ ผศ.ดร.สรพสิทธิ์ ลิ้มนรรรัตน์ และ ดร.ธีระชินภัทร รามเดชะ ซึ่งผู้วิจัยซาบซึ้งในความอนุเคราะห์จากท่านและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ รศ.ดร.พงศ์ หรดาล อ.ณัฐวุฒิ โรจน์นันทติกุล และผู้ทรงคุณวุฒิ คุณบังอร พันธุสาห์ คุณฉวีริกาญจน์ ทรัพย์ทรงชัย คุณพร้อมวิทย์ ดันประวัติกี ให้ความกรุณาช่วยเหลือในการตรวจสอบแบบสอบถามที่จะใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดาและทุกคนในครอบครัวที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดระยะเวลาที่ได้ทำการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ โรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลและการตอบแบบสอบถามในทุกข้ออย่างสมบูรณ์ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ธุรการ ภาควิชาภาษาและสังคม ตลอดจนถึงบัณฑิตศึกษา คณะครู ภาควิชาอุตสาหกรรม และบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ให้ความช่วยเหลือประสานงาน และอำนวยความสะดวกในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สุดท้ายขอขอบคุณเพื่อนๆ ร่วมรุ่น IM10 และ เพื่อนๆ กลุ่มเสียง ที่คอยกระตุ้น ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

วัลลภลักษณ์ เทียงคาศ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	XIV
สารบัญภาพ.....	XVIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานวิจัย.....	4
1.4 ทฤษฎีกรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	6
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	7
1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
1.5.3 ระยะเวลาในการวิจัย.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	8
1.7 นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับระบบคุณภาพ.....	11
2.1.1 ความหมายของคุณภาพ(Quality).....	11
2.1.2 ความหมายของการบริหารคุณภาพโดยทุกคนมีส่วนร่วม (TQM : Total Quality Management).....	12
2.1.3 ความหมายของการควบคุมคุณภาพแบบทั้งหมดทั่วองค์กร (TQC:Total Quality Control).....	13
2.1.4 ไตรศาสตร์ด้านคุณภาพของจูราน(Juran).....	14
2.1.5 การควบคุมคุณภาพด้วยวงจร PDCA.....	18
2.2 ทฤษฎีและแนวทางการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ(QCC).....	23

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.2.1 ความหมายของคิวซีเซอร์เคิลหรือกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ.....	23
2.2.2 ประวัติความเป็นมาของคิวซีเซอร์เคิล.....	25
2.2.3 การแก้ปัญหาแบบคิวซี.....	31
2.2.4 เป้าหมายของคิวซีเซอร์เคิล.....	34
2.2.5 โครงสร้างของกลุ่มคิวซีเซอร์เคิล.....	38
2.2.6 การให้การศึกษาของกลุ่มคิวซีเซอร์เคิล.....	41
2.2.7 ขั้นตอนการจัดทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ.....	43
2.2.8 คิวซีสตอรี (QC Story).....	46
2.2.9 เทคนิคเสริมสร้างการทำกิจกรรมของกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ.....	49
2.2.10 เครื่องมือ QC และแนวทางการใช้งาน.....	50
2.2.11 ประโยชน์ของการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ.....	56
2.3 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการจูงใจเกี่ยวข้อง	58
2.3.1 แนวความคิดและความหมายเกี่ยวกับแรงจูงใจ.....	58
2.3.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	60
2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับกิจกรรมเพิ่มผลผลิต.....	65
2.4.1 คุณภาพ (Quality).....	66
2.4.2 ต้นทุน (Cost).....	67
2.4.3 การส่งมอบ (Delivery).....	68
2.4.4 ความปลอดภัย (Safety).....	69
2.4.5ขวัญกำลังใจในการทำงาน (Morale).....	70
2.4.6 สิ่งแวดล้อม (Environment).....	70
2.4.7 จรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจ (Ethics).....	71
2.5 กิจกรรมเพิ่มผลผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม	
สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	72
2.5.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสวนอุตสาหกรรมโรจนะ.....	72
2.5.2 กิจกรรมกลุ่มกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ.....	73
2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	74

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	83
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	83
3.1.1 ประชากร	83
3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง	83
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	84
3.2.1 ลักษณะเครื่องมือ	84
3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	86
3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ	86
3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ	86
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	87
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	91
3.5.1 ค่าร้อยละ (Percentage)	91
3.5.2 ค่าเฉลี่ย หรือค่ามัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean)	91
3.5.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)	92
3.5.4 วิเคราะห์โดยวิธี t-test	92
3.5.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)	94
3.5.6 การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี Least Significant Difference (LSD)	95
บทที่ 4 ผลการวิจัย	97
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC	98
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ เชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถาม	101
4.2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC	101

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

4.2.2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC.....	107
4.3	ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการ ฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนอุตสาหกรรมโรงนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	114
4.4	ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับ การฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มีผลต่อ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนอุตสาหกรรมโรงนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	128
4.5	ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในส่วนอุตสาหกรรมโรงนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	139
4.6	ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในส่วนอุตสาหกรรมโรงนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	141

เอกสารนี้เป็นเอกสารเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

4.7 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแบบสอบถามปลายเปิด เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อ พนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมใน สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	143
4.7.1 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC	143
4.7.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC	144
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	145
5.1 สรุปผลการวิจัย	146
5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยที่สนับสนุนพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	146
5.1.2 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	147
5.1.3 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	147
5.1.4 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำ กิจกรรมกลุ่ม QCC กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ เชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ใน โรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ.....	148

เอกสารนี้เป็นเอกสาร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

5.1.5 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	149
5.1.6 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	150
5.1.7 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	150
5.2 อภิปรายผล	151
5.2.1 ข้อมูลทางด้านปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC โรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	151
5.2.2 ข้อมูลทางด้านปัจจัยที่สนับสนุนพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	153
5.2.3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 3 ด้าน	153

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

5.2.4	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นผลกระทบ เชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม โรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 3 ด้าน	155
5.2.5	ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบ ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการ ปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการ ฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงาน ที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	157
5.2.6	ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัย ส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และ ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มีระดับความคิดเห็นเกี่ยว กับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	161
5.2.7	ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบ การดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจ ให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC มีระดับความ คิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	165

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับงานวิจัยเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

5.2.8 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบ การดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจ ให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC มีระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	165
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	166
5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้.....	166
5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งถัดไป.....	167
5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	167
บรรณานุกรม.....	169
ภาคผนวก.....	173
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	175
ประวัติผู้เขียน.....	181

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 เปรียบเทียบกระบวนการบริหารการเงินกับกระบวนการบริหารคุณภาพ	15
2.2 ลำดับเหตุการณ์ของคิวซีในญี่ปุ่นก่อนเกิดคิวซีเซอร์เคิล	27
2.3 ลำดับเหตุการณ์ของคิวซีเซอร์เคิลในประเทศไทย	29
2.4 ขั้นตอนทั่วไปของการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ	43
2.5 เปรียบเทียบขั้นตอนการแก้ปัญหา QC Story กับขั้นตอนของ K-T	46
2.6 สรุปขั้นตอนการทำกิจกรรม QCC และเทคนิคการควบคุมคุณภาพ	48
3.1 การทดสอบสมมติฐาน	58
3.2 แสดงสูตรการวิเคราะห์โดยวิธี One-way ANOVA	59
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	98
4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถาม	100
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ	102
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน	103
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ	105
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในภาพรวม	106

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย.....	107
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน.....	109
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม.....	111
4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในภาพรวม.....	112
4.11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....	113
4.12 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถามโดยวิธี t-test.....	115
4.13 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามอายุโดยวิธี One-way ANOVA.....	116
4.14 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยวิธี One-way ANOVA.....	118

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า โดยผู้ดูแลเนื้อหาไม่จำเป็นต้องเข้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพระหว่างกลุ่มพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกัน โดยวิธี LSD.....	119
4.16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC ในด้านภาพรวมระหว่างกลุ่มพนักงานที่มีระดับ การศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกัน โดยวิธี LSD.....	120
4.17 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท โดยวิธี One-way ANOVA.....	121
4.18 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติโดยวิธี t-test.....	123
4.19 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำการกิจกรรม QCC โดยวิธี One-way ANOVA.....	124
4.20 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามประสบการณ์ การทำการกิจกรรม QCC โดยวิธี One-way ANOVA.....	126
4.21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC ในด้านคุณภาพระหว่างกลุ่มพนักงานที่มีที่มีประสบการณ์ทำการกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกัน โดยวิธี LSD.....	127
4.22 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี t-test.....	129
4.23 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามอายุโดยวิธี One-way ANOVA.....	130

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.24 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยวิธี One-way ANOVA	132
4.25 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท โดยวิธี One-way ANOVA	133
4.26 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยวิธี t-test	135
4.27 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC โดยวิธี One-way ANOVA	136
4.28 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC โดยวิธี One-way ANOVA	138
4.29 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจ โดยวิธี t-test	140
4.30 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจ โดยวิธี t-test	142

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวความคิดของการวิจัย.....	6
2.1 รูปไครศาสตร์ด้านคุณภาพ.....	15
2.2 ความสัมพันธ์ของไครศาสตร์ด้านคุณภาพของจوران.....	18
2.3 วงจร PDCA ในยุคแรก.....	19
2.4 วงจร PDCA แบบญี่ปุ่น.....	20
2.5 วงจร PDCA กับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง.....	21
2.6 ปัญหาตามแนวทางของเคปเนอร์-ทรีโก.....	32
2.7 โครงสร้างของปัญหาคุณภาพ.....	33
2.8 ตัวอย่างการจำแนกข้อมูล.....	50
2.9 ตัวอย่างใบตรวจสอบ.....	51
2.10 ตัวอย่างแผนผังพาเรโต.....	52
2.11 ตัวอย่างแผนผังฮิสโตแกรม.....	53
2.12 ตัวอย่างแผนผังก้างปลา.....	53
2.13 ตัวอย่างกราฟเส้น.....	54
2.14 ตัวอย่างกราฟแท่ง.....	54
2.15 ตัวอย่างกราฟวงกลม.....	55
2.16 ตัวอย่างแผนผังควบคุม.....	55
2.17 ตัวอย่างแผนภูมิการกระจาย.....	56
2.18 องค์ประกอบการเพิ่มผลผลิตโดยรวมที่ได้คุณธรรมและยั่งยืน.....	66

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากกระแสยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน องค์กรธุรกิจต่างๆ ของประเทศไทยต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี อีกทั้งประเทศไทยได้มีนโยบายทำข้อตกลงเปิดเขตการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) ในเวทีการค้าระดับนานาชาติ ซึ่งประเทศไทยมีการเจรจาเขตการค้าเสรีกับประเทศและกลุ่มการค้าต่างๆ อาทิเช่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อาเซียน- จีน อินเดีย สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น บารนัท เปรู ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMS-TEC) และสมาคมการค้าเสรียุโรป (European Free Trade Association: EFTA) เป็นต้น (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. 2548 : 1-12) ซึ่งเมื่อทำการเปิดเขตการค้าเสรีกับประเทศนั้นๆ สินค้าจากประเทศที่ได้ร่วมทำข้อตกลงจะลดข้อกีดกันตัวเข้าสู่ประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การเปิดเขตการค้าเสรีมีทั้งผลดีและผลเสียต่อประเทศ อุตสาหกรรมและภาคการผลิตของประเทศไทยย่อมได้รับผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีทั้งทางตรงและทางอ้อม ภาคการผลิตในสาขาที่ยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันกับสินค้านำเข้าจากประเทศคู่เจรจา อาจได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง ดังนั้น ภาคการผลิตเหล่านี้จึงต้องใช้เวลาในการปรับตัวเพื่อให้มีความแข็งแกร่งอย่างเพียงพอที่จะเผชิญการแข่งขันอย่างเต็มรูปแบบ องค์กรที่ทำธุรกิจกับต่างประเทศจะต้องคำนึงถึง คุณภาพ ต้นทุนและการส่งมอบที่ทันเวลาต่อลูกค้า ส่วนสถานประกอบการภายในประเทศต่างต้องปรับตัวให้สามารถแข่งขันกับสินค้าจากต่างชาติที่จะเข้ามาแข่งขันให้ได้เช่นเดียวกัน ทั้งในด้านคุณภาพสินค้า ต้นทุนการผลิต การส่งมอบสินค้าที่ตรงเวลา รวมถึงการเพิ่มผลผลิตในด้านอื่นๆ ขององค์กร เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าให้ได้สูงสุด

หลายองค์กรได้ดำเนินงานพัฒนาองค์กรมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงของยุคโลกาภิวัตน์ แต่ในขณะเดียวกันกับอีกหลายองค์กรเพิ่งเริ่มปรับองค์กร กิจกรรมการพัฒนาองค์กรต่างๆ จึงถูกนำมาใช้ในการพัฒนาและเพิ่มผลผลิตขององค์กร โดยเฉพาะกิจกรรมด้านงานบริหารคุณภาพ เช่น ระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001:2000 การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร โดยทุกคนมีส่วนร่วม (Total Quality Management) เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award) และกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle) หรือ “ กิจกรรม

QCC” เป็นต้น ซึ่งกิจกรรม QCC ถือเป็นพื้นฐานในการดำเนินงานควบคุมคุณภาพด้วยตนเอง และจะเป็นแนวทางสำคัญต่อการพัฒนาคนให้เกิดทักษะการแก้ปัญหา เพื่อเตรียมพร้อมต่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราวที่ส่วนมากเกิดจากความผิดพลาดหรืออุบัติเหตุ (กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ. 2547 : 105) รวมถึงเป็นกิจกรรมพื้นฐานของงานบริหารคุณภาพดังที่กล่าวมาข้างต้น

กิจกรรม QCC เป็นเทคนิคการควบคุมคุณภาพที่ถูกพัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศญี่ปุ่น ในปี ค.ศ. 1962 โดยสมาพันธ์นักวิทยาศาสตร์และวิศวกรแห่งญี่ปุ่น หรือ JUSE ซึ่งกิจกรรม QCC ได้วิวัฒนาการมาจากการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยสถิติ (SQC) และมีการประยุกต์ใช้ร่วมกับแนวคิดของ ดร.เดมมิ่ง ที่ว่าด้วยทฤษฎีการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA ได้แก่ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการนำไปปฏิบัติ (Action)

เป้าหมายของกิจกรรม QCC ตามที่ JUSE ได้กำหนดไว้มี 11 ประการ คือ เพื่อสร้างสถานที่ทำงานที่เข้มแข็ง เพื่อให้กระบวนการอยู่ภายใต้สภาวะควบคุม เพื่อเพิ่มขวัญกำลังใจ เพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อปรับปรุงคุณภาพงานในระดับปฏิบัติการ เพื่อให้มีการแก้ปัญหาหน้างานอย่างสมครใจ เพื่อให้พนักงานพัฒนาวิธีคิดและดึงความเฉลียวฉลาดออกมาใช้ เพื่อขยายความคิดของพนักงานให้กว้างขึ้น เพื่อให้พนักงานมีรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อการปรับปรุงการประกันคุณภาพ และเพื่อให้วิศวกรสามารถทำงานด้านวิศวกรรมได้อย่างแท้จริง (กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ. 2547 : 120-126)

ทั้งนี้ ในประเทศไทยกิจกรรม QCC ได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการพัฒนาเทคนิคการผลิต การพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ในหลายองค์กร (สถิตย์ ธิยะदानนท์. 2547 : 5) โดยในปี 2518 บริษัท ไทยบริดจสโตน จำกัด ได้เริ่มทำกิจกรรม QCC เป็นบริษัทแรกในประเทศไทย และในปี 2519 บริษัท ไทยอีโนอุตสาหกรรม จำกัด ก็ได้เริ่มนำกิจกรรม QCC มาดำเนินการเป็นบริษัทที่สอง จากนั้นก็ได้มีบริษัทต่างๆ ได้ทยอยนำเทคโนโลยีมาเผยแพร่เป็นลำดับมากขึ้น (กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ. 2547 : 109-110) จนกิจกรรม QCC ได้รับความนิยมน้อย่างแพร่หลายจากสถานประกอบการต่างๆ ในปัจจุบัน รวมถึงโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก็ได้นำกิจกรรม QCC เข้ามาใช้ในองค์กรเพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินงานธุรกิจเช่นเดียวกัน

สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จ.อยุธยาตั้งอยู่ตำบลคานหาม ตำบลธนู และตำบลอุทัย อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงาน 134 โรงงาน ปัจจุบันดำเนินการแล้ว 6 เฟส มีพื้นที่รวม 4,500 ไร่ มีโรงงานที่ดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC) แล้วจำนวน 83 โรงงาน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีสัญชาติญี่ปุ่นและอยู่ในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ มัตซุซิตะ อิเล็กทริก เวิร์ค ,ฟูรุกาวา พรีซิชั่น(ประเทศไทย), ชัน โยเซมิคอนดักเตอร์(ประเทศไทย) และกลุ่มยานยนต์ได้แก่ ฮอนด้า ออโต้โมบิล เป็นต้น

จำกัดขณั ขุนพลแก้ว และคณะ (2544 : 45) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบการเพิ่มผลผลิต 7 ประการ ส่งผลให้เกิดการเพิ่มผลผลิตที่ยั่งยืนและมีคุณธรรม โดยองค์ประกอบคุณภาพ ต้นทุนและการส่งมอบเป็นองค์ประกอบที่หน่วยงานต้องปฏิบัติเพื่อลูกค้า องค์ประกอบความปลอดภัยและขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นองค์ประกอบที่หน่วยงานต้องปฏิบัติเพื่อพนักงาน และองค์ประกอบสิ่งแวดล้อม และจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ เป็นองค์ประกอบที่หน่วยงานต้องปฏิบัติต่อสังคม

เนื่องจากกิจกรรม QCC เป็นเครื่องมือหนึ่งในการเพิ่มผลผลิตขององค์กร หากองค์กรใดสามารถดำเนินกิจกรรม QCC ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การพัฒนาบุคลากรและการเพิ่มผลผลิตขององค์กรนั้นจะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย แต่อย่างไรก็ตามการนำกิจกรรม QCC มาใช้ในแต่ละองค์กรย่อมเกิดปัญหาขึ้นแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม QCC ขององค์กรนั้นๆ

ด้วยเหตุผลที่นำเสนอดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของพนักงานระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC) ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของพนักงานระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรม QCC ที่มีต่อพนักงานที่ร่วมกิจกรรม QCC และระดับความคิดเห็นของพนักงานระดับปฏิบัติการเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC รวมถึงศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อการดำเนินกิจกรรม QCC ดังกล่าว ทั้งนี้ผู้วิจัยก็จะสามารถนำข้อมูลจากการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนา กิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมถึงการนำผลที่ได้จากการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างกลุ่มกิจกรรม QCC ของสถานประกอบการอื่นๆ ที่ดำเนินกิจกรรม QCC เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางธุรกิจต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานและต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC

1.2.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และ ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC

1.2.4 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC

1.2.5 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC

1.3 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกัน ทำให้พนักงานระดับปฏิบัติการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันได้ โดยมีสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันได้

สมมติฐานที่ 1.2 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันได้

สมมติฐานที่ 1.3 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันได้

สมมติฐานที่ 1.4 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันได้

สมมติฐานที่ 1.5 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันได้

สมมติฐานที่ 1.6 พนักงานระดับปฏิบัติการที่ได้รับการฝึกอบรม QCC ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.7 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่างกัน โดยมีสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 2.1 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.2 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.3 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.4 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.5 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.6 พนักงานระดับปฏิบัติการที่ได้รับการฝึกอบรม QCC ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.7 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่างกัน

แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมมติฐานที่ 4 วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC แยกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แยกต่างกัน

1.4 ทฤษฎีกรอบแนวความคิดที่ใช้ในงานวิจัย

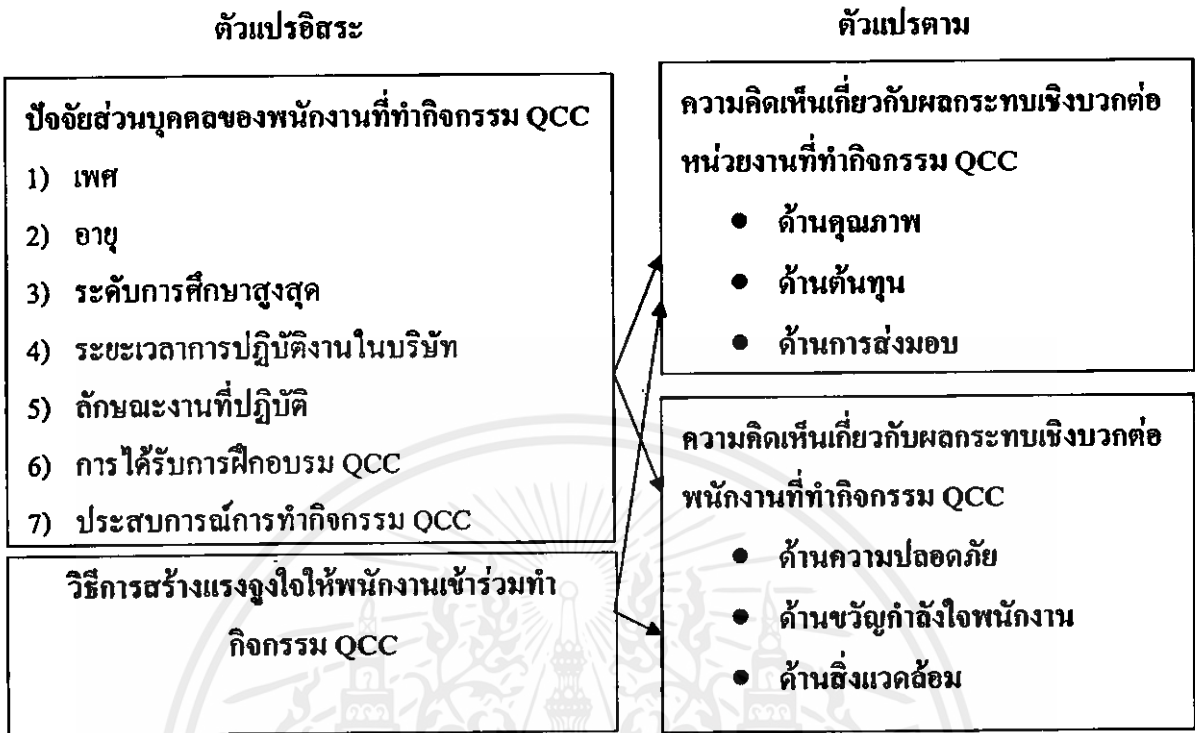
การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎี ,งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผู้มีประสบการณ์ ได้แก่ แนวคิดของ Deming ว่าด้วยทฤษฎีการบริหารวงจรคุณภาพ PDCA ได้แก่ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการนำไปปฏิบัติ (Action) แนวคิดองค์ประกอบการเพิ่มผลผลิต ของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ได้แก่ คุณภาพ (Quality) ต้นทุน (Cost) การส่งมอบ (Delivery) ความปลอดภัย (Safety)ขวัญกำลังใจในการทำงาน (Morale) และสิ่งแวดล้อม (Environment) และแนวคิดกลุ่มกิจกรรมคุณภาพ (QCC) ของ JUSE

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยแบ่งข้อมูลตามลักษณะของตัวแปร ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC และวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC

ตัวแปรตาม ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และระดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละบริษัทที่ดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งจะมีประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวนทั้งหมด 40,610 ราย (จำนวน 83 โรงงาน)

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

งานวิจัยนี้มีตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.5.2.1 ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC

1) เพศ

2) อายุ

3) ระดับการศึกษาสูงสุด

4) ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังขอสงวนสิทธิ์ในข้อมูลและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5) ลักษณะงานที่ปฏิบัติ
- 6) การได้รับการฝึกอบรม QCC
- 7) ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC

วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC

1.5.2.2 ตัวแปรตาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC

- 1) ด้านคุณภาพ (Quality)
- 2) ด้านต้นทุน (Cost)
- 3) ด้านการส่งมอบ (Delivery)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC

- 1) ด้านความปลอดภัย (Safety)
- 2) ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)
- 3) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)

1.5.3 ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาโดยการแจกแบบสอบถามให้กับพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละบริษัทในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสรุปผลการศึกษาโดยใช้เวลาในการศึกษาดังแต่เดือน ธันวาคม 2550 ถึง เดือน กุมภาพันธ์ 2551

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1) ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2) ทำให้ทราบถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3) ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4) ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5) นำผลที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อมูลเบื้องต้น ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

6) นำผลที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างกลุ่มกิจกรรม QCC ของสถานประกอบการอื่นๆ ที่ดำเนินกิจกรรม QCC

1.7 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

1. กิจกรรม QCC หมายถึง กิจกรรมของกลุ่มคุณภาพ คือกลุ่มบุคคลผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีจำนวน 3-10 คน ปฏิบัติงานอยู่ในแผนกเดียวกัน รวมตัวกันขึ้นเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ และข้อบกพร่องที่เกิดจากการปฏิบัติงาน มีการจัดกิจกรรมของกลุ่มในรูปแบบการประชุมมีสมาชิกของกลุ่มร่วมปรึกษาหารือ การทำกิจกรรมของกลุ่มจะต้องไม่ขัดต่อนโยบายของหน่วยงาน และต้องมีการกระทำกันอย่างต่อเนื่องสามารถนำผลงานที่ได้รับเมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วมาแสดงได้
2. QC Story หมายถึง ขั้นตอนในการแก้ไขปัญหาโดยใช้หลักการควบคุมคุณภาพ (QC) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ การค้นหาปัญหาและเลือกหัวข้อเรื่อง สำรวจสภาพปัจจุบันของปัญหาและกำหนดเป้าหมาย วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและวางมาตรการแก้ไข ลงมือปฏิบัติตามมาตรการแก้ไข ตรวจสอบผลกำหนดมาตรฐาน สรุปผลและวางแผนทำกิจกรรมเรื่องต่อไป
3. พนักงานที่ทำกิจกรรม QCC หมายถึง พนักงานที่ปฏิบัติการภายในบริษัท ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และได้ร่วมทำกิจกรรม QCC ตามกฎ และกติกา ที่กำหนด
4. ระดับการศึกษาสูงสุด หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม
5. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาเป็นปีที่ปฏิบัติงานภายในบริษัท ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่พนักงานสังกัดอยู่ในปัจจุบัน
6. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ หมายถึง ลักษณะงานปัจจุบันที่พนักงานปฏิบัติงานภายในบริษัท ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้านหลัก คือ
 - 1) หน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิต หมายถึง หน่วยงานที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่ลูกค้า การปฏิบัติการหรือการผลิตโดยตรง
 - 2) หน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือสนับสนุนการผลิต หมายถึง หน่วยงานที่ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ผลแก่โรงงานฯ แต่ต้องอาศัยถึงเข้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ ให้การสนับสนุนการบริการ การปฏิบัติการหรือการผลิต

7. การได้รับการฝึกอบรม QCC หมายถึง การฝึกอบรมพนักงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม QCC ทั้งในด้านความรู้ ทฤษฎีและการปฏิบัติ โดยวิทยากรภายในหรือภายนอกบริษัท

8. ประสิทธิภาพการทำกิจกรรม QCC หมายถึง ระยะเวลาเป็นปีที่พนักงานได้ร่วมทำกิจกรรม QCC ภายในบริษัท ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

9. วิธีการสร้างแรงจูงใจ หมายถึง การสร้างปัจจัยที่ทำให้พนักงานของสถานประกอบการเกิดความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งสามารถแบ่งตามประเภทสิ่งจูงใจได้ 2 ประเภท ได้แก่

- สิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน หมายถึง เป็นผลตอบแทนจากการทำงานโดยอาศัยเงินตราเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนกับปัจจัยอื่นๆ ที่จำเป็นในสังคม ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินรางวัล

- สิ่งจูงใจที่ไม่ใช่เงิน หมายถึง ปัจจัยอื่นนอกเหนือจากเงินตราที่จูงใจให้บุคคลทำงาน ได้แก่ การแข่งขัน ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ความรู้สึกก้าวหน้า การรู้ผลของงาน ฐานะของสังคม การให้รางวัลและการลงโทษ การให้งานที่เหมาะสม การทำให้มีความรู้สึกว่างานมีความสำคัญ และการลดความซ้ำซากจำเจ

10. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดจากปัจจัยเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในลักษณะที่เป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกันในทางที่ดี

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมเนื้อหาของทฤษฎีและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยไว้หลายแนวคิด โดยศึกษาจากตำรา เอกสาร วารสาร รายงานการวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้สามารถกำหนดกรอบแนวคิดที่จะใช้เป็นแนวในการศึกษาได้ครอบคลุมและชัดเจนขึ้น ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญตามลำดับดังต่อไปนี้

2.1 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับระบบคุณภาพ

2.2 ทฤษฎีและแนวทางการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ(QCC)

2.3 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการจูงใจ

2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับกิจกรรมเพิ่มผลผลิต

2.5 กิจกรรมเพิ่มผลผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับระบบคุณภาพ

2.1.1 ความหมายของคุณภาพ (Quality)

บรรจง จันทมาศ (2546 : 1) ได้ให้ความหมายของคุณภาพ คือ คุณสมบัติทุกประการของผลิตภัณฑ์ / การบริการ ที่ตอบสนองความต้องการและสามารถสร้างความพอใจให้แก่ลูกค้า

ศิริพร ขอพรกลาง (2546:8) ให้ความหมายของคุณภาพ คือ คุณลักษณะหรือคุณสมบัติทุกประการของผลิตภัณฑ์ หรือพฤติกรรมทุกอย่างของการบริการที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการ และรวมถึงความพอใจของลูกค้าและผู้บริโภค : The Quality of a Product or Service, that bear on its ability to satisfy stated or implied needs.

Besterfield et. al. (1999 : 1) ให้ความหมายของคุณภาพ คือ ระดับความสอดคล้องของผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการ

Kotler (2000 : 215) กล่าวว่าไว้ว่าคุณภาพ คือ ผลรวมของรูปลักษณะ และคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์หรือการบริการหนึ่ง ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจของลูกค้า

พิจิต สุขเจริญพงษ์ (2535 : 13) กล่าวว่าไว้ว่า คุณภาพเป็นคำที่มีนิยามหลายอย่าง แต่นิยามที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในด้านการผลิตคือ “ ความถูกต้องตรงความต้องการของผู้ใช้ (quality is fitness for use) ” สำหรับความต้องการของผู้ใช้โดยทั่วไปจะกำหนดด้วยข้อกำหนด (specification) หรือ

มาตรฐาน (Standard) กล่าวอีกนัยหนึ่งการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ คือ การผลิตสินค้าถูกต้องตรงกับข้อกำหนดหรือมาตรฐานของสินค้านั้นๆ

ยงยุทธ เกษสาคร (2548 : 217) กล่าวว่าไว้ว่า คุณภาพ หมายถึง กระบวนการทางธุรกิจที่จะสร้างสรรค์คุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมไปถึงการบริการให้ตรงความต้องการของลูกค้าหรือผู้บริโภคทำให้เกิดความพึงพอใจต่อสินค้าและบริการ จนเกิดพฤติกรรมในการบริโภคซ้ำหรือลูกค้าประจำ

กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 37) กล่าวว่าไว้ว่า ในยุคโลกาภิวัตน์ได้กำหนดให้คุณภาพเป็นกลยุทธ์สำคัญในการบริหารธุรกิจ ดังนั้น การบริหารธุรกิจที่ต้องการผลกำไรแบบยั่งยืนจึงต้องดำเนินการบริหารคุณภาพแบบทุกฝ่ายได้ผลประโยชน์ร่วมกัน โดยผลประโยชน์ที่ฝ่ายหนึ่งได้รับจะต้องมิได้มาจากความสูญเสียผลประโยชน์ของอีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งนี้โดยคำนึงถึงบุคคลที่มีส่วนได้เสียในธุรกิจ (Stakeholder) ที่ประกอบด้วยหลาย ๆ ส่วน แต่อาจจำแนกออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ถือหุ้น ผู้บริหาร พนักงาน ผู้ซื้อ (รวมถึงผู้ส่งมอบและผู้ใช้ขั้นสุดท้าย) สังคมซึ่งอาจกำหนดความพอใจของบุคคลแต่ละกลุ่มได้ดังนี้

(ก) ผู้ถือหุ้น ถือหุ้นในองค์กรมีเงื่อนไขที่จำเป็นต่อความพอใจ คือ เงินปันผลจากกิจการด้วยเงื่อนไขที่เพียงพอ คือ มีเงินปันผลที่ไม่ต่ำกว่ากิจการอื่น ๆ

(ข) พนักงาน พนักงานองค์กรมีเงื่อนไขที่จำเป็นต่อการสร้างความพอใจ คือ มีงานทำ และด้วยเงื่อนไขที่เพียงพอ คือ มีกระบวนการทำงานภายใต้ความปลอดภัย (S) ความมั่นคง (S) ขวัญและกำลังใจ (M) และการทำงานแบบมีผลิตภาพด้านแรงงาน (P)

(ค) ผู้ซื้อและสังคม โดยเงื่อนไขที่จำเป็นต่อการสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ซื้อและสังคม คือ ตัวผลิตภัณฑ์ และด้วยเงื่อนไขที่เพียงพอ คือ มีผลิตภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะด้านคุณภาพ (Q) ด้วยต้นทุน (C) ที่เหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด (S)

2.1.2 ความหมายของการบริหารคุณภาพโดยทุกคนมีส่วนร่วม (TQM : Total Quality Management)

อนูวรรณ ศลาเหลืองอำไพ (2546 : 2) ได้กล่าวถึงองค์กร ISO 8402-1 ไว้ว่า ได้ให้คำจำกัดความ TQM หมายถึง แนวทางการบริหารองค์กรที่มุ่งเน้นคุณภาพ โดยสมาชิกทุกคนขององค์กรมีส่วนร่วมและมุ่งหมายผลกำไรระยะยาว ด้วยการสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้ารวมถึงสร้างผลประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกองค์กรและสังคม

ศิริพร ขอพรกลาง (2546 : 18) กล่าวว่าไว้ว่า หลักสำคัญของ TQC/TQM มี 2 ประการ คือ (ก) เป็นแนวทางปฏิบัติที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายพร้อมกัน ซึ่งประกอบด้วยวัฏจักร PDCA ของเดมมิ่ง รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มาซึ่งความพึงพอใจสูงสุดของลูกค้าและราคาต่ำ

(ข) เป็นการควบคุมคุณภาพทุกจุดในองค์กร โดยอาศัยหลักการควบคุมคุณภาพสินค้าเบื้องต้น พร้อมทั้งมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 68-69) ได้ให้ความหมายของ TQM คือ ประสิทธิภาพในการบริหาร 3 ประการ ได้แก่ ความมีส่วนร่วมจากบุคลากรทั่วทั้งองค์กร ความมีระบบ และการตัดสินใจบนข้อเท็จจริง โดยการบริหารนี้จะอยู่บนหลัก 4 ประการ ได้แก่ ลูกค้ำสัมพันธ์ หรือการเน้นลูกค้ำความเป็นเลิศด้านทรัพยากรมนุษย์ ความเป็นผู้นำด้านผลิตภัณฑ์ และความเป็นเลิศด้านการบริหาร

2.1.3 ความหมายของการควบคุมคุณภาพแบบทั้งหมดทั่วองค์กร (TQC: Total Quality Control)

ประวิทย์ จงวิศาล (2531 : 30) กล่าวว่าไว้ว่า TQC คือ กิจกรรมที่สร้างระบบควบคุมคุณภาพแบบทั้งหมดทั่วทั้งบริษัท โดยร่วมมือกับทุกหน่วยงาน และทุกคนทุกระดับ เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการที่มีความเชื่อถือได้สูง เพื่อให้ผู้ใช้สินค้าหรือรับบริการมีความพึงพอใจในระยะยาว โดยอาศัยแนวความคิดเรื่องคุณภาพ ซึ่งมองว่ากระบวนการผลิตหรือผู้รับงานต่อไป คือ ลูกค้ำของเรา และเราต้องสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้ำ โดยใช้หลักการ PDCA จากข้อมูลเชิงสถิติ เน้นการป้องกันปัญหาด้านคุณภาพและการปรับปรุง เพื่อควบคุมคุณภาพทุกขั้นตอนและทุกงานทั้งกระบวนการ ซึ่งจะต้องยอมรับความสำคัญในความสามารถของมนุษย์โดยให้โอกาสทุกคนได้มีส่วนร่วมและมีอิสระในทางความคิดเรื่องคุณภาพ ซึ่งมองว่ากระบวนการผลิตหรือผู้รับงานต่อไป คือ ลูกค้ำของเรา และเราต้องสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้ำ โดยใช้หลักการ PDCA จากข้อมูลเชิงสถิติ เน้นการป้องกัน ปัญหาด้านคุณภาพและการปรับปรุง เพื่อควบคุมคุณภาพทุกขั้นตอนและทุกงานทั้งกระบวนการ ซึ่งจะต้องยอมรับความสำคัญในความสามารถของมนุษย์โดยให้โอกาสทุกคนได้มีส่วนร่วมและมีอิสระในทางความคิด

โยชิโอะ คอนโตะ (2540 : 41) กล่าวว่าไว้ว่า กิจกรรม TQC คือ การปฏิบัติทางความคิดในการบริหารงาน โดยดำเนินกิจกรรมเป็นกลุ่มกิจกรรมย่อย ๆ ซึ่งไม่สามารถทำได้โดยปัจเจกบุคคล อาจจะกล่าวได้ว่า กิจกรรม TQC ไม่ใช่ยาวิเศษ แต่มีสรรพคุณคล้ายกับยาสมุนไพร โดยใช้หลักการบริหารด้วยข้อเท็จจริง ซึ่งก็คือ การบริหารด้วยการหมุนวงล้อ PDCA ซึ่งเป็นการบริหารที่วางอยู่บนพื้นฐาน แห่งมนุษยธรรม โดยต้องอาศัยวินัยที่เชื่อมโยงความรู้เข้ากับการปฏิบัติ และสุดท้ายกิจกรรม TQC เริ่มต้นที่การศึกษาและสิ้นสุดที่การศึกษา

วิฑูรย์ สิมะโชคติ (2541 : 45) กล่าวว่าไว้ว่า กิจกรรม TQC คือ ชุดของปรัชญา ความรู้ เทคนิค วิธีการสำหรับบริหารธุรกิจ เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ดียิ่งขึ้นเรื่อย ๆ โดยพนักงานทุก ๆ คนมีส่วนร่วม

2.1.4 ไตรศาสตร์ด้านคุณภาพของจوران (Juran)

Juran (1986 : 48) ได้นำเสนอว่า ในยุคที่ธุรกิจมีการแข่งขันอย่างสูง ทำให้เกิดวิกฤติการณ์ต่าง ๆ ในการบริหารธุรกิจดังต่อไปนี้ ที่มีผลทำให้แต่ละองค์กรต้องการความมีระบบของการบริหารคุณภาพ ดังนั้น องค์กรที่ต้องการจะสร้างแนวทางใหม่ สำหรับบริหารคุณภาพนี้ มีความจำเป็นต้องสร้างแนวทางที่มีเอกภาพ สำหรับบุคลากรในองค์กร ซึ่งโดยทั่วไปองค์กรต่าง ๆ จะมีสาเหตุของความไม่เป็นเอกภาพ ในการบริหารคุณภาพมี 3 ประการ คือ

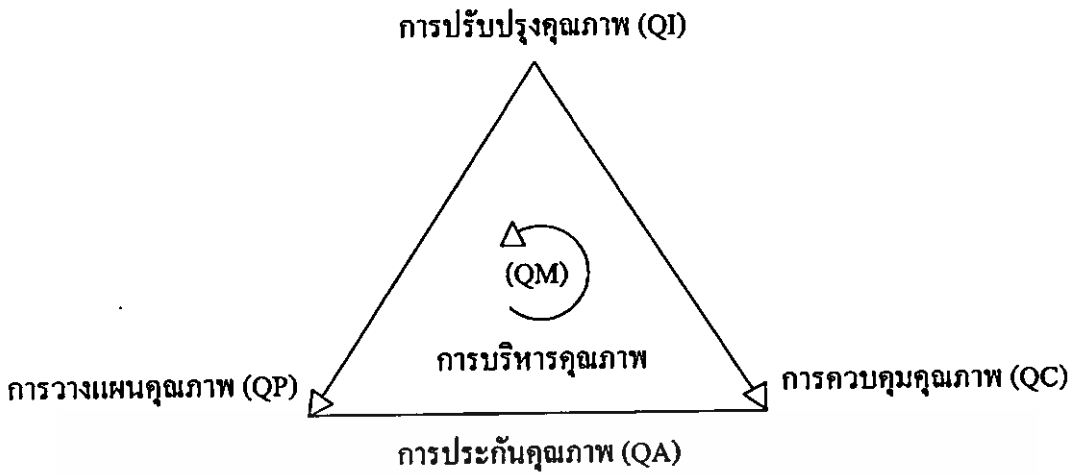
- ในองค์กรจะมีหน้างานหลาย ๆ หน้าที่ตั้งแต่ว่า งานการตลาด งานออกแบบ งานจัดหางานผลิต จนถึงการบริหารหลังการขาย โดยแต่ละงานจะมีหน้าที่เฉพาะและการดำเนินงาน “เฉพาะ” ของตนเองอยู่เสมอ

- ในองค์กรจะมีการบังคับบัญชาตามลำดับชั้นขององค์กร ตั้งแต่ประธานเจ้าหน้าที่ผู้บริหาร จนถึงพนักงานระดับปฏิบัติการ โดยที่พนักงานในแต่ละลำดับชั้นจะมีความรับผิดชอบด้านคุณภาพที่แตกต่างกันไป ตลอดจนมีประสบการณ์และบทเรียนในการบริหารที่แตกต่างกัน

- ในองค์กรจะมีหลายสายการผลิตตามความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ ที่ทุกองค์กรจะมีแนวโน้มเพิ่มความหลากหลายนี้ขึ้นเรื่อย ๆ โดยแต่ละสายการผลิต จะมีตลาด รูปแบบการผลิต ตลอดจนเทคโนโลยีในการผลิตที่แตกต่างกันออกไป

ดังนั้นแนวทางใหม่สำหรับการบริหารคุณภาพนี้ มีความจำเป็นต้องเอาชนะอุปสรรคทั้งสามประการข้างต้นนี้ให้ได้ด้วย การสร้างแนวความคิดด้านคุณภาพที่เหมาะสมกับบุคลากรในทุก ๆ หน้าที่ ในทุกลำดับชั้นตามสายการบังคับบัญชาขององค์กร ตลอดจนในทุก ๆ สายการผลิตสำหรับผลิตภัณฑ์ ซึ่งสามารถอ้างอิงกับศาสตร์การบริหารการเงิน (Financial Management) และเป็นศาสตร์ที่มีระบบอยู่บนสาเหตุและผล ที่สำคัญก็คือ สามารถเอาชนะอุปสรรคทั้งสามประการที่ได้กล่าวมาแล้วได้ ศาสตร์ในการบริหารคุณภาพดังกล่าวนี้คือ ไตรศาสตร์ด้านคุณภาพ (The Quality Trilogy) ดังแสดงในภาพที่ 2.1

Juran and Gryna (1993 : 55) ได้นิยาม การบริหารคุณภาพ (Quality Management - QM) หมายถึง กระบวนการในการชี้แจงและบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการให้บรรลุจุดประสงค์ด้านคุณภาพขององค์กร (The process of identifying and administering the activities needed to achieve the quality object objectives of an organization) โดยกระบวนการในการชี้แจงและการบริหารกิจกรรมประกอบด้วย 3 กระบวนการหลัก ๆ คือ การวางแผนคุณภาพ (QP) การควบคุมคุณภาพ (QC) และการปรับปรุงคุณภาพ (QI) และจุดประสงค์ด้านการบริหารคุณภาพขององค์กร คือ การประกันคุณภาพ (Quality Assurance - QA) ที่หมายถึงการสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นแก่ลูกค้า

ภาพที่ 2.1 รูปไตรศาสตร์ด้านคุณภาพ

ที่มา : Juran (1986 : 50)

กระบวนการในการชี้แจงและการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับการประกันคุณภาพนี้ จูราน ได้เปรียบเทียบการบริหารการเงินที่ประกอบด้วย การวางแผนงบประมาณ (Budgeting) ที่หมายถึงการวางแผนการเงิน การควบคุมงบประมาณ (Budget Control) ที่หมายถึง การควบคุมการเงิน และการทบทวนงบประมาณ (Budget Review) ที่หมายถึง การปรับปรุงด้านการเงินดังสรุปในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบกระบวนการบริหารการเงินกับกระบวนการบริหารคุณภาพ

กระบวนการบริหารการเงิน	จุดประสงค์	กระบวนการบริหารคุณภาพ
1. การวางแผนการเงิน	การจัดทำงบประมาณ	การวางแผนคุณภาพ (QP)
2. การควบคุมการเงิน	การประเมินค่าใช้จ่าย	การควบคุมคุณภาพ (QC)
3. การปรับปรุงการเงิน	การลดต้นทุน	การปรับปรุงคุณภาพ (QI)

ที่มา : กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 52)

2.1.4.1 การวางแผนคุณภาพ (Quality Planning)

การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดไว้ซึ่งเป้าหมาย (Goal) และวิธีการ (ภายใต้ทรัพยากรที่จำกัด) ที่จะทำให้เกิดความมั่นใจว่า ผลจากวิธีการที่กำหนดไว้บรรลุตามเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น การวางแผนคุณภาพ (Quality Planning - QP) จึงมีความหมายถึงการกำหนดไว้ซึ่งเป้าหมายที่จะบรรลุสู่ความคาดหวังของลูกค้าที่กำหนด แล้วทำการจัดสรรทรัพยากรที่มีจำกัดต่อวิธีการที่จะทำให้เกิดความมั่นใจว่า ผลจากวิธีการดังกล่าวทำให้ลูกค้ามีความพึงพอใจ

ขั้นตอนทั่วไปของการวางแผนคุณภาพ ประกอบด้วย

1. การชี้บ่งลูกค้า ซึ่งโดยปกติแล้วจะหมายถึงลูกค้าภายนอก
2. พิจารณาถึงความต้องการของลูกค้า โดยประเมินจากผลิตภัณฑ์ใหม่ที่จะตอบสนองความจำเป็น (Needs) ของลูกค้า และความคาดหวัง (ที่ครอบคลุม Q, C และ S) ของลูกค้าดังกล่าว
3. กำหนดคุณภาพในการออกแบบ หรือลักษณะของผลิตภัณฑ์ โดยผ่านการแปรความต้องการของลูกค้า (อาจเรียกกระบวนการนี้ว่าการแปรหน้าที่ด้านคุณภาพ (Quality Function Deployment-QFD))
4. การกำหนดเป้าหมายของผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะได้มาจากนโยบายของผู้บริหารและเป้าหมาย (Quality Target) ประกอบกับคุณภาพในการออกแบบตามขั้นตอนที่ 3
5. ทำการออกแบบและพัฒนากระบวนการ (กำหนดวิธีการภายใต้ทรัพยากรที่จำกัด) ที่จะทำให้คุณลักษณะที่เกิดขึ้นจริงของผลิตภัณฑ์บรรลุตามเป้าหมายของผลิตภัณฑ์

การวางแผนคุณภาพนี้ถือเป็นกระบวนการต้นน้ำ (Upstream Process) ของกระบวนการบริหารคุณภาพ ดังนั้น ถ้าหากการวางแผนคุณภาพได้รับการดำเนินการอย่างไม่สมบูรณ์จะทำให้เป็นสาเหตุสำคัญของความไม่มีคุณภาพด้านความถูกต้องในการผลิต หรือความรู้ประสิทธิภาพด้านคุณภาพ (Quality Deficiencies) นอกจากนี้จะพบว่ามาตรการต่าง ๆ ในการปรับปรุงคุณภาพ (QI) มักจะเป็นการวางแผนใหม่ (Replanning) เกี่ยวกับคุณภาพเสมอ

2.1.4.2 การควบคุมคุณภาพ (Quality Control)

การควบคุม (Controlling) หมายถึง การรักษาไว้ซึ่งเป้าหมายโดยประกอบด้วยการเฝ้าพิทักษ์ (Monitoring) ผลการดำเนินงานเพื่อนิยามปัญหาแล้วดำเนินการค้นหาสาเหตุแห่งปัญหาเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

ดังนั้น การควบคุมคุณภาพ (Quality Control - QC) จึงมีความหมายว่าเป็นการเฝ้าพิทักษ์ผลจากกระบวนการเพื่อเปรียบเทียบกับความคาดหวังของลูกค้า ถ้าหากพบว่าผลการดำเนินการตามกระบวนการมิได้เป็นไปตามความคาดหวังที่ส่งผลให้ลูกค้าเกิดความไม่พอใจ แล้วจะต้องค้นหาสาเหตุของความไม่พอดังกล่าวเพื่อจะแก้ไขให้ถูกต้อง

ขั้นตอนทั่วไปของการควบคุมคุณภาพ ประกอบด้วย

1. การเลือกหัวข้อควบคุมเพื่อทราบถึงประเด็นที่จะควบคุม หมายถึง ความหมายของลูกค้าและโดยแนวทางการบริหารแบบ TQM จะพิจารณาจากความคาดหวังของลูกค้าภายในที่จะได้มาจากการแปรเปลี่ยนจุดควบคุม (Control Point) ที่หมายความว่า ความคาดหวังของ

ลูกค้าในผลลัพธ์ หรือ R-Criteria ให้เป็น ประเด็นควบคุม (Control Items) ที่หมายความถึงจุดควบคุมในกระบวนการต่าง ๆ หรือ P-Criteria

2. การเลือกหน่วยที่ใช้วัดหรือประเมินหัวข้อควบคุมดังกล่าว
3. จัดทำระบบการวัดหรือประเมินผล
4. จัดทำมาตรฐานของตัววัดผลงานหรือมาตรฐานสมรรถนะ
5. ทำการวัดหรือประเมินผลงานที่เกิดขึ้นจริง (Actual Performance) แล้วเปรียบ

เทียบกับมาตรฐานของสมรรถนะ

6. ในกรณีที่มีความแตกต่างระหว่างสมรรถนะที่เกิดขึ้นจริงเทียบกับมาตรฐานของสมรรถนะ จะถือว่าเป็นปัญหาด้านคุณภาพ

7. ให้อธิบายสาเหตุของปัญหาด้านคุณภาพเพื่อกำจัดทิ้งโดยใช้หลักการทางสถิติ

2.1.4.3 การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement)

โดยทั่วไปการปรับปรุง (Improvement) หมายถึง การยกระดับเป้าหมายให้สูงขึ้นซึ่งโดยทั่วไปจะได้มาจากการทบทวนผลการปฏิบัติงานเดิม แล้วดำเนินการวางแผนใหม่ (Replacing) และการควบคุมใหม่ (Recontrol) เพื่อให้ผลงานเป็นไปตามเป้าหมายใหม่ที่กำหนด

ดังนั้น การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement - QI) จึงมีความหมายเท่ากับ การคาดการณ์ความคาดหมายใหม่ ของลูกค้าสำหรับผลิตภัณฑ์เดิม หรือการค้นหา ความจำเป็นของ ลูกค้าสำหรับการพิจารณาผลิตภัณฑ์ใหม่ แล้วทำการวางแผนใหม่ ตลอดจนการควบคุมใหม่เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายใหม่ หรืออาจกล่าวได้ว่า ในขณะที่การควบคุมคุณภาพเป็นการรักษาสภาพเดิม ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด แต่การปรับปรุงคุณภาพเป็นการทำลายสภาพเดิม และสร้างระบบใหม่ขึ้นมาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายใหม่ของคุณภาพ ประกอบด้วย

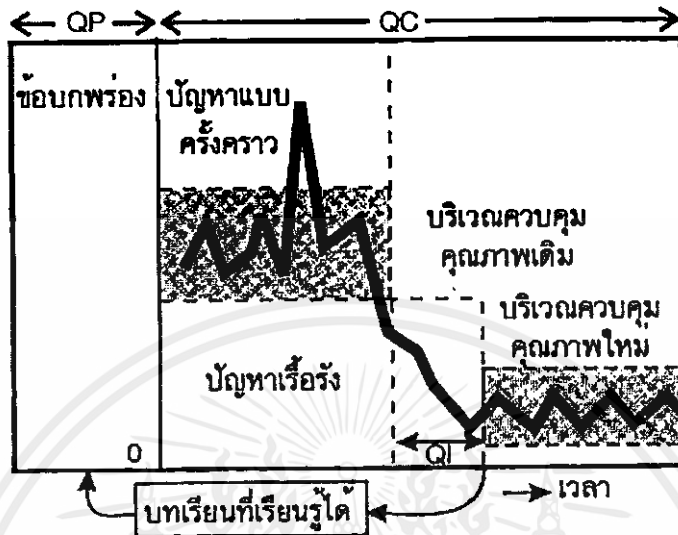
1. การชี้แจงโครงการเพื่อการปรับปรุงคุณภาพ โดยทั่วไปแล้วจะได้มาจากการสำรวจความจำเป็นของลูกค้าภายนอก
2. การจัดคณะทำงานเพื่อการปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement Team - QIT) ที่โดยทั่วไปจะกำหนดให้คณะทำงานประกอบด้วยพนักงานระดับจัดการขององค์กรและมักเป็นการบริหารแบบข้ามสายงาน (Cross Functional Team - CFT)

3. การวินิจฉัยสาเหตุจากระบบ
4. พัฒนาวิธีการแก้ไขสาเหตุจากระบบ
5. ทวนสอบถึงควมมีประสิทธิภาพของวิธีการแก้ไขสาเหตุจากระบบ
6. ทำการประเมินถึงแรงต่อต้านต่อการเปลี่ยนแปลง ที่โดยทั่วไปประกอบด้วย

แรงต่อต้าน 2 ประการ คือ แรงต่อต้านทางสังคม (Social Resistance) และแรงต่อต้านทางเทคโนโลยี (Technological Resistance) แล้วหาทางแก้ไขเพื่อเอาชนะแรงต่อต้านดังกล่าว

7. จัดทำระบบควบคุมขึ้นใหม่ และพิจารณาถึงประโยชน์ที่พึงได้รับ

Juran (1986 : 55) ได้แสดงความสัมพันธ์ของไตรศาสตร์ด้านคุณภาพนี้ ดังแสดงใน
ภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ความสัมพันธ์ของไตรศาสตร์ด้านคุณภาพของจูราน

ที่มา : Juran (1986 : 55)

ภายใต้สภาวะเสถียรภาพ ทำให้สามารถคาดการณ์สมรรถนะของกระบวนการที่ควรจะเป็นได้ ซึ่งสามารถเปรียบเทียบกับความคาดหมายในอนาคตของลูกค้าได้ ทำให้สามารถวินิจฉัยสาเหตุข้อบกพร่องจากระบบและดำเนินการปฏิบัติการแก้ไขและป้องกันปัญหาได้ โดยลักษณะการดำเนินการจะเป็นแบบโครงการต่อโครงการ (Project by Project) ที่จะมีการนำบทเรียนที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนคุณภาพต่อไป

2.1.5 การควบคุมคุณภาพด้วยวงจร PDCA

2.1.5.1 แนวคิดของวงจร PDCA

PDCA มาจากคำภาษาอังกฤษ 4 คำ ได้แก่ Plan (วางแผน) Do (ปฏิบัติ) Check (ตรวจสอบ) และ Act (ดำเนินการให้เหมาะสม) สุภชัย อาชีวะระงับโรค (2547 : 9) ได้กล่าวถึงวงจร PDCAว่า แนวคิดเกี่ยวกับวงจร PDCA เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกโดยนักสถิติ Walter Shewhart ซึ่งได้พัฒนาจากการควบคุมกระบวนการเชิงสถิติที่ Bell Laboratories ในสหรัฐอเมริกาเมื่อทศวรรษ 1930 ในระยะเริ่มแรก วงจรดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันในชื่อ “ วงจร Shewhart ” จนกระทั่งราวทศวรรษที่ 1950 ได้มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวางโดย W.Edwards Deming ปรมาจารย์ทางด้านการบริหารคุณภาพหลายคนจึงเรียกวงจรนี้ว่า “ วงจร Deming ”

เมื่อเริ่มแรก Deming ได้เน้นถึงความสัมพันธ์ 4 ฝ่าย ในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพ และความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่ง ได้แก่ ฝ่ายออกแบบ ฝ่ายผลิต ฝ่ายขายและฝ่ายวิจัย ความสัมพันธ์ของทั้ง 4 ฝ่ายนั้น จะต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพของสินค้าตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตามภาพที่ 2.3 โดยให้ถือว่าคุณภาพจะต้องมาก่อนสิ่งอื่นใด

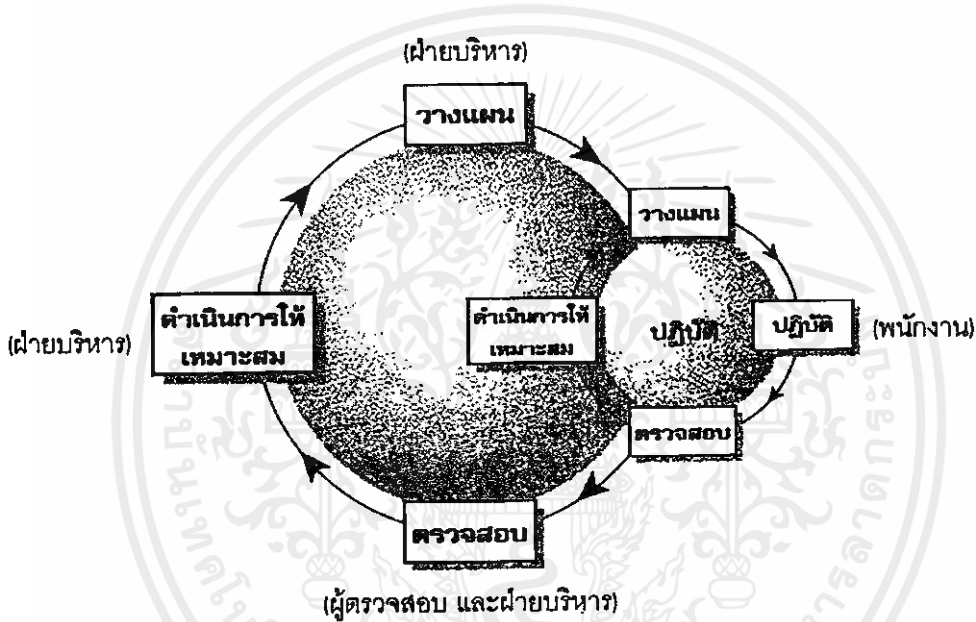

ภาพที่ 2.3 วงจร PDCA ในยุคแรก

ที่มา : ศุภชัย อาชีวะระงับโรค (2547 : 10)

ต่อมาแนวคิดเกี่ยวกับวงจร Deming ได้ถูกดัดแปลงให้เข้ากับวงจรการบริการ ซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนการตรวจสอบ และขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม (ซึ่งในระยะเริ่มแรกหมายถึงการปรับปรุงแก้ไข) แต่ก็ยังไม่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะแต่ละขั้นตอนถูกมอบหมายสำหรับพนักงาน พนักงานก็ต้องลงมือปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายที่ฝ่ายบริหารได้กำหนดขึ้น ในขณะที่ผู้ตรวจสอบคอยตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของพนักงานเป็นระยะๆ และรายงานผลให้ผู้บริหารทราบ หากการปฏิบัติงานมีความผิดพลาดหรือเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายก็จะได้แก้ไขได้ทันที พนักงานที่สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายก็จะได้รับรางวัลเป็นการตอบแทน แต่ถ้าไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมายก็จะถูกประเมินผลการปฏิบัติงานที่ต่ำ การดำเนินงานในลักษณะนี้จะเห็นได้ว่าค่อนข้างแข็งกระด้าง นอกจากผู้บริหารจะไม่ประเมินศักยภาพของพนักงานซึ่งเป็นผู้ที่รู้ดีที่สุดเกี่ยวกับกระบวนการทำงานแล้ว ยังขาดวิสัยทัศน์ที่ดีในเรื่องของการประสานงานภายในหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้พนักงานมีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผนและแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม วงจร Deming ได้พัฒนาไปในทิศทางที่นุ่มนวลขึ้น ในประเทศญี่ปุ่นซึ่งได้ให้ความสำคัญกับพื้นฐานการบริหารงาน 2 อย่าง นั่นก็คือ การสื่อสารและความร่วมมือร่วมใจ ช่องทางหัวหน้างาน และพนักงานตามลำดับขั้น เป้าหมายถูกกำหนดขึ้นตามความเหมาะสมเป็นไปได้ และอยู่ในระดับที่ท้าทายความสามารถของพนักงาน การตรวจสอบมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาว่ามีความยุ่งยากและปัญหาอะไรบ้าง ไม่ใช่การจับผิด ส่วนขั้นตอนการดำเนินการให้เหมาะสมมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำเป็นมาตรฐาน หรือเพื่อหาแนวทางใหม่ๆ ที่จะทำให้บรรลุแผนได้ดียิ่งขึ้นไปอีก ด้วยแนวทางนี้ พนักงานจะได้รับการอบรมให้รู้จักการวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการดำเนินการให้เหมาะสมได้ด้วยตัวเอง ตามภาพที่ 2.4

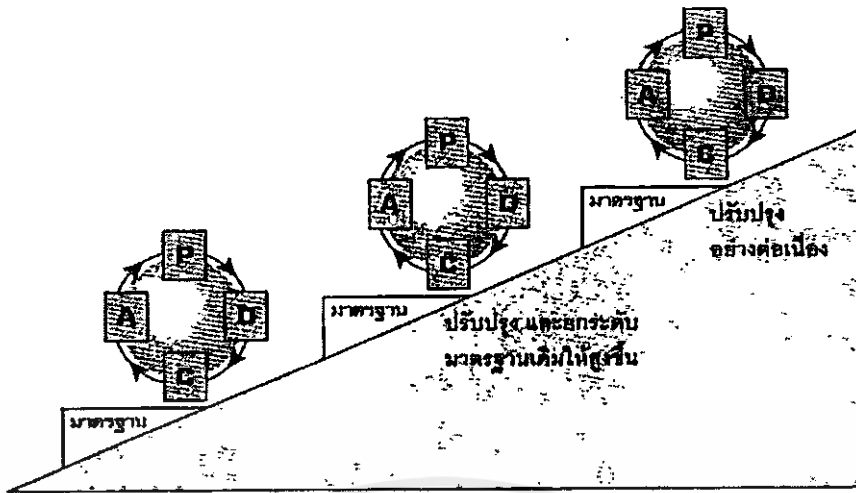

ภาพที่ 2.4 วงจร PDCA แบบญี่ปุ่น

ที่มา : ศุภชัย อาชีวะระงับโรค (2547 : 11)

เราใช้วงจร PDCA เพื่อการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง ทุกครั้งที่วงจรหมุนครบรอบก็จะเป็นแรงส่งให้หมุนในรอบต่อไป วิธีการใหม่ๆที่ทำให้เกิดกาปรับปรุงก็จะถูกจัดทำเป็นมาตรฐาน การทำงานตามภาพที่ 2.5 ซึ่งก็จะทำให้การทำงานมีการพัฒนาอย่างไม่สิ้นสุด เราอาจเริ่มด้วยการปรับปรุงเล็กๆ น้อยๆ ก่อนที่จะก้าว ไปสู่การปรับปรุงที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.5 วงจร PDCA กับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ที่มา : ศุภชัย อาชีวะระงับโรค (2547 : 12)

วงจร PDCA สามารถประยุกต์ใช้ได้กับทุกๆ เรื่อง นับตั้งแต่กิจการส่วนตัว เช่น การปรุงอาหาร การเดินทางไปทำงานในแต่ละวัน การเรียนหนังสือ การตั้งเป้าหมายชีวิต ฯลฯ จนกระทั่งถึงระดับบริษัท เช่น การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงาน การปรับปรุงการให้บริการลูกค้า หรือแม้กระทั่งการริเริ่มโครงการใหม่ๆ

2.1.5.2 โครงสร้างของวงจร PDCA

ขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนของวงจร PDCA ประกอบด้วย “การวางแผน” อย่างเป็นขั้นตอน เพื่อ “การปฏิบัติ” อย่างค่อยเป็นค่อยไป แล้วจึง “ตรวจสอบ” ผลที่เกิดขึ้น วิธีการปฏิบัติใดมีประสิทธิผลที่สุด ก็จะจัดทำให้เป็น “มาตรฐาน” หากไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ ก็ต้องมองหาวิธีการปฏิบัติใหม่หรือใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม

ขั้นตอนการวางแผน (Plan)

ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลให้ ชัดเจน นอกจากนี้ ผู้ศึกษาจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งในด้านแรงงาน วัสดุคิพ ชั่วโมงการทำงาน เงิน เวลา ฯลฯ ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้เป็นต้นทุนเพิ่มขึ้นของสินค้าและบริการ โดยไม่สร้างมูลค่าเพิ่มใดๆ เลยผู้บริหารเองก็

ไม่ต้องการที่จะเสียเงินเพิ่มเติมเพื่อชดเชยต้นทุนที่สูงขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ ในที่สุดองค์กรก็จะสูญเสียความสามารถทางการแข่งขันในตลาด

ข้อดีของการวางแผน

- การวางแผนเป็นวิธีการตัดสินใจและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ
 - การวางแผนเป็นการประสานประสบการณ์ ความรู้และทักษะ โดยการประเมินผลตามสภาพที่เป็นจริง เพื่อให้ทราบสถานะในปัจจุบัน และสิ่งที่ต้องการบรรลุผลสำเร็จ
 - การวางแผนช่วยให้เห็นภาวะความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต
 - การวางแผนช่วยแยกแยะอุปสรรคและโอกาสให้ชัดเจนขึ้น ซึ่งจะช่วยให้สามารถพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะประสบผลสำเร็จ
 - การวางแผนช่วยชี้ถึงวิธีการเปลี่ยน โอกาสให้เป็นเป้าหมายที่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ภายในเวลาที่กำหนดไว้
 - การวางแผนช่วยให้คิดถึงอนาคตตามความเป็นจริงแทนที่จะเป็นการเพ้อฝัน
- โดยสรุปแล้ว การวางแผนช่วยให้รับรู้สภาพปัจจุบัน พร้อมกับกำหนดสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการประสานประสบการณ์ ความรู้ และทักษะอย่างลงตัว โดยทั่วไป การวางแผนมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภทหลักๆ ดังนี้

ประเภทที่ 1 การวางแผนเพื่ออนาคต เป็นการวางแผนสำหรับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือกำลังจะเกิดขึ้น บางอย่างเราไม่สามารถควบคุมสิ่งนั้น ได้เลย แต่เป็นการเตรียมความพร้อมของเราสำหรับสิ่งนั้น เป็นต้นว่า

- การเตรียมพร้อมสำหรับอากาศที่แปรปรวน
- การส่งเสริมการตลาด
- การดำเนินโครงการส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตในบริษัท

ประเภทที่ 2 การวางแผนเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เป็นการวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อสภาพที่ดีขึ้น ซึ่งเราสามารถควบคุมผลที่เกิดในอนาคตได้ด้วยการเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ปัจจุบัน เป็นต้นว่า

- การเปลี่ยนพฤติกรรมที่ขี้เกียจ
- การลดของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต

ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do)

ขั้นตอนการปฏิบัติ คือ การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ในขั้นนี้เราต้องตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจไว้หรือไม่ พร้อมกับสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบด้วย เราไม่ควรปล่อยให้ถึงวินาทีสุดท้ายเพื่อดูความคืบหน้าที่เกิดขึ้น หากเป็นการปรับปรุงงานในหน่วยงาน ผู้บริหารย่อมต้องการทราบความคืบหน้าอย่างแน่นอน เพื่อจะได้มั่นใจว่าโครงการปรับปรุงเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check)

ขั้นตอนการตรวจสอบ คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แต่ขั้นตอนนี้มักจะถูกมองข้ามเสมอ การตรวจสอบทำให้เราทราบว่า การปฏิบัติในขั้นที่สองสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญก็คือ เราต้องรู้ว่า จะตรวจสอบอะไรบ้าง และบ่อยครั้งแค่ไหน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบจะเป็นประโยชน์ในขั้นตอนถัดไป

ขั้นตอนการดำเนินการให้เหมาะสม (Act)

ขั้นตอนการดำเนินการให้เหมาะสมจะพิจารณาที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ 2 กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรก ก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งๆ ขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึง สามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าเดิม หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม หรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีที่สอง ซึ่งก็คือผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ เราควรรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์ และพิจารณาว่าควรจะดำเนินการอย่างไรต่อไป

- มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้
- ใช้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม
- ขอความช่วยเหลือจากผู้รู้
- เปลี่ยนเป้าหมายใหม่

2.2 ทฤษฎีและแนวทางการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC)

2.2.1 ความหมายของคิวซีเซอร์เคิลหรือกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ

บรรจง จันทมาศ (2546 : 1) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ คือ กลุ่มบุคคลผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีจำนวน 3-10 คน ปฏิบัติงานอยู่ในแผนกเดียวกัน รวมตัวกันขึ้นเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ และข้อบกพร่องที่เกิดจากการปฏิบัติงาน มีการจัดกิจกรรมของกลุ่มในรูปแบบการประชุมมีสมาชิกของกลุ่มร่วมปรึกษาหารือ การทำกิจกรรมของกลุ่มจะต้องไม่ขัดค่อนนโยบายของหน่วยงาน และต้องมีการกระทำกันอย่างต่อเนื่องสามารถนำผลงานที่ได้รับเมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วมาแสดงได้

นิตย์ สัมมาพันธ์ (2532:17) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ หมายถึง เป็นกลุ่มพนักงานระดับแรงงานของบริษัทที่รวมตัวกับหัวหน้างานของตน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะทำการแก้ไขปัญหาที่เฉพาะเจาะจงของการควบคุมคุณภาพ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานของแผนกหรือหน่วยงานของตน แนวความคิดในการรวมตัวออกไปอย่างรวดเร็วในบรรดาโรงงานต่างๆ ทั่วประเทศ

เจริญ วัชรระรังษี (2524:14) กล่าวอ้าง ISHIKAWA ได้ให้ความหมายของ กิจกรรมกลุ่ม วงจรควบคุมคุณภาพ หมายถึง กิจกรรมของโรงงานหรือของบริษัทที่เป็นความรับผิดชอบของ บุคคลทุกคน ตั้งแต่ระดับสูงสุดของฝ่ายบริหารลงมาถึงระดับต่ำสุดของคณาจนาทั้งโรงงานหรือ บริษัท ที่จะต้องควบคุมโดยส่วนรวมตั้งแต่การออกแบบ การจัดซื้อ การผลิต การขาย และการให้ การบริการ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์คุณภาพดีสม่ำเสมอ เป็นไปตามความต้องการของผู้ซื้อ มีต้นทุนการ ผลิตต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้อย่างเสรี

สมยศ นาวิการ (2526:18) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ คือ กลุ่มพนักงานขนาดเล็กที่ทำงานอย่างเดียวกันหรือเกี่ยวพันกัน ที่พบกันเป็นประจำ วิเคราะห์และ แก้ปัญหาทางการผลิตและคุณภาพของสินค้า และปรับปรุงการปฏิบัติงานโดยทั่วไปให้ดีขึ้น กลุ่ม ก่อนข้างจะเป็นหน่วยอิสระที่นำโดยหัวหน้างานหรือคณาจนาอาวุโส คณาจนาเหล่านี้มีขอบเขตของ ความรับผิดชอบร่วมกัน จะพบกันสัปดาห์ละครั้ง เพื่ออภิปราย วิเคราะห์ และเสนอแนะทางเลือก แก้ปัญหา

สุรศักดิ์ นานานุกูล และคณะ (2529:105) ได้ให้ความหมาย “กลุ่มคุณภาพ” หรือ “กิจกรรม กลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ” หมายถึง กลุ่มคนเล็กๆ ในแหล่งที่ทำงานเดียวกัน ที่รวมตัว กันอย่างอิสระ โดยการชี้แนะและส่งเสริมของผู้บังคับบัญชา เพื่อทำกิจกรรมในด้านการปรับปรุง คุณภาพและประสิทธิภาพในงาน

ประวิทย์ จงวิศาล (2531 : 4) กล่าวไว้ว่า กลุ่มกิจกรรม QCC คือ พนักงานกลุ่มเล็ก ๆ ไม่ เกิน 10 คน ที่ทำงานในหน่วยงานเดียวกัน ซึ่งมีการประชุมกันเป็นประจำ ทำกิจกรรมร่วมกันอย่าง อิสระด้วยความสมัครใจและร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องเพื่อทำกิจกรรมแก้ปัญหาและปรับปรุงของ ตนเองซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมคุณภาพอย่างทั่วทั้งบริษัท โดยเป็นการพัฒนาตนเอง และ พัฒนาซึ่งกันและกัน โดยใช้วงจร PDCA และเทคนิคการควบคุมคุณภาพ ซึ่งต้องทำกิจกรรมอย่าง ต่อเนื่อง และต้องสอดคล้องกับระเบียบ นโยบายของหน่วยงานจะส่งผลประโยชน์ไปยังหน่วยงาน และประเทศชาติ

JUSE (1980) ได้นิยามความหมายของคิวซีเซอร์เคิล หรือ “กิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุม คุณภาพ” ไว้ว่า คิวซีเซอร์เคิล คือ

- กลุ่มย่อย (Small Group) กลุ่มหนึ่ง
- ที่ดำเนินกิจกรรมควบคุมคุณภาพภายในสถานที่ทำงานเดียวกันโดยสมัครใจ โดยที่มีข้อ

กำหนดลักษณะของกลุ่มย่อยในกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพว่าต้องดำเนินการภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

- 1) อย่างต่อเนื่อง
- 2) เป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (CWQC)
- 3) พัฒนาตนเองและพัฒนาซึ่งกันและกัน

- 4) ดำเนินการด้านการควบคุมและการปรับปรุง
- 5) ภายในหน่วยงานหรือสถานที่ทำงาน (Workshop)
- 6) ใช้ประโยชน์จากกลวิธีด้านการควบคุมคุณภาพ
- 7) ด้วยความร่วมมือจากสมาชิกทุกคน

กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547:107) กล่าวถึงนิยามของ JUSE ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นนิยามที่ครอบคลุมประเด็นได้อย่างครบถ้วนและน่าทึ่งต่อการนิยามคำศัพท์ “คิวจีเซอร်เคิล” ที่สะท้อนถึงแนวความคิดของการพัฒนาบุคลากรระดับหน้างานอย่างต่อเนื่องสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงาน(ตามแนวความกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ แบบ Big Q) เพื่อการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ในระยะยาว เน้นให้มีทักษะต่อการตรวจจับและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว (ที่สามารถคาดการณ์ได้) ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์อย่างไม่รู้จักด้วยความกระตือรือร้นและมีความสุขของพนักงาน

2.2.2 ประวัติความเป็นมาของคิวจีเซอร်เคิล

วิวัฒนาการการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยสถิติ (SQC : Statistics Quality Control) จนกลายเป็นการควบคุมคุณภาพแบบคิวจีเซอร်เคิล ในปี ค.ศ. 1962 ดังสรุปในตารางที่ 2.2 (Union of Japanese Scientists and Engineers. 1980 : 113) โดยจากตารางสรุปดังกล่าวพบว่า ญี่ปุ่นได้รับความรู้และทักษะในการควบคุมคุณภาพครั้งแรกผ่านวิธีการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยสถิติ (SQC) และเหตุการณ์สำคัญที่มีผล อย่างมากต่อการวิวัฒนาการควบคุมคุณภาพในญี่ปุ่น คือ การสัมมนาหลักสูตรการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยสถิติที่ ดร. เดมมิ่ง เอ็ดวาร์ด ได้บรรยายให้กับผู้บริหารขององค์กรในญี่ปุ่น ด้วยระยะเวลา 8 วัน เมื่อเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1950 ที่มีเนื้อหาเน้นแผนการชักสิ่งตัวอย่างและแผนภูมิควบคุม และอีกหลักสูตรหนึ่งคือ หลักสูตรการบริหารเพื่อการควบคุมคุณภาพ (QC Management) ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1954 ทั้งนี้ Union of Japanese Scientists and Engineers (JUSE) ได้จำแนกช่วงเวลาในการพัฒนาการควบคุมคุณภาพในญี่ปุ่นออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรก (ค.ศ. 1946 - 1950) เป็นระยะเวลาแห่งการศึกษาและวิจัย ระยะที่สอง (ค.ศ. 1950 - 1954) เป็นระยะแห่งการบริหารโดยอาศัยการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยสถิติ หรือระยะเวลาแห่ง SQC และช่วงสุดท้าย (ค.ศ. 1955 - 1960) คือ ระยะเวลาแห่งการประยุกต์เชิงระบบสำหรับการควบคุมคุณภาพ

ในด้านการเผยแพร่ความรู้ด้านการควบคุมคุณภาพนั้น JUSE ได้จัดพิมพ์วารสารการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยสถิติ ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1950 และต่อมาในปี ค.ศ. 1962 ทางกองบรรณาธิการได้จัดพิมพ์วารสารคู่แฝด ชื่อการควบคุมคุณภาพสำหรับหัวหน้างาน (Genba to QC) ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ทาง JUSE ได้ทำการรณรงค์ความรู้ด้านการควบคุมคุณภาพสำหรับ

พนักงานระดับหน้างาน โดยวารสารดังกล่าวได้จัดจำหน่ายในราคาถูก ภายใต้นโยบายของกองบรรณาธิการ คือ

1. เพื่อให้การศึกษา และการฝึกอบรม ตลอดจนเผยแพร่กลวิธีด้านการควบคุมคุณภาพเพื่อช่วยปรับปรุงทักษะการควบคุมคุณภาพสำหรับพนักงานระดับบังคับบัญชาขั้นต้น
2. เพื่อกระตุ้นให้พนักงานหน้างาน และหัวหน้างานสามารถบอกรับเป็นสมาชิกวารสารที่เหมาะสมกับรายได้ของตนเอง
3. เพื่อจัดให้มีการทำการควบคุมคุณภาพในระดับปฏิบัติการที่เรียกว่า “ คิวซีเซอร์เคิล ” โดยการกระตุ้นให้พนักงานศึกษาถึงหลักของการควบคุมคุณภาพโดยใช้วารสารดังกล่าวเป็นตำรา

ในวารสารการควบคุมคุณภาพสำหรับหัวหน้างาน ฉบับปฐมฤกษ์ได้เรียกร้องให้มีการจัดตั้งคิวซีเซอร์เคิลขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับกองบรรณาธิการวารสารที่เริ่มต้นให้มีการจัดองค์กร และเผยแพร่แนวความคิดนี้

ในเดือนพฤศจิกายนของปีเดียวกันนี้เอง JUSE ได้จัดให้มีการประชุมการควบคุมคุณภาพสำหรับหัวหน้างาน ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยแต่เดิมคาดว่าจะมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่เกิน 180 คน แต่ในความเป็นจริงกลับมีผู้เข้าร่วมประชุมมากเกือบ 400 คน แสดงว่า หัวข้อดังกล่าวได้รับความสนใจ และตอบรับจากพนักงานระดับหัวหน้างานที่คิดเกินคาด

ผลจากการที่สมาชิกกลุ่มคิวซีเซอร์เคิลที่ได้ศึกษาจากวารสารการควบคุมคุณภาพสำหรับหัวหน้างานนั้น ทำให้บุคลากรดังกล่าวสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงงานประจำของตนเองได้ดีมาก พวกเขาจึงต้องการ โอกาสในการนำเสนอผลงานดังกล่าวให้คนอื่นได้รับทราบ ทาง JUSE จึงได้จัดให้มีการประชุมคิวซีเซอร์เคิลครั้งแรกขึ้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1963 ที่เมืองเซนได ทางตอนเหนือของประเทศญี่ปุ่น ดังนั้นถ้าหากคิดถึงการจดทะเบียนอย่างเป็นทางการแล้ว อาจถือได้ว่า คิวซีเซอร์เคิลเกิดขึ้นครั้งแรกในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1962 แต่ถ้าหากจะนับการประชุมหรือมหกรรม คิวซีเซอร์เคิลเป็นการเกิด คิวซีเซอร์เคิลครั้งแรก ก็ต้องถือเอา พฤษภาคม ค.ศ. 1963 เป็นการเริ่มต้นของคิวซีเซอร์เคิล ซึ่งโยชิโอะ คอนโตะ (2540) ได้รายงาน ว่า จนถึงเดือนตุลาคม ค.ศ. 1994 มีกลุ่มคิวซีเซอร์เคิลในประเทศญี่ปุ่นที่มีการจดทะเบียนอย่างเป็นทางการมากถึง 384,129 กลุ่ม และมีสมาชิกลงทะเบียนมากถึง 2,941,502 คน ตลอดจนยังมีการเผยแพร่ความรู้ด้านคิวซีเซอร์เคิลนี้ไปยังประเทศต่าง ๆ มากกว่า 60 ประเทศทั่วโลก

กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547: 109-110) ได้สรุปหลักการทั่วไปของกิจกรรมกลุ่มวงจรถวลคุณภาพ หรือ คิวซีเซอร์เคิล (QC Circle Koryo) ของ Juse (1980) ไว้ว่า กิจกรรม QCC เป็นเทคนิคการควบคุมคุณภาพที่ถูกพัฒนาขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศญี่ปุ่นในปี พ.ศ. 2505 โดยสมาพันธ์นักวิทยาศาสตร์และวิศวกรแห่งญี่ปุ่น หรือ JUSE ซึ่งกิจกรรม QCC ได้วิวัฒนาการมาจากการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยสถิติ (SQC) และมีการประยุกต์ใช้ร่วมกับแนวคิด PDCA ของ ดร. เดมมิ่ง จนเป็นกิจกรรมกลุ่มวงจรถวลคุณภาพ ดังสรุปในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ลำดับเหตุการณ์ของกิจวัตรในญี่ปุ่นก่อนเกิดกิจวัตรเซอร์เคิล

เดือน ปี	เหตุการณ์
มกราคม 2492	JUSE ได้ก่อตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง คือ คณะกรรมการวิจัยเชิงเทคนิคโพ้นทะเล (The Oversea Technical Research Committee) โดยในคณะกรรมการนี้ได้แต่งตั้งอนุกรรมการด้านการควบคุมคุณภาพขึ้นมาชุดหนึ่ง ซึ่งในเวลาต่อมาอนุกรรมการนี้ได้รับการพัฒนามาเป็นกลุ่มวิจัย QC ที่มีบทบาทอย่างมากต่อการนำหลักการควบคุมคุณภาพมาเผยแพร่ในประเทศไทยญี่ปุ่น
มิถุนายน 2492	สมาคมมาตรฐานแห่งญี่ปุ่น (JSA) จัดสัมมนาหลักสูตร “การควบคุมคุณภาพโดยอาศัยสถิติ (SQC)”
กันยายน 2492	JUSE จัดสัมมนาหลักสูตร “พื้นฐานด้านการควบคุมคุณภาพ ”
กันยายน 2492	ใช้วิธีการ TWI (Training Within Industries) ในการฝึกอบรมให้กับหัวหน้างานในสายการผลิต
มีนาคม 2493	JUSE จัดพิมพ์วารสารการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยสถิติ (Hinshitsu Kanri)
มีนาคม 2493	จัดตั้งสำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น (JIS) ภายใต้กฎหมายอุตสาหกรรม และมีการเริ่มใช้ระบบ JIS ในการตรวจสอบการควบคุมคุณภาพสำหรับระดับบริษัท
กรกฎาคม 2493	JUSE จัดสัมมนาหลักสูตร “ การควบคุมคุณภาพ ” จำนวน 8 วัน ซึ่งนำการสัมมนาโดย Dr. Deming
มิถุนายน 2494	JUSE จัดตั้งรางวัล Deming Prize
กันยายน 2494	จัดการประชุม (Conference) ด้านการควบคุมคุณภาพขึ้นเป็นครั้งแรก
กันยายน 2496	JSA จัดสัมมนาหลักสูตร “ ความรู้พื้นฐานด้านการควบคุมคุณภาพ และการทำให้เป็นมาตรฐาน ”
กรกฎาคม 2497	JUSE จัดสัมมนาหลักสูตร “ การบริหารเพื่อการควบคุมคุณภาพ ” ซึ่งนำสัมมนาโดย ดร. จูราน
มกราคม 2499	วารสารการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยสถิติ ของ JUSE เริ่มเปิดคอลัมน์ “ ประสิทธิภาพในการควบคุมคุณภาพของหัวหน้างาน ” ขึ้นเป็นครั้งแรก
กรกฎาคม 2499	JUSE จัดสัมมนาหลักสูตรการควบคุมคุณภาพที่ออกอากาศทางวิทยุคลื่นสั้นของสถานีวิทยุแห่งชาติญี่ปุ่น

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

เดือน ปี	เหตุการณ์
มกราคม 2503	JUSE จัดพิมพ์หนังสือชื่อ ตำราด้านการควบคุมคุณภาพสำหรับหัวหน้างาน ชุด A และ B ขึ้นเป็นครั้งแรก และถือเป็นตำราด้านการควบคุมคุณภาพสำหรับหัวหน้างานเล่มแรก (จนถึงปี ค.ศ. 1797 ตำราเล่มนี้มียอดขายสูงถึง 500,000 ฉบับ)
มีนาคม 2503	ครบรอบ 10 ปีแห่งการจัดทำวารสารการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยสถิติ ดังนั้น วารสารฉบับพิเศษได้ตีพิมพ์บทความพิเศษเกี่ยวกับ <ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพกับพนักงานหน้างาน 2. กิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพกับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3. กิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพกับผู้บริโภค
กรกฎาคม 2503	ศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย (JPC) จัดสัมมนาหลักสูตร “ การเป็นวิทยากรกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ สำหรับพนักงานหัวหน้างาน ”
พฤศจิกายน 2503	จัดให้งานมี “ เดือนแห่งคุณภาพ ” ในระดับประเทศ โดยมีการทำเครื่องหมาย Q-mark และธง Q ขึ้นอย่างเป็นทางการ
พฤศจิกายน 2504	JUSE จัดพิมพ์วารสารการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยสถิติฉบับพิเศษสำหรับพนักงานระดับหัวหน้างาน
พฤศจิกายน 2504	ในการประชุมการควบคุมคุณภาพครั้งที่ 11 ได้จัดให้มีการอภิปรายในหัวข้อ “ บทบาทของพนักงานระดับหัวหน้างานในการประกันคุณภาพ ” โดยมีการเตือนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมคุณภาพกับพนักงานหัวหน้างาน พร้อมทั้งมีการแจกเอกสารเพื่อรณรงค์ให้หัวหน้างานมีการพัฒนาตนเองด้วย
เมษายน 2505	JUSE ได้ตีพิมพ์วารสารรายไตรมาสชื่อ “ การควบคุมคุณภาพสำหรับหัวหน้างาน ” (Genba to QC) และเริ่มเปลี่ยนเป็นวารสารรายเดือนตั้งแต่ปี ค.ศ. 1964
เมษายน 2505	ก่อตั้งสำนักงานใหญ่กิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ
พฤษภาคม 2505	กลุ่มกิจกรรมวงจรควบคุมคุณภาพกลุ่มแรกคือ Matsuyama Carrier Equipment Circle ของบริษัท NT&T จำกัด ได้จดทะเบียนกับสำนักงานใหญ่กิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มา : JUSE (1980:3-11)

สำหรับอุตสาหกรรมไทยแล้ว สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) (2532 : 15) ได้สรุปไว้ว่า คิวซีเซอร์เคิลได้รับการเผยแพร่ในประเทศไทยโดยผ่านทางผู้ลงทุนชาวญี่ปุ่น และในปี พ.ศ. 2518 ได้มีการอบรมพนักงานให้เข้าใจในหลักการคิวซีเซอร์เคิลขึ้นเป็นครั้งแรกที่ บริษัท ไทยบริดจ์สโตน จำกัด และเริ่มมีการดำเนินการคิวซีเซอร์เคิลครั้งแรกในปี พ.ศ. 2519 โดยในปีเดียวกัน บริษัท ไทยอีโนอุตสาหกรรม จำกัด ก็ได้เริ่มนำความรู้ด้านคิวซีเซอร์เคิลมาอบรมกับพนักงานของบริษัทบ้างซึ่งนับเป็นบริษัทที่สอง จากนั้นก็มีบริษัทต่าง ๆ ได้ทยอยนำเทคโนโลยีมาเผยแพร่ให้มากขึ้นโดยลำดับ ในปี พ.ศ. 2519 ทางสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) หรือ ส.ส.ท. ได้จัดให้มีการบรรยายคิวซีเซอร์เคิลขึ้นครั้งแรก โดยปรมาจารย์คาโอรุ อิชิกาว่า ต้นตำรับคิวซีเซอร์เคิล และในปีต่อมาทาง ส. ส. ท. ได้จัดสัมมนาหัวข้อเราจะแก้ปัญหาคุณภาพในที่ทำงานได้อย่างไร ให้แก่ผู้บริหารระดับกลางขององค์กร และหัวข้อการสร้างกำไรด้วยผลสำเร็จด้านคุณภาพสำหรับอุตสาหกรรมไทย สำหรับผู้บริหารระดับสูงขององค์กร โดยมี ดร. โนริเอกิ คาโน เป็นผู้นำสัมมนา

โดยสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย ได้สรุปถึงความเป็นมาของกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพหรือคิวซีเซอร์เคิลในประเทศไทย ตามตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 ลำดับเหตุการณ์ของคิวซีเซอร์เคิลในประเทศไทย

เดือน ปี	เหตุการณ์
พ.ศ. 2518	บริษัท ไทยบริดจ์สโตน จำกัด ได้มีการจัดอบรมแก่พนักงานเรื่องกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ
พ.ศ. 2519	พนักงานบริษัท ไทยบริดจ์สโตน จำกัด เริ่มดำเนินการด้านกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ เป็นบริษัทแรก
พ.ศ. 2519	บริษัท ไทยอีโนอุตสาหกรรม จำกัด ได้จัดการอบรมแก่พนักงานในเรื่องกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ เป็นบริษัทที่สอง
พ.ศ. 2519	ส.ส.ท. ได้จัดการสัมมนาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ซึ่งนำเสนอโดย ดร. คาโอรุ อิชิกาว่า
พ.ศ. 2519	บริษัท ไทยบริดจ์สโตน จำกัด จัดให้มีการนำเสนอผลงานกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ในประเทศไทย
พ.ศ. 2521	ส.ส.ท. ได้จัดให้มีการสัมมนาในหัวข้อ “เราจะแก้ปัญหาคุณภาพในที่ทำงานได้อย่างไร” และ “การสร้างกำไรด้วยผลสำเร็จด้านคุณภาพสำหรับอุตสาหกรรมไทย” ซึ่งนำการสัมมนาโดย ดร. โนริเอกิ คาโน

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เดือน ปี	เหตุการณ์
ธันวาคม 2524	ศูนย์พัฒนาคุณภาพจัดงานเสนอผลงานกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย (มีกลุ่มกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ 20 กลุ่ม จาก 11 บริษัทเข้าร่วมเสนอผลงาน)
ธันวาคม 2525	ศูนย์พัฒนาคุณภาพจัดงานเสนอผลงานกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ขึ้นเป็นครั้งที่ 2 ขึ้น (มีกลุ่มเพิ่มเป็น 44 กลุ่มจาก 16 บริษัทเข้าร่วมเสนอ ผลงาน)
กันยายน 2526	ส.ส.ท. โดยความช่วยเหลือจาก JUSE จัดมหกรรมกิจกรรมกลุ่มวงจร ควบคุมคุณภาพ ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีการเสนอผลงานดีเด่นจำนวน 18 กลุ่มจาก 17 หน่วยงานเข้าร่วมเสนอผลงาน และผู้เข้างานโดยเฉลี่ยวันละ 600 คน
ตุลาคม 2526	ส.ส.ท. จัดมหกรรมกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ครั้งที่สองขึ้น โดย ครั้งนี้กลุ่มกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพดีเด่น 32 กลุ่ม จาก 30 หน่วยงานเข้าร่วมเสนอผลงานและผู้เข้าร่วมงานโดยเฉลี่ยได้เพิ่มเป็น 700 คนต่อวัน
พฤศจิกายน 2528	ส.ส.ท. โดยความร่วมมือจากสำนักงานส่งเสริมวิชีแห่งประเทศไทยภายใต้ ความช่วยเหลือจาก JUSE ได้จัดมหกรรมกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุม คุณภาพ ครั้งที่ 3 ขึ้น และให้มีการบรรยายพิเศษจากอาจารย์อิชิโร มิยาอุจิ แห่ง JUSE รวมทั้งแสดงตัวอย่างกลุ่มกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ดีเด่นจาก JUSE ด้วย
ธันวาคม 2530	สำนักงานส่งเสริมวิชีแห่งประเทศไทยจัดงานมหกรรมวิชีนานาชาติขึ้น ครั้งแรกในประเทศไทย
ตุลาคม 2532	ส.ส.ท. ได้เปลี่ยนแปลงการจัดมหกรรมกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ มาเป็นงาน “QC Prize” เป็นครั้งแรกเพื่อยกย่องกลุ่มกิจกรรมกลุ่มวงจร ควบคุมคุณภาพดีเด่น โดยในปีนี้มีบริษัท 3 แห่งที่ได้รับรางวัล คือ บริษัท นิปปอนเค็นโซ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (โรงงาน ท่าหลวง และแก่งคอย) และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (ลำปาง)
ตุลาคม 2533	ส.ส.ท. ได้ริเริ่มมอบรางวัล TQC Promoter Award แก่บุคคลที่มีบทบาท ส่งเสริมและผลักดัน TQC ในประเทศไทย โดยท่านแรกที่ได้รับรางวัลคือ ศาสตราจารย์สุรศักดิ์ นานานุกูล จากธนาคารกรุงเทพ จำกัด

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

เดือน ปี	เหตุการณ์
ตุลาคม 2534	ส.ส.ท. ได้รับมอบรางวัล QC Facilitator Award แก่บุคคลที่มีบทบาทส่งเสริม และผลักดันกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพในประเทศไทย โดยปีแรกมีผู้รับรางวัล 2 ท่าน คือ คุณถาวร ชลชัยเชิธร จากบริษัท นิปปอน เค็นโซ (ประเทศไทย) จำกัด และ คุณไพโรจน์ สุนทร จากธนาคารกรุงเทพ จำกัด
ตุลาคม 2535	ส.ส.ท. ได้รับมอบรางวัล “ Junior QC Prize ” แก่กลุ่มกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพที่ยังมีผลงานการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ไม่ถึง 5 เรื่อง

ที่มา : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) (2532)

จากประวัติของคิวซีเซอร์เคิลในประเทศญี่ปุ่น และประวัติคิวซีเซอร์เคิลในประเทศไทยจะพบว่า ในประเทศญี่ปุ่นมีการพัฒนาการในวงกว้างระดับประเทศที่นำโดยองค์กรอิสระ เช่น JUSE และมีการกำหนดกลยุทธ์อย่างเด่นชัดต่อการรณรงค์การควบคุมคุณภาพกับพนักงานระดับหน้างาน และหัวหน้างาน ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญต่อการควบคุมคุณภาพ จึงสามารถผลักดันให้คิวซีเซอร์เคิลประสบความสำเร็จในที่สุด ในขณะที่ประเทศไทยมิได้กำหนดความต้องการในด้านการควบคุมคุณภาพสำหรับหน้างานขึ้นมา เพียงแต่เป็นเทคโนโลยีที่ได้รับการถ่ายทอดจากญี่ปุ่นผ่านทางอุตสาหกรรม และสิ่งสำคัญคือ มิได้มีการรณรงค์ความรู้ด้านการควบคุมคุณภาพให้กับพนักงานหน้างาน และหัวหน้างานในระดับประเทศ ดังนั้นการพัฒนาคิวซีเซอร์เคิลจึงล่าช้า

2.2.3 การแก้ปัญหาแบบคิวซี

จากที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการควบคุมคุณภาพ จะประกอบด้วย การเฝ้าพิทักษ์เพื่อค้นหาปัญหา และดำเนินการแก้ปัญหา ดังนั้น สิ่งที่มีความสำคัญมากสำหรับการควบคุมคุณภาพ คือ การแก้ปัญหาและ โดยที่การแก้ปัญหามีประสิทธิภาพจะดำเนินการอย่างมีระบบด้วยหลักการอนุমান ซึ่งจะเรียกการแก้ปัญหาแบบนี้ว่าการแก้ปัญหาแบบคิวซี (QC Problem Solving Approach)

เมื่อกล่าวถึงปัญหาหลายคนอาจจะเข้าใจว่าเป็นคำง่าย ๆ ที่เข้าใจกันคืออยู่แล้วและถ้าหากให้กล่าวถึงปัญหา คนทุกคนก็อาจจะพูดถึงปัญหาได้มากมายหลาย ๆ ข้อด้วยกัน เช่น ในชีวิตประจำวันอาจจะบอกว่ามีปัญหามากมาย เป็นต้นว่า ตื่นนอนสาย รถติดมาก เงินไม่พอใช้ ผันตก ฯลฯ และถ้าหากถามพนักงานฝ่ายผลิตถึงปัญหา เขาอาจจะบอกถึงปัญหามากมายทันที เช่นกัน เป็นต้นว่า พนักงานขาดงาน เครื่องขัดข้อง ไฟฟ้าดับ พื้นที่คับแคบ ฯลฯ ในทำนองเดียวกันถ้าถาม

พนักงานฝ่ายคิวซีในโรงงานผลิตถึงปัญหา เขาอาจจะบอกถึงปัญหาว่า วิธีการตรวจสอบผิดพลาดของเสียมาก พนักงานตรวจสอบไม่พอ ฯลฯ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาอย่างผิวเผิน อาจจะเข้าใจว่าในตัวอย่างที่ยกขึ้นมาี้ พนักงานสามารถนิยามได้อย่างถูกต้องแล้ว แต่ในความเป็นจริงจะพบว่าปัญหาเหล่านี้ ผู้เผชิญปัญหาจะไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีระบบ หรือแก้ปัญหาแบบคิวซีได้เลย ทั้งนี้ เพราะว่าเขาจะไม่สามารถดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาได้เลย ซึ่งในกรณีนี้ Kepner and Tregoe (1981 : 32) ได้เสนอว่า ความไม่สามารถแก้ปัญหาแบบคิวซีสำหรับปัญหาเหล่านี้ได้ก็เนื่องจากการนิยามปัญหาไม่ถูกต้อง โดย Kepner and Tregoe (1981 :34) ได้นิยามปัญหาได้ว่าปัญหา คือ ความเบี่ยงเบนของสมรรถนะที่เกิดขึ้นจริง (Actual Performance) จากสมรรถนะที่ควรจะเป็น (Should Performance) ดังแสดงในภาพที่ 2.6

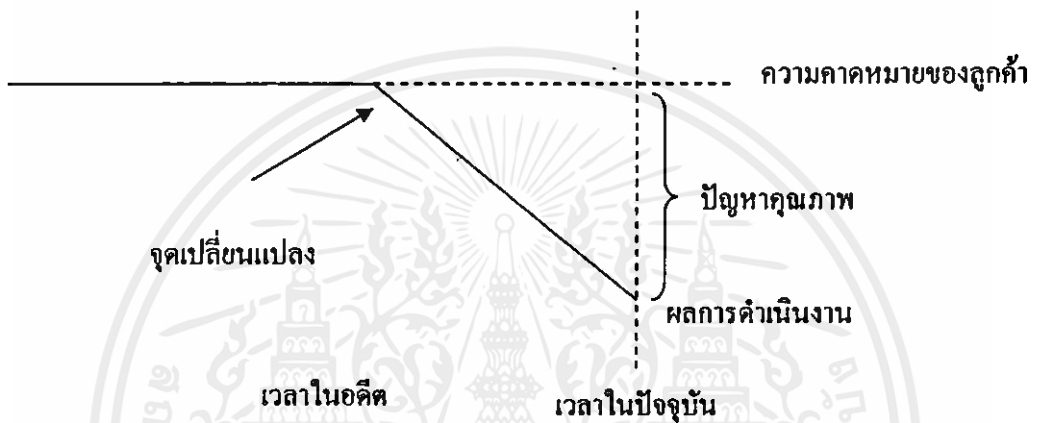
ภาพที่ 2.6 ปัญหาตามแนวทางของเคปเนอร์-ทรีโก

ที่มา : Kepner and Tregoe (1981 : 34)

ดังนั้น ในการนิยามปัญหาตามแนวทางของเคปเนอร์ - ทรีโก (K - T) มีความจำเป็น ต้องนิยามผ่านแนวความคิดด้านคุณภาพเพื่อพิจารณาว่าอะไรคือสมรรถนะที่ควรจะเป็น ซึ่งต้อง นิยามจากตัววัดผลงาน (Output) แต่ถ้าหากมีความเบี่ยงเบนของปัจจัยที่ใช้ในการผลิต (Input) ที่เป็นจริงจากปัจจัยที่ใช้ในการผลิตที่ควรจะเป็น จะถือว่าเป็นสาเหตุของปัญหา ดังนั้น จากตัวอย่างเดิมถ้าหากนิยามถึงสภาพทั่วไปของงานของพนักงานฝ่ายผลิต จะพบว่าปัญหาอาจได้แก่ผลิตภัณฑ์บกพร่อง ต้นทุนการผลิตสูงกว่างบประมาณ และมีการผลิตล่าช้ากว่าแผนการ แต่ประเด็นพนักงานขาดงาน เครื่องขัดข้อง ไฟฟ้าดับ หรือพื้นที่คับแคบ จะถือเป็นสาเหตุเท่านั้น มิใช่ปัญหาแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะในการผลิต พนักงานฝ่ายผลิตต้องใช้พนักงาน เครื่องจักร พลังงานไฟฟ้า และพื้นที่ผลิตโดยพนักงาน เครื่องจักร พลังงานไฟฟ้า และพื้นที่ผลิตเหล่านี้ มิใช่ผลงาน ของฝ่ายผลิตแต่อย่างใด เช่นเดียวกับกรณีของพนักงานฝ่ายคิวซี วิธีการตรวจสอบที่ผิดพลาด ผลิตภัณฑ์เสียมากและพนักงานตรวจสอบมีจำนวนไม่เพียงพอ ก็ล้วนแต่เป็นสาเหตุทั้งสิ้นเพราะว่าทั้งวิธีการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามาตรวจสอบ (ประกอบทั้งผลิตภัณฑ์ที่ดี และบกพร่อง) และพนักงานตรวจสอบล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่ใช้ในการทำงานของพนักงานคิวซีทั้งสิ้น แต่ถ้าหากจะเป็นปัญหาของพนักงานคิวซีแล้วจะได้แก่ ผลการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ที่ผิดพลาด (ตรวจสอบผลิตภัณฑ์ดีเป็น

ผลิตภัณฑ์บกพร่อง หรือการตรวจสอบผลิตภัณฑ์บกพร่องเป็นผลิตภัณฑ์) หรือการตรวจสอบล่าช้า (ไม่ตรงตามแผนการ) เป็นต้น ดังนั้น อาจจะกล่าวโดยสรุปได้ว่า ปัญหาคุณภาพ คือ ความเบี่ยงเบนของผลการผลิตผลิตภัณฑ์จากความคาดหวังของลูกค้า ดังแสดง โครงสร้างของปัญหาคุณภาพ ในภาพที่ 2.7

หลังจากรับทราบถึงปัญหาคุณภาพแล้ว จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วงไป แต่อย่างไรก็ตาม ในการแก้ปัญหานี้ จะต้องคำนึงถึงความเร่งด่วนและผลกระทบต่อธุรกิจด้วย โดยอาจจะกำหนดการแก้ไขปัญหออกเป็น 3 มาตรการคือ

ภาพที่ 2.7 โครงสร้างของปัญหาคุณภาพ

ที่มา : Kepner and Tregoe (1981: 37)

2.2.3.1 มาตรการแก้ปัญหาลเฉพาะหน้า

เมื่อไรก็ตามที่เกิดปัญหา จะต้องทำการวิเคราะห์เพื่อชี้บ่งอาการของปัญหา ซึ่ง Juran and Gryna (1993 : 124) ได้นิยามความหมายว่าอาการของปัญหา (Symptom) คือ ปรากฏการณ์ที่สามารถสังเกตได้จากปัญหา แต่อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปมักจะมีความสับสนระหว่างปัญหากับอาการของปัญหาเสมอ สืบเนื่องมาจากสาเหตุด้านภาษาที่ใช้ เช่น วงจรเปิด แรงบิดไม่พบ ฯลฯ ที่อาจจะเป็นไปได้ทั้งปัญหาและอาการปัญหา โดยต้องแก้ไขด้วยการใช้ผู้เชี่ยวชาญพยายามวิเคราะห์ว่าอะไร คือ ผลลัพธ์ของงานซึ่งจะหมายความถึงปัญหา และการพยายามวิเคราะห์ถึงปัญหาเกิดขึ้นอย่างไร ที่จะหมายความถึงอาการของปัญหา

ดังนั้นการแก้ปัญหาลเฉพาะหน้าจะเป็นเพียงการแก้ปัญหาล คือ แก้ไขปัญหาความเบี่ยงเบนของสมรรถนะที่เกิดขึ้นจริงจากสมรรถนะเป้าหมายของผลงานหรือผลิตภัณฑ์เท่านั้น โดยมีได้กระทำการใด ๆ กับสาเหตุ หรือปัจจัยที่ใช้ในการผลิตเลย อาทิ การรีเวอร์ค (Rework) การตกแต่งใหม่ การตรวจสอบใหม่ ฯลฯ ล้วนแล้วแต่เป็นการดำเนินการกับผลงานที่เป็นเพียงมาตรการเฉพาะหน้าจากการแก้ปัญหาลเท่านั้น

2.2.3.2 มาตรการแก้ไขปัญหา

มาตรการนี้จัดเป็นมาตรการการปฏิบัติการแก้ไข (Corrective Action) แต่เป็นการแก้ไข ปัญหาเฉพาะจุด (Local Problem) ในระยะสั้น คือ แก้ไขเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่เกิดปัญหาเท่านั้น ทั้งนี้ ด้วยการวิเคราะห์กระบวนการเพื่อค้นหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น (Actual causes) โดย กระบวนการการแก้ปัญหาแบบทวิวิธี แล้วกำหนดมาตรการตอบโต้สาเหตุดังกล่าว จึงทำให้ มาตรการดังกล่าว เป็นเพียงการแก้ไขปัญหาเฉพาะผลิตภัณฑ์นั้น ๆ หรืออาการนั้น ๆ เท่านั้น เช่น การแก้ไขแม่พิมพ์ การเปลี่ยนวัตถุดิบที่ใช้ การจัดระบบสอบเทียบอุปกรณ์และทดสอบ เป็นต้น

2.2.3.3 มาตรการป้องกันปัญหา

ในการกำหนดมาตรการป้องกันปัญหานี้ จะหมายถึง การป้องกันการเกิดซ้ำของปัญหา (Preventive Action) ในระยะยาว คือ การพยายามค้นหาและระบุสาเหตุรากเหง้าที่อาจจะเกิดขึ้น (Potential Causes) ของปัญหา แล้วสร้างมาตรการป้องกันมิให้สาเหตุรากเหง้าของปัญหาเหล่านั้น ได้เกิดขึ้นอีก โดยปกติแล้วมาตรการนี้มักจะมุ่งเน้นไปที่การออกแบบระบบการทำงาน เครื่องจักรกล วิธีการทำงาน มาตรฐานทางเทคนิค การจัดองค์การทำงาน และอื่น ๆ เพื่อหลีกเลี่ยง หรือกำจัดสาเหตุรากเหง้าของปัญหาที่วิเคราะห์เพื่อมิให้เกิดปัญหาซ้ำอีก

2.2.4 เป้าหมายของทวิวิธีเซอร์เคิล

จากความหมาย ประวัติ และพัฒนาการของทวิวิธีเซอร์เคิลที่ได้กล่าวมาแล้ว ในหัวข้อนี้จะ ได้กล่าวถึงเป้าหมายของการทำทวิวิธีเซอร์เคิล เพื่อให้ยึดกุมเป็นผลของการดำเนินงาน สำหรับ แนวความคิดและหลักการในการดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายดังกล่าวนี้ จะขอกกล่าวถึงใน หัวข้อถัด ไปของบทนี้ และเกี่ยวกับเป้าหมายของทวิวิธีเซอร์เคิลนี้ Union of Japanese Scientists and Engineers (1980 : 160) ได้กำหนดไว้ 11 ประการด้วยกันดังนี้ คือ

2.2.4.1 เพื่อสร้างสถานที่ทำงานที่เข้มแข็ง

สถานที่ทำงานที่เข้มแข็ง หมายถึง การที่สถานที่ทำงานมีบรรยากาศที่ดีต่อการทำงานที่ จะดึงเอาความสามารถในตัวพนักงานออกมาใช้ในการปรับปรุงงานอย่าง ไม่รู้จบ

กฎเกณฑ์ในการประเมินความเข้มแข็ง พิจารณาได้จากการที่หัวหน้ามีความเป็นผู้นำ และยอมรับในความสามารถของเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนมีความร่วมมือกับพนักงานหน้างานทุกคน ในการควบคุมสภาวะการทำงาน และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ด้วยสำนึกถึงคุณภาพ ปริมาณ ต้นทุน เวลาส่งมอบ ขวัญและกำลังใจ และความปลอดภัย ฯลฯ ในสถานที่ทำงาน

ในการสร้างสถานที่ทำงานให้เข้มแข็งนี้ จะต้องทำให้ทวิวิธีเซอร์เคิลเป็นส่วนหนึ่งของ งานประจำ โดยให้พนักงานได้เข้าใจว่า การแก้ปัญหาในทวิวิธีเซอร์เคิล คือการแก้ปัญหาในงาน ประจำ โดยทวิวิธีเซอร์เคิลเป็นเพียงรูปแบบของการบริหารเท่านั้น ดังนั้น การทำทวิวิธีเซอร์เคิลจะต้อง ไม่ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบตัวเงินเพิ่มเติมจากรายได้เดิมอีก

2.2.4.2 เพื่อให้กระบวนการอยู่ภายใต้สถานะควบคุม

ในการดำเนินการกับงานประจำอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการดำเนินการภายใต้กระบวนการที่มีเสถียรภาพ คือ ความสามารถคาดการณ์ได้ นั่นคือ การพยายามทำให้กระบวนการมีสาเหตุความผันแปร โดยธรรมชาติ (Common causes of variation) เท่านั้น เพื่อสามารถดำเนินการป้องกันได้ก่อนปัญหาจะเกิดขึ้นเสมอ แต่อย่างไรก็ตาม ภายใต้สภาพการณ์ดังกล่าวอาจจะมีสาเหตุจากความผิดพลาด (Special cause of variation) เกิดขึ้นบ้างเป็นครั้งคราว ดังนั้นบุคลากรที่สามารถดำเนินการให้เกิดสภาพดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมที่สุด คือ พนักงานระดับหน้างาน มิใช่วิศวกร ทั้งนี้ ด้วยการพยายามสร้างมาตรฐานที่สามารถใช้งานได้ขึ้นมา มิใช่การพยายามทำมาตรฐานให้มาก ๆ แต่อาจจะมีได้รับการนำมาปฏิบัติใช้แต่ประการใด

งานคิวซีเซอร์เคิลจะมีความเหมาะสมมากต่อการวิเคราะห์ปัญหาที่หน้างานแล้ว ดำเนินการสร้างมาตรฐานที่สามารถใช้งานได้ขึ้นมา โดยมีจุดประสงค์ขั้นสุดท้าย คือ ทำอย่างไรให้สามารถทำนายตัวแบบของผลงานจากกระบวนการดังกล่าวได้เสมอ

2.2.4.3 เพื่อเพิ่มขวัญและกำลังใจ

ขวัญและกำลังใจของพนักงานนั้น มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสภาพทั่ว ๆ ไปของมนุษยสัมพันธ์ และการทำงานที่มีมนุษยสัมพันธ์ไม่ดีตลอดจนขวัญและกำลังใจตกต่ำนั้น จะถือว่าเป็นการทำงานที่มีผลงานห่างไกลจากเป้าหมายอย่างมาก ดังนั้น ขวัญและกำลังใจเพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้ เพราะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อมุ่งสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงาน จะมีผลโดยตรงต่อการทำงานที่มีความปลอดภัยดีขึ้น มีความมั่นคงดีขึ้น ได้รับการยอมรับจากคนทั่วไปมากขึ้น เท่ากับเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นโดยตรง ดังนั้นขวัญและกำลังใจ คือเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของคิวซีเซอร์เคิล แต่ในทางตรงกันข้ามคิวซีเซอร์เคิลมิใช่เป้าหมายของการที่พนักงานจะมีขวัญและกำลังใจที่สูงขึ้นแต่อย่างใด

2.2.4.4 เพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

โดยทั่วไปคนเรามักจะชอบพูดถึงคำว่า “มนุษยสัมพันธ์” เสมอเมื่อมีการอธิบายถึงสิ่งต่าง ๆ และผู้ฟังมักเชื่อว่าตนเองมีความเข้าใจในความหมายของคำนี้ โดยที่ในความเป็นจริงแล้ว อาจจะไม่เข้าใจอะไรเลยก็ได้

เนื่องจากคิวซีเซอร์เคิลมีลักษณะการดำเนินงานแบบกลุ่ม และดำเนินงานกับปัญหาประจำวัน โดยที่ไม่มีความจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องคนเลยก็ได้ แต่ด้วยรูปแบบการแก้ปัญหาที่ทำให้สมาชิกต้องมีการติดต่อกันและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันสำหรับการแก้ปัญหาเดียวกัน ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้ถึงวิธีการในการที่จะทำให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน อันมีผลทำให้ก่อให้เกิดความสัมพันธ์แบบปรองดองขึ้นมาในสถานที่ทำงาน โดยการก่อให้เกิดลักษณะนี้เช่นนี้ จะไม่สามารถบังคับให้เกิดขึ้นมาได้ ถ้าหากมิได้ดำเนินการร่วมกันดังกล่าว

2.2.4.5 เพื่อปรับปรุงคุณภาพงานในระดับปฏิบัติการ

โดยปกติ ในการจัดการแบบสังคมตะวันตกรวมทั้งประเทศไทยที่ได้รับการถ่ายทอดมา จะมีความเชื่อว่าการที่ผู้บังคับบัญชามีการมอบหมายงาน โดยผ่านการกำหนดหน้าที่งานขอบเขต ความรับผิดชอบ ขั้นตอนการทำงาน ให้พนักงานหน้างานปฏิบัติตาม จะเป็นสิ่งที่ดีที่สุด แต่ในทางตรงกันข้าม ในการดำเนินการแบบนี้จะทำให้พนักงานหน้างานทราบแต่รู้ถึงวิธีการทำงาน ไปไม่ได้ที่จะพยายามให้พนักงาน ได้คิดถึงการปรับปรุงงาน รวมทั้งให้สอบถามหัวหน้างานเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

ในการทำคิวซีเซอร์เคิลนั้นจะทำให้พนักงานหน้างานต้องศึกษาถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดระหว่างการวิเคราะห์ปัญหาของกลุ่ม ซึ่งเท่ากับเป็นการเปิดโอกาสให้พนักงานสามารถกำหนดข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพงานในระดับปฏิบัติการได้ในที่สุด

2.2.4.6 เพื่อให้มีการแก้ปัญหาน้ำงานอย่างสมัครใจ

ในตำแหน่งงานทุกตำแหน่งตั้งแต่ผู้บริหารถึงพนักงานหน้างาน ย่อมได้รับการคาดหวังจากผู้เกี่ยวข้องให้ทำงานอย่างถูกต้อง และเมื่อไม่ถูกต้องก็มีความจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เพื่อการแก้ไข โดยในส่วนการวิเคราะห์และแก้ไขนี้ถือว่าเป็นงานที่ไม่เพิ่มผลิตภาพ เพราะนอกจากผู้ทำงานจะเหนื่อยแล้ว ลูกค้ายิ่งเคยพอใจในงานที่ได้รับการแก้ไขเลย ดังนั้น แนวทางที่เหมาะสม คือ ความพยายามให้พนักงานมีสำนึกต่อการทำงานอย่างถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตามสิ่งดังกล่าวนี้จะไม่สามารถบังคับได้ นอกจากเป็นความสมัครใจของพนักงานเอง กล่าวคือ พนักงานจะต้องทำงานจากใจตัวเอง มิใช่เกิดมาจากผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา หรือแม้แต่ลูกคำสั่งให้ทำ

ในการทำคิวซีเซอร์เคิล ในช่วงแรก ๆ พนักงานอาจจะได้รับการบังคับให้ต้องดำเนินการผ่านกระบวนการเรียนรู้ แต่ถ้าในกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวพนักงานได้เห็นประโยชน์ โดยผ่านการเรียนรู้กระบวนการวิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหาแล้วดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบแล้ว การดำเนินการคิวซีเซอร์เคิลก็จะเป็นไปอย่างอัตโนมัติด้วยความสมัครใจทำของพนักงานในที่สุด ดังนั้นในการทำคิวซีเซอร์เคิลนี้ ผู้บริหารต้องมีหน้าที่สำคัญในการพิจารณาอยู่เสมอว่า "พนักงานจะดำเนินการคิวซีเซอร์เคิลด้วยความสมัครใจได้ดีที่สุดอย่างไร" และต้องพยายามจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น พร้อมการกระตุ้นเพื่อสนับสนุนกิจกรรมคิวซีเซอร์เคิลนี้เสมอ

2.2.4.7 เพื่อให้พนักงานพัฒนาวิธีคิด และดึงความเฉลียวฉลาดออกมาใช้

ในการดำเนินการเพื่อให้เกิดพนักงานได้รับการกระตุ้นให้คิดอยู่ตลอดเวลา จะต้องการสั่งสอนให้เข้าใจถึงเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ในขณะที่การเปิดโอกาสให้พนักงานได้ดึงความเฉลียวฉลาดที่สะสมเอาไว้มาใช้ให้เกิดประโยชน์จะต้องเกิดจากการที่บุคลากรได้รับการกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่สถานที่ทำงาน โดยคิวซีเซอร์เคิลจะทำให้พนักงานได้มีโอกาสใช้ความเฉลียวฉลาดที่สะสมไว้ให้เป็นประโยชน์ได้ และการทำให้เกิดผล

พัฒนาวิธีคิด และดึงความเฉลียวฉลาดออกมาใช้ต้องเกิดมาจากการพลิกโฉมหน้าวิธีการคิด เพื่อการจัดแนวความคิดที่เหมาะสมในส่วนของผู้จัดการและหัวหน้างาน โดยการดึงเอาความเฉลียวฉลาดของพนักงานออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์

2.2.4.8 เพื่อขยายแนวความคิดของพนักงานให้กว้างขึ้น

การดำเนินการคิวซีเซอร์เกิลนั้นไม่ควรจำกัดไว้แค่งานที่ตนเองรับผิดชอบ โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่าง ๆ กับสถานที่ทำงานที่เกี่ยวข้องกันตลอด โรงงานอื่นๆ ของบริษัท ฯลฯ ย่อมถือว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมาก และสมาชิกกลุ่มคิวซีเซอร์เกิลไม่ควรพลาดโอกาสนี้ และทางฝ่ายบริหารเองก็ไม่ควรจะให้โอกาสต่าง ๆ เหล่านี้พลาดไป เพราะว่าจะทำให้ไม่ได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่ามาก

2.2.4.9 เพื่อให้พนักงานมีรายได้เพิ่มขึ้น

พนักงานทุกคนล้วนแต่คาดหวังที่จะเพิ่มรายได้จากการทำงานของตนเองแต่อย่างไรก็ดี การดำเนินธุรกิจขององค์กรคงจะไม่สามารถอยู่รอดถ้าหากจะต้องเพิ่มให้กับพนักงาน ถ้าไม่สามารถเพิ่มรายได้ให้กับองค์กรได้ ดังนั้น ความจำเป็นขั้นแรกคือ การพยายามทำให้องค์กรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ด้วยการพยายามเพิ่มรายได้จากการผลิตผลิตภัณฑ์ที่สร้างความพึงพอใจต่อลูกค้าและในขณะเดียวกันก็ให้ลดค่าใช้จ่ายจากการลดการทำผลิตภัณฑ์ที่มีข้อบกพร่อง ดังนั้น ในการดำเนินการด้านคิวซีเซอร์เกิล ย่อมจะมีจุดประสงค์ในระยะยาวให้พนักงานมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย

2.2.4.10 เพื่อการปรับปรุงการประกันคุณภาพ

เป้าหมายสำคัญของการบริหารคุณภาพ คือ การสร้างคุณภาพให้เกิดแก่กระบวนการผลิต เพื่อทำให้เกิดการประกันคุณภาพแก่ลูกค้า แต่อย่างไรก็ตาม เพียงลำพังการวางแผนและการควบคุมจากผู้บริหารและวิศวกรจะไม่สามารถทำให้เกิดการประกันคุณภาพอย่างสมบูรณ์ได้ ทั้งนี้เพราะว่าในการควบคุมการด้วยคิวซีเซอร์เกิลแล้ว จะเป็นการพัฒนาความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ ที่สมาชิกได้รับ การทำให้พนักงานมีจิตสำนึกด้านคุณภาพที่จะสามารถป้องกันปัญหาความผิดพลาดได้ ดังนั้น เป้าหมายสุดท้ายของคิวซีเซอร์เกิลจะทำให้การประกันคุณภาพสมบูรณ์ขึ้นได้

2.2.4.11 เพื่อให้วิศวกรสามารถทำงานด้านวิศวกรรมได้อย่างแท้จริง

งานที่มีความสำคัญและมีมูลค่าเพิ่มสำหรับวิศวกร คือ งานออกแบบ และงานสร้าง แต่อย่างไรก็ตาม ด้วยระบบการทำงานแบบเทเลอร์ที่กำหนดให้วิศวกรทำการวางแผน (ด้านการกำหนดมาตรฐานงาน) แล้วให้พนักงานดำเนินการตามแผนงาน (คือทำงานตามมาตรฐานที่กำหนด) นั้น ทำให้วิศวกรจะต้องทำงานแก้ไขปัญหามือผลการทำงานมิได้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดเสมอ ทั้งนี้เนื่องจากพนักงานหน้างาน ไม่มีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหางานด้วยตนเอง

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.5 โครงสร้างของกลุ่มวิชาชีพเซลล์

ในการดำเนินงานวิชาชีพเซลล์ให้ได้ประสิทธิผลที่ดีต้องขึ้นอยู่กับการจัดโครงสร้างกลุ่มวิชาชีพเซลล์ด้วย ความล้มเหลวด้านวิชาชีพเซลล์ มีพื้นฐานของปัญหาจากการจัดกลุ่มวิชาชีพเซลล์อย่างไม่เหมาะสม ซึ่งอาจจะแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ การจัดให้สายงานคนละสายงานมาเป็นกลุ่มวิชาชีพเซลล์ ซึ่งมักจะมีสาเหตุด้านการบังคับบัญชาและความมีส่วนร่วมในงาน นอกจากนี้แล้ว แม้จะมีการจัดทำกลุ่มในสายงานเดียวกันให้อยู่ในกลุ่มวิชาชีพเซลล์เดียวแล้วก็ตาม ก็อาจจะมีสาเหตุมาจากการวางตำแหน่งของบุคคลไม่เหมาะสม ทำให้แต่ละบุคคลไม่สามารถดำเนินงานตามความรับผิดชอบและหน้าที่ที่ควรจะเป็นได้ (กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ, 2547 : 158)

โดยทั่วไปแล้วจะกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มวิชาชีพเซลล์มีจำนวนที่เหมาะสมประมาณ 6 หรือ 7 คน แต่ทั้งนี้อาจจะเพิ่มขึ้นได้อีก แต่ไม่ควรเกิน 10 คน ในกรณีที่มีสมาชิกเกิน 10 คน ควรจะมีการแยกกลุ่มวิชาชีพเซลล์ออกเป็น 2 กลุ่ม เพราะถ้าหากกลุ่มวิชาชีพเซลล์มีขนาดใหญ่เกินไปแล้ว จะทำให้การดำเนินการวิชาชีพเซลล์ไม่มีประสิทธิผล โดยเฉพาะการระดมสมองและการสรุปผลที่ต้องใช้การสรุปผลจากการเห็นพ้องกัน และในทำนองเดียวกันจำนวนสมาชิกก็อาจจะลดจำนวนลงได้แต่ก็ไม่ควรให้ต่ำกว่า 3 คน เพราะจะทำให้การดำเนินงานมิได้เป็นไปในรูปแบบ กลุ่มย่อยตามแนวความคิดของวิชาชีพเซลล์

ในลักษณะโดยทั่วไปนั้น กลุ่มวิชาชีพเซลล์จะประกอบด้วยผู้นำกลุ่มหรือหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการกลุ่ม สมาชิกกลุ่ม และที่ปรึกษากลุ่ม ซึ่งในระยะเริ่มแรกนั้น ผู้นำกลุ่มควรจะเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของสมาชิกกลุ่มเพื่อทำหน้าที่ผู้นำชั่วคราว ภายใต้ภารกิจหลัก คือ การทำบทบาทเป็นผู้นำให้สมาชิกกลุ่ม เพื่อทำหน้าที่ผู้นำชั่วคราว ภายใต้ภารกิจหลักคือ การทำบทบาทเป็นผู้นำให้สมาชิกกลุ่ม ได้ศึกษา แต่หลังจากการดำเนินการวิชาชีพเซลล์อยู่ในสภาวะที่คงที่หรืออยู่ตัวแล้ว จะให้พนักงานระดับหน้างานเลือกผู้นำหรือหัวหน้ากลุ่มกันเอง และตำแหน่งนี้ก็ควรจะมีสลับกันไปในระหว่างสมาชิกเพื่อสร้างบทบาทต่าง ๆ กันเพื่อการพัฒนาบุคลากรในระยะยาว สำหรับตำแหน่งที่ปรึกษากลุ่มนั้น จะต้องเป็นผู้บังคับบัญชาตามสายงานบังคับบัญชาโดยอ้อม โนมิตติ และขณะที่สมาชิกกลุ่ม (รวมถึงหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่ม) ทำหน้าที่วิเคราะห์และแก้ปัญหา งานตามหน้าที่ประจำในใบพรรณนาลักษณะงานนั้น ที่ปรึกษากลุ่มก็ทำหน้าที่ด้าน สอนงาน (Supervisory Function) ตามหน้าที่ประจำในตำแหน่งหัวหน้างานอยู่แล้ว

ในฐานะของหัวหน้ากลุ่ม จะต้องทำหน้าที่เป็นผู้บริหารกลุ่มย่อยด้วยการวางแผนการดำเนินงานให้ตรงตามแผนการของบริษัท ดำเนินการประชุมเพื่อการระดมสมอง และมีการติดตามผลการดำเนินงานและแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามจุดประสงค์ ดังนั้น หัวหน้ากลุ่มนี้ควรจะเป็นบุคคลที่ไม่มีใครเลยในกลุ่มที่จะมีคุณสมบัติดังกล่าว ให้พิจารณาว่าใครเป็นบุคคลที่มีศักยภาพสูงที่สุดต่อการพัฒนาด้วยการเรียนรู้ได้

โดยทั่วไปแล้ว หัวหน้ากลุ่มวิชาชีพเซลล์จะมีหน้าที่หลัก ๆ ดังนี้คือ

1. จัดทำแผนการ (โดยหารือร่วมกับเลขานุการกลุ่มและที่ปรึกษากลุ่ม) เพื่อนำเสนอ ต่อ
 สำนักเลขานุการคิวิซีเซอร์เคิลผ่านผู้บังคับบัญชา

2. ให้ความรู้ด้านคิวิซีสตอรี และกลวิธีการควบคุมคุณภาพให้แก่สมาชิกกลุ่ม (โดยอาจ จะ
 ขอความช่วยเหลือจากที่ปรึกษากลุ่ม และสำนักเลขานุการกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิลได้)

3. ทำหน้าที่ดำเนินการประชุมคิวิซีเซอร์เคิลพร้อมปรับเปลี่ยนแผนการประชุม (ถ้าหากผล
 การดำเนินการล่าช้ากว่าแผน) ด้วยการปรึกษากับเลขานุการกลุ่ม และที่ปรึกษากลุ่ม

4. ประสานงานระหว่างกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิลกับสายบังคับบัญชาโดยผ่านที่ปรึกษากลุ่ม

5. จัดทำรายงานการประชุมคิวิซีเซอร์เคิลแต่ละครั้งต่อผู้บังคับบัญชาโดยผ่านที่ปรึกษากลุ่ม

6. เตรียมการประชุมเพื่อรายงานผลงานกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิลต่อคณะผู้บริหารขององค์กร

เลขานุการกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิล ถือว่าเป็นอีกตำแหน่งหนึ่งที่มีความสำคัญมากต่อความ สำเร็จ
 ของคิวิซีเซอร์เคิล ซึ่งโดยทั่วไปจะทำหน้าที่เป็นคลังสมองของกลุ่มย่อย เพื่อการติดตามผลการ
 ดำเนินงาน โดยการประสานงานระหว่างหัวหน้ากลุ่มกับสมาชิก ดังนั้น บุคลากรที่เหมาะสมกับงาน
 เลขานุการควรจะเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติสามารถทำงานเอกสารได้ โดยไม่มีความจำเป็นต้องมี
 ความรู้ด้านการบริหารงานได้ดีเท่าหัวหน้ากลุ่ม (แต่ควรมีมากกว่าสมาชิก) และไม่จำเป็นต้องมี
 ความรู้ในงานหน้างานเท่ากับสมาชิกกลุ่ม (แต่ควรมีไม่น้อยกว่าหัวหน้ากลุ่ม) ทั้งนี้เนื่องจากว่าใน
 งานด้านธุรกิจของกลุ่มนั้นเลขานุการควรเป็นบุคคลที่มีความรู้กว้างๆ ทั้งหน้างานและงานคิวิซีเซอร์
 เคิล เพื่อให้สามารถประสานงานได้ดี

โดยทั่วไปแล้ว เลขานุการกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิลจะมีหน้าที่หลัก ๆ ดังนี้คือ

1. ทำหน้าที่จัดวาระการประชุมและแจ้งให้สมาชิกรับทราบล่วงหน้าก่อนการประชุม

2. ทำหน้าที่จัดบันทึกการประชุม และทำรายงานการประชุมให้หัวหน้ากลุ่มพิจารณาเพื่อ
 ส่งให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการต่อไป

3. ทำหน้าที่งานด้านเอกสารของกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิล ตลอดจนงานประสานงานเพื่อจัด
 เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการดำเนินการประชุมคิวิซีเซอร์เคิล

สมาชิกกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิล คือ บุคคลที่นอกเหนือจากหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม ซึ่ง
 โดยปกติแล้วในอุตสาหกรรมไทยมักจะไม่สนใจในคุณสมบัติของสมาชิกกลุ่ม (คือว่าใครก็ทำได้)
 อันเป็นสาเหตุหนึ่งของความล้มเหลวของคิวิซีเซอร์เคิล โดยเฉพาะประเด็นของหลักการการ
 บริหารแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้เนื่องจากว่า ในความเป็นจริงแล้วสมาชิกกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิลจะทำหน้าที่
 เป็นสมอง ในการดำเนินงานของกลุ่มย่อย ดังนี้ บุคลากรที่ควรจะเป็นสมาชิกกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิล
 ได้ดีจะต้องเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในหน้างานค่อนข้างมาก เพื่อสามารถ ระดมสมองสำหรับ
 การแก้ไขปัญหาหน้างานที่กลุ่มคิวิซีเซอร์เคิลเผชิญอยู่ได้

โดยปกติแล้ว สมาชิกกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิลจะมีหน้าที่หลัก ๆ ดังนี้ คือ

1. ทำงานตามมาตรฐานการทำงานขององค์กรอย่างเคร่งครัดแล้ว พยายามสังเกตเพื่อหาข้อบกพร่องของมาตรฐานการทำงานดังกล่าว

2. เข้าร่วมประชุมคิวิซีเซอร์เคิล และออกความคิดเห็นในที่ประชุมอย่างตรงไปตรงมา พร้อมเต็มใจที่จะรับภาระในหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

3. พยายามสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างสมาชิกของกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิล โดยสมาชิกแต่ละคนควรจะเปิดใจให้แก่กันและกัน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ให้ดีที่สุด

4. ใช้การดำเนินการด้านคิวิซีเซอร์เคิล โดยเฉพาะคิวิซีเซอร์เคิลและกลวิธีด้านการควบคุมคุณภาพในการพัฒนาตนเอง

5. ดำเนินการประกันคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ด้วยการใส่ใจทำคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น มีวิธีการทำงานที่ถูกต้อง และพยายามหาทางป้องกันไม่ให้มีผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐานเกิดขึ้น

บุคลากรคนสุดท้ายสำหรับคิวิซีเซอร์เคิล คือ ที่ปรึกษากลุ่มคิวิซีเซอร์เคิล ที่จะเป็นหัวหน้างาน หรือผู้บังคับบัญชาตามสายงานของสมาชิกในกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิล โดยอัตโนมัติ โดยที่ปรึกษากลุ่มนี้จะมีหน้าที่หลัก ๆ ดังนี้ คือ

1. ดำเนินการให้มีการประชุมคิวิซีเซอร์เคิลตามแผนการประชุมที่วางไว้ โดยควรพิจารณาการมอบหมายงานที่จะเอื้ออำนวยให้สมาชิกเข้าร่วมประชุมได้

2. ร่วมปรึกษากับหัวหน้ากลุ่มในการให้คำแนะนำถึงการแก้ปัญหาการดำเนินงาน

3. ให้ความรู้เกี่ยวกับแนวความคิดด้านคุณภาพ คิวิซีสตอรี่และกลวิธีการแก้ปัญหาให้กับกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิล เมื่อได้รับการร้องขอจากหัวหน้ากลุ่ม

4. ทำการตรวจติดตามความก้าวหน้าของกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิลตามแผนที่วางไว้ และหาทางแก้ไขปัญหาหากมิได้เป็นไปตามแผนการ

ในการจัดสรรตำแหน่งให้กับกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิลนั้น มีความจำเป็นต้องเริ่มต้นจากการดูรายละเอียดของคุณสมบัติด้านคุณวุฒิการศึกษา อายุการทำงาน และประสบการณ์การทำคิวิซีเซอร์เคิลของสมาชิกกลุ่มแต่ละคน แล้วพยายามเลือกตำแหน่งที่หาคนเหมาะสมได้ยากก่อนเสมอ ตัวอย่างเช่น ในกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิลที่สมาชิกมีวุฒิการศึกษาไม่สูงนัก แต่มีอายุการทำงานค่อนข้างมากและยังไม่มีประสบการณ์การทำคิวิซีเซอร์เคิลมาก่อน จะพบว่าสมาชิกทุกคนสามารถเป็นสมาชิกกลุ่มคิวิซีเซอร์เคิลที่ตีมากเพราะว่ามีอายุการทำงานค่อนข้างมาก แต่ไม่อาจจะเป็นหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่มที่ดีได้ ทั้งนี้เนื่องจากมีความรู้ไม่สูงนัก และประสบการณ์คิวิซียังไม่มากนัก จึงมีความจำเป็นต้องคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมหรือมีศักยภาพที่ดีต่อการเป็นหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่มมาเป็นหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่มก่อน แล้วให้บุคคลที่เหลือเป็นสมาชิกกลุ่ม แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากสมาชิกมีอายุงานไม่ค่อยมากนัก แต่อาจจะมีวุฒิการศึกษาสูง (หรือมีศักยภาพในการเรียนรู้สูง) แสดงว่าทุกคนอาจจะเป็นหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่มที่

ที่ได้แต่ไม่อาจจะเป็นสมาชิกกลุ่มที่ดีได้ ในกรณีนี้จึงควรทำการเลือกสมาชิกกลุ่มก่อน แล้วจึงเลือกหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่ม

2.2.6 การให้การศึกษากลุ่มคิวซีเซอร์เกิด

การจัดโครงสร้างของกลุ่มคิวซีเซอร์เกิดจะมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงไรนั้น จะขึ้นอยู่กับการจัดการด้านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพขององค์กรด้วย ทั้งนี้เพราะการจัดการด้านฝึกอบรมจะเป็นกลไกสำคัญต่อการพัฒนาบุคคลเพื่อทำให้การดำเนินการด้านคิวซีเซอร์เกิดเป็นไปอย่างต่อเนื่อง (กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ, 2547 : 166)

การฝึกอบรมด้านการควบคุมคุณภาพสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ การอบรมทั่วไปเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวความคิด หลักการ และทฤษฎีขั้นพื้นฐานที่พนักงานทุกคนควรมีความรู้ และมีความเข้าใจ และการอบรมเฉพาะทางสำหรับพนักงานที่ต้องใช้กลวิธีหรือความรู้เฉพาะด้านนั้นต่อการปฏิบัติการด้านคิวซีเซอร์เกิด

ในการจัดการฝึกอบรม สำนักเลขานุการคิวซีเซอร์เกิด (อาจโดยการประสานงานกับฝ่ายฝึกอบรม) จะทำหน้าที่ในการวางแผนและจัดอบรมสำหรับหลักสูตร โดยทั่วไปควรมีประเด็นสำคัญ 4 ประการ ที่ควรได้รับการอบรม คือ

1. ความสำคัญของการบริหารแบบให้ทุกคนมีส่วนร่วม ตลอดจนถึงความร่วมมือจากสมาชิกกลุ่ม
2. การปรับปรุงความสามารถของความเป็นผู้นำ และความสามารถในด้านการจัดการสำหรับงานระดับการแก้ปัญหาหน้างาน
3. จิตสำนึกด้านคุณภาพและความสำคัญของความกระตือรือร้น และความคิดริเริ่มต่อการปรับปรุงคุณภาพ ซึ่งจะต้องครอบคลุมถึงแนวความคิดด้านคุณภาพ และตัวแบบของการบริหารคุณภาพ
4. จิตสำนึกด้านปัญหา ซึ่งจะต้องครอบคลุมถึงความหมายของปัญหาความแตกต่างกันระหว่างปัญหาและสาเหตุ และคิวซีสตอรี

สำหรับสมาชิกกลุ่มคิวซีเซอร์เกิด ควรจะได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรอบรม โดยทั่วไปในประเด็นสำคัญ 3 ประการ ดังนี้ คือ

1. จิตสำนึกด้านคุณภาพ โดยเนื้อหาควรครอบคลุมถึงปรัชญาคุณภาพและแนวความคิดเกี่ยวกับลูกค้า
2. มาตรฐานการทำงาน
3. ความตระหนักถึงความสำคัญของการไม่ผลิตผลิตภัณฑ์ที่บกพร่อง ซึ่งควรจะครอบคลุมถึงแนวความคิดของการป้องกันความผิดพลาด (Foolproof Techniques)

สำหรับการฝึกอบรมเฉพาะทางนั้น ควรจะอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานเฉพาะที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารคุณภาพในองค์กร (แต่ต้องอยู่ภายใต้การพิจารณาอนุมัติโดยคณะกรรมการ TQM) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญภายในบริษัทจะต้องวางแผนการอบรมด้วยตนเอง (ในกรณีที่องค์กรไม่มีผู้เชี่ยวชาญภายใน จำเป็นต้องว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก อาจจะเป็นวิศวกรของบริษัทที่ปรึกษา หรืออาจารย์จากมหาวิทยาลัย) ซึ่งการวางแผนการอบรมเฉพาะทางนี้จะต้องพิจารณาถึงแนวโน้มของการทำกิจกรรมทิวชีเซอร์เคิล สถานการณ์ของบริษัท และผลจากแบบสอบถามของผู้เข้าร่วมสัมมนา ในการสอบถามถึงความต้องการด้านการฝึกอบรม รวมถึงเป้าหมายของการอบรมการควบคุมคุณภาพเฉพาะทางด้วย

นอกจากการฝึกอบรมให้กับบุคลากรในกลุ่มทิวชีเซอร์เคิลแล้ว สิ่งที่จะละเลยไม่ได้ คือ การฝึกอบรมสำหรับที่ปรึกษาทิวชีเซอร์เคิล เพราะแม้ว่าการดำเนินการทิวชีเซอร์เคิลจะเป็นการดำเนินการแก้ปัญหาในงานประจำ แต่จุดเน้นของทิวชีเซอร์เคิลจะมุ่งเน้นที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของคนมากกว่าการพัฒนาคุณภาพที่ควรจะครอบคลุมใน 3 ประเด็นหลักดังนี้

1. เทคนิคการสอนงาน (Supervisory Techniques)
2. แนวความคิดด้านคุณภาพที่ครอบคลุมถึงแนวความคิดเกี่ยวกับลูกค้า และตัวแบบโครงสร้างของฐาน
3. ทิวชีสตอรี และกลวิธีการควบคุมคุณภาพ ที่เน้นชุดเครื่องมือ 7 อย่าง สำหรับการแก้ปัญหา

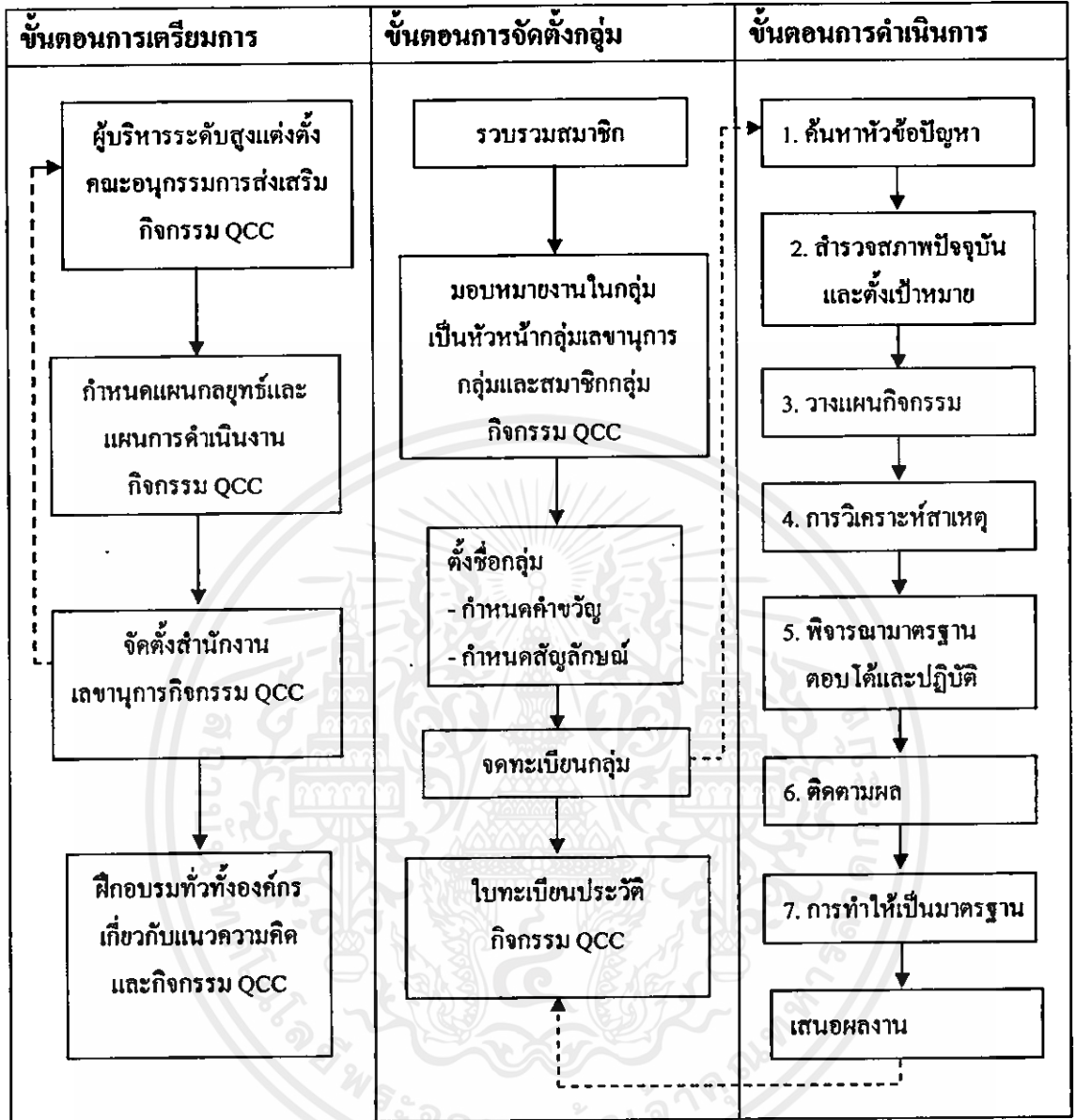
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องไม่ควรทำแบบเฉพาะกิจ เช่น การส่งบุคลากรออกไปสัมมนาภายนอกในบางครั้ง แต่ไม่มีการติดตามผลใด ๆ ทั้งนี้เพราะการฝึกอบรมด้านทิวชีเซอร์เคิล จะได้ผลก็ต่อเมื่อพนักงานสามารถนำเอาความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาปฏิบัติกับหน้างานของตนเองเท่านั้น

2.2.7 ขั้นตอนการจัดทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ

ขั้นตอนในการจัดทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพนั้น กิติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547:179-180) ได้กล่าวไว้โดยสรุปดังตารางที่ 2.4 ซึ่งเป็นขั้นตอนการเตรียมการ ขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่มและขั้นตอนดำเนินการดังรายละเอียดดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 ขั้นตอนทั่วไปของการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ

ที่มา : กิติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547:180)

2.2.7.1 ขั้นตอนการเตรียมการ

ขั้นตอนการเตรียมการสำหรับการจัดทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพนี้ จะดำเนินการได้หลังจากที่ฝ่ายบริหารมีภาระผูกพัน (Management Commitment) กับกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพแล้ว โดยเริ่มจากประกาศนโยบายคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารงานประจำวัน (Daily Management) โดยผ่านกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Management) อย่างน้อย 1 คน เพื่อทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ในการผลักดันนโยบายด้านกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ โดยเฉพาะด้านกระจายนโยบายให้เป็นแผนปฏิบัติงาน

ขณะที่กำลังดำเนินการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานด้านกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพนี้ คณะผู้บริหารจะต้องจัดตั้งสำนักงานเลขานุการกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพขึ้นมา เพื่อให้แผนการที่วางไว้ได้รับการสนองตอบอย่างเป็นรูปธรรม ภายหลังจากดำเนินการเกี่ยวกับแผนสิ้นสุดลง ขั้นตอนสุดท้ายคือ การให้ความรู้ด้านกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพแก่บุคคลทั่วทั้งองค์กร ดังคำกล่าวของ ดร. คาโอรุ อิชิกาวา ที่ว่า “การควบคุมคุณภาพจะต้องเริ่มต้นที่ทำการให้การศึกษา และสิ้นสุดลงที่การให้การศึกษาเสมอ” โดยระยะเวลาการฝึกอบรม ควรให้อยู่ภายในระยะ 6 ชั่วโมง (หรือ 1 วัน) เนื้อหาส่วนใหญ่เน้นแนวความคิด การฝึกอบรมขั้นแรกเน้นแนวคิดกว้างๆและกรอบต่างๆ เพื่อให้ง่ายต่อการสื่อข้อความ

2.2.7.2 ขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่ม

ในขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่มนี้ จะเริ่มต้นจากขั้นตอนการรวบรวมสมาชิกในหน่วยงานเดียวกัน จำนวนประมาณ 3-10 คนที่คิดว่าสามารถร่วมกันแก้ปัญหาร่วมกันของสถานที่ทำงานได้ และในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้ด้วยการให้ผู้จัดการแต่งตั้งสมาชิกกลุ่ม (ในกรณีที่พนักงานหน้างานไม่สามารถรวบรวมสมาชิกให้เข้าร่วมกลุ่มได้) และเมื่อได้สมาชิกกลุ่มมาแล้ว สิ่งแรกที่ต้องดำเนินการในขั้นตอนนี้ คือ การกำหนดแนวความคิดของกลุ่ม ที่อาจจะกำหนดง่าย ๆ ตามใบพรรณนาลักษณะงานของสมาชิกสำหรับกรณีที่มีสมาชิกทุกคนมีตำแหน่งงานเดียวกัน แต่สำหรับกรณีที่สมาชิกในกลุ่มสังกัดหน่วยงานเดียวกัน แต่ปฏิบัติงานคนละหน้าที่ ซึ่งมักจะพบเห็นเสมอในกลุ่มคิวซีเซอร์เคิลของสำนักงาน หรือในโรงงานสนับสนุนการผลิต ในกรณีนี้ถ้าหากไม่สามารถกำหนดแนวความคิดของกลุ่มได้อย่างทันทีทันใดแล้วอาจต้องทำการระดมสมองเพื่อสร้างแนวความคิดของกลุ่ม

ภายหลังจากการระดมสมองแล้ว ให้กลุ่มดังกล่าวกำหนดคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการคิวซีเซอร์เคิล อาทิ อายุตัว อายุงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำคิวซีเซอร์เคิลของแต่ละบุคคลออกมา เพื่อพิจารณาว่าสมาชิกกลุ่มมีจุดอ่อน จุดแข็งในตำแหน่งใด แล้วให้ทำการเลือกบุคคลที่ดีที่สุดในกลุ่ม ให้ดำรงตำแหน่งที่เป็นจุดอ่อนของกลุ่มก่อน สำหรับในระยะเริ่มแรกของการดำเนินการคิวซีเซอร์เคิล ที่ปรึกษากลุ่มควรมีโอกาสอธิบายให้ทุกคนได้ทราบถึงคุณสมบัติที่เหมาะสม และภาระหน้าที่ของแต่ละตำแหน่งก่อน เพราะมีกลุ่มคิวซีเซอร์เคิลจำนวนมากที่ทำการเลือกบุคคลมาดำรงตำแหน่งโดยยังไม่ทราบถึงคุณสมบัติ หรือหน้าที่ที่รับผิดชอบ

หลังจากการเลือกบุคคลมาดำรงตำแหน่งเป็นไปเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการตั้งชื่อกลุ่ม พร้อมกำหนดสัญลักษณ์หรือโลโก้ (Logo) ของกลุ่ม โดยการดำเนินการดังกล่าวมีเจตนาเบื้องต้น ต้องการชื่อสำหรับการขึ้นบังกลุ่ม ซึ่งโดยปกติมักจะพยายามตั้งชื่อให้มีความโดดเด่น ไม่ยาวเกินไป และอาจจะมีหรือไม่มี ความหมายก็ได้ แต่ควรพยายามให้เรียกง่าย ๆ โดยอาจจะเป็นชื่อบุคคลสำคัญ เช่น นักกีฬา คาราคนโปรด ฯลฯ หรือชื่อเพลงซุเปอร์ฮิต ชื่อสัตว์ ชื่อสถานที่ ฯลฯ และเมื่อตั้งชื่อกลุ่มเรียบร้อยแล้ว ก็ให้สมาชิกกลุ่มทำการกำหนดคำขวัญกลุ่ม และ โลโก้หรือ

สัญลักษณ์ของกลุ่มในกรณีนี้ ควรมีการกำหนดคำขวัญให้มีความหมายที่ประทับใจและแสดงออกถึงแนวทางกลุ่มอย่างแท้จริง โดยคำขวัญนี้ มีความหมายเทียบได้กับปรัชญาในการทำงานของกลุ่มที่สมาชิกทุกคนควรระลึกถึงเสมอ และควรหลีกเลี่ยงคำขวัญที่ไม่มีความหมาย หรือมีความหมายตรงข้ามกับการทำงานของกลุ่มอย่างสิ้นเชิง

เมื่อการดำเนินงานภายในกลุ่มย่อยสิ้นสุดลงแล้ว ก็ให้ดำเนินการในขั้นสุดท้ายของขั้นตอนการจัดตั้งกลุ่ม คือ การจดทะเบียนกลุ่มอย่างเป็นทางการกับสำนักงานเลขานุการคิวซีเซอร์ โดยแจ้งข้อมูลการจดทะเบียนลงในแบบฟอร์มการลงทะเบียน

2.2.7.3 ขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ

กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547:182) ได้กล่าวไว้ว่า ขั้นตอนในการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ คือขั้นตอนการดำเนินการ QCC ซึ่งหมายถึงขั้นตอนการค้นหาและการแก้ปัญหาที่ตนเอง อาจจะดำเนินการได้ด้วยการใช้ขั้นตอนการแก้ปัญหาของ K-T คือการประเมินสถานการณ์ (SA) การวิเคราะห์ปัญหา (PA) การวิเคราะห์การตัดสินใจ (DA) และการวิเคราะห์ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (PPA) แต่สำหรับ JUSE ให้ใช้ขั้นตอนการแก้ปัญหา 7 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) การกำหนดหัวข้อปัญหา
- 2) การสำรวจสภาพปัจจุบันและตั้งเป้าหมาย
- 3) การวางแผนแก้ไข
- 4) วิเคราะห์สาเหตุ
- 5) การพิจารณามาตรการตอบโต้และปฏิบัติ
- 6) การติดตามผล
- 7) การทำให้เป็นมาตรฐาน

ซึ่งจะเรียกขั้นตอนการแก้ปัญหานี้ว่า “QC Story” ดังนั้น จึงขอใช้คำนี้เช่นเดียวกับ JUSE ว่า “Story” และการแก้ปัญหาในการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพมีความจำเป็นต้องทำให้เป็นเรื่องราวเสมอ

ถ้าหากจะเปรียบเทียบขั้นตอนการแก้ปัญหาของ K-T และกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพของ JUSE จะสามารถเปรียบเทียบได้ดังตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 เปรียบเทียบขั้นตอนการแก้ปัญหา QC Story กับขั้นตอนของ K-T

ขั้นตอนเตรียมการ	QC Story	ขั้นตอนของ K-T
การวางแผน (P)	1. กำหนดหัวข้อปัญหา	SA
	2. สํารวจสภาพปัจจุบัน ตั้งเป้าหมาย	PA
	3. การวางแผนการแก้ไข	
	4. การวิเคราะห์สาเหตุ	PA
การปฏิบัติ (D)	5. การกำหนดมาตรการตอบโต้ และ การปฏิบัติตามมาตรการ	DA
การตรวจสอบ (C)	6. การติดตามผล	PPA
การแก้ไข (A)	7. การทำให้เป็นมาตรฐาน	PPA

ที่มา : กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 :183) .

2.2.8 คิวซีสตอรี (QC Story)

กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 199-231) การดำเนินการตาม QC Story นี้ มีความสำคัญอยู่ที่การคิดอยู่เสมอในทุกๆ ขั้นตอนทั้งก่อนหน้าและหลัง ภายใต้หลักการ P-D-C-A เพราะแม้ผู้ศึกษาจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนการแก้ปัญหาทั้ง 7 ขั้นตอนแล้วก็ตาม แต่หากมิได้มีการคิดอยู่ตลอดเวลาในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการศึกษา คงไม่สามารถกล่าวได้ว่าปฏิบัติตาม QC Story ขั้นตอนการดำเนิน QC Story กำหนด 7 ขั้นตอนข้างต้น มีรายละเอียดดังนี้

1) การกำหนดหัวข้อปัญหา เนื่องจาก QC Story เน้นการแก้ปัญหาควนคู่ไปกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้น ขั้นตอนการกำหนดหัวข้อปัญหาจึงถือเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด และจะต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการกำหนดหัวข้อปัญหา

2) การสำรวจสภาพปัจจุบันและตั้งเป้าหมาย หลังจากการกำหนดหัวข้อปัญหาได้เรียบ ร้อยแล้วงานลำดับต่อไปคือ การวิเคราะห์สาเหตุและแก้ไข แต่เนื่องจากปัญหาที่กลุ่ม QCC เลือกขึ้นมานี้เป็นปัญหาที่ไม่ทราบสาเหตุรากเหง้า และไม่ทราบมาตรการแก้ไข จึงมีความจำเป็นต้องทำการสำรวจสภาพปัจจุบัน เพื่อทำความเข้าใจกับสถานการณ์ของปัญหาก่อน และด้วยจุดมุ่งหมายที่จะให้กลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพเรียนรู้ถึงหลักการบริหาร โครงการผ่านวงจร P-D-C-A จึงมีความจำเป็นต้องให้กลุ่มQCC กำหนดเป้าหมายที่ต้องการแก้ไขปัญหา

3) การวางแผนแก้ไข ในขั้นตอนนี้จะเป็นการวางแผนการดำเนินการวิเคราะห์และแก้ไข ปัญหา ด้วยการสนใจว่า “ใคร?” และ “ทำอะไร?” โดยที่กลุ่ม QCC จะต้องร่วมกันวางแผนโดยอาศัยข้อมูลจากสถานการณ์ที่สังเกตได้ และพิจารณาถึงความสามารถและความเหมาะสมของสมาชิกแต่ละบุคคล แต่อย่างไรก็ตาม ต้องมีความเข้าใจว่าบุคคลที่มอบหมายนี้เป็นเพียงการมอบหมายฐานะ

ผู้นำการดำเนินการให้แต่ละขั้นตอนเท่านั้น ความรับผิดชอบและภาระในการดำเนินงานยังคงเป็นของสมาชิกทุกคน ในการวางแผนนั้นนอกจากใช้วางแผนงานแล้ว ยังใช้ในการควบคุมความคืบหน้าอยู่เสมอ และที่ปรึกษาโครงการก็ควรจะต้องตรวจสอบความคืบหน้าเสมอด้วยเช่นกัน เมื่อเกิดปัญหาด้านความล่าช้าของโครงการจากแผนการ ก็จำเป็นต้องมีการหารือในกลุ่มเพื่อปฏิบัติการแก้ไขให้เป็นไปตามแผน

4) การวิเคราะห์สาเหตุ ขั้นตอนนี้ถือเป็นขั้นตอนยุ่งยากและท้าทายต่อความสำเร็จของกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ คือ การวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา โดยค่า “สาเหตุ” หมายถึงการแปรเปลี่ยนปัจจัยป้อนเป็นตัวแปรที่สามารถควบคุมได้ (Controllable Factors) สำหรับปัจจัยอีกประการหนึ่ง คือ ปัจจัยป้อนเข้าที่ไม่สามารถตั้งหรือกำหนดได้ เรียกว่า ตัวแปรที่ไม่สามารถควบคุมได้ (Uncontrollable Factors) ในการวิเคราะห์หาสาเหตุรากเหง้าของปัญหา จะเริ่มจากจากที่กลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพจะต้องกำหนดสมมุติฐานของสาเหตุก่อน ด้วยการระดมสมองผ่านการสังเกตการณ์จากหลักการ “3 จริง” คือ สถานที่เกิดเหตุจริง สภาพแวดล้อมจริง และของจริง มักจะนำสาเหตุตามสมมุติฐานมาแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุและผล ผ่านแผนภาพแสดงเหตุและผล (CE-Diagram) หรือ แผนภูมิก้างปลา (Fishbone Diagram) ในสภาพปัญหาที่กลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพคัดเลือกมาแก้ปัญหา ปัญหามากกว่า 80% สามารถพิสูจน์และแก้ไขได้โดยใช้เครื่องมือควซี 7 ประการ โดยไม่มีความจำเป็นต้องใช้กลวิธีขั้นสูง เช่น (Design of Experiments; DOE)

5) การกำหนดมาตรการโต้ตอบและการปฏิบัติ หลังจากสามารถค้นหาสาเหตุแล้วขั้นต่อไปเป็นการกำหนดมาตรการโต้ตอบเพื่อการแก้ไขหรือปรับปรุงคุณภาพงาน โดยผ่านวิธีคิดอย่างสร้างสรรค์ คือ แผนภาพแสดงความใกล้ชิด โดยผ่านชุดเครื่องมือสำหรับการวางแผน 7 ประการ (7 Management Tools) เมื่อกลุ่ม QCC กำหนดมาตรการโต้ตอบต่อสาเหตุของปัญหา แล้วมีความจำเป็นต้องเลือกทางเลือกเพื่อหามาตรการตอบโต้ที่มีความเหมาะสมที่สุดต่อสาเหตุที่พิจารณา โดยการประเมินผลเพื่อเลือกมาตรการโต้ตอบ ต้องพิจารณา 3 ประเด็นหลักคือ ผลของมาตรการตอบโต้ต้องสามารถแก้สาเหตุรากเหง้าของปัญหาได้ ความเป็นไปได้ของมาตรการตอบโต้ ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ เงินลงทุนกับผลตอบแทนคุ้มค่า

6) การติดตามผล จะมีประโยชน์โดยตรงต่อกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ คือ ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีจิตสำนึกด้านคุณภาพ ด้านปัญหา และด้านการปรับปรุงตามหลักการกลุ่ม QCC เนื่องจากในระหว่างการตรวจติดตามผลนี้ สมาชิกกลุ่มจะต้องเฝ้าสังเกตกระบวนการอย่างใกล้ชิด ทำให้สมาชิกเข้าใจกระบวนการดีขึ้น ตลอดจนเข้าใจกลวิธีการควบคุมคุณภาพได้ดีขึ้น

7) การทำให้เป็นมาตรฐาน คือขั้นตอนสุดท้ายของ QC Story พยายามรักษามาตรฐานคือความพยายามมิให้ปัญหาเกิดซ้ำอีก

ปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ประวิทย์ จงวิศาล และวิจิตร จงวิศาล (2527:77) ได้สรุปขั้นตอนการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ และการใช้เทคนิคการควบคุมคุณภาพในตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 สรุปขั้นตอนการทำกิจกรรม QCC และเทคนิคการควบคุมคุณภาพ

ขั้นตอน	วิธีการทำ	เทคนิค
1. ค้นหาปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> • ตรวจสอบสภาพปัจจุบัน • เปรียบเทียบมาตรฐานในการทำงานกับวิธีการที่ทำอยู่จริงๆ • แยกแยะข้อมูลและค้นหาจุดปัญหา • รวบรวมข้อมูลของปัญหา 	Check sheet Pareto Diagram Histogram Stratification Cause & Effect Diagram
2. กำหนดเป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> • พิจารณาปัญหาที่มากที่สุด • พิจารณาเป้าหมายของแผนก (ให้สอดคล้องกัน) • พิจารณาความสามารถแก้ปัญหา 	Pareto Diagram Check sheet
3. ค้นหาสาเหตุ	<ul style="list-style-type: none"> • เลือกเอาสาเหตุที่สำคัญมาวิเคราะห์อย่างละเอียด • 4M (Man, Machine, Material, Method) • Why (ค้นหาสาเหตุพยายามใช้ Why) 	Stratification Cause & Effect Diagram Scatter Diagram
4. พิจารณาวิธีการปรับปรุงแก้ไข	<ul style="list-style-type: none"> • จากข้อ (3) วางแผนปรับปรุงแก้ไขสาเหตุสำคัญที่ค้นพบ • พิจารณาแก้ปัญหาอาศัยเทคนิคต่างๆ • การระดมสมอง • กำหนดแผนการแก้ไขเป็นเรื่องๆ ไป 	แผนการทดลองทำ
5. ดำเนินการแก้ไข	<ul style="list-style-type: none"> • ทำไปตามแผนที่วางไว้ • รายงานผลงานที่ทำได้ตามจริง 	
6. ตรวจสอบผลที่ได้รับ	<ul style="list-style-type: none"> • เปรียบเทียบผลก่อนและหลังการปรับปรุง 	Graphs Histogram Pareto Diagram ฯลฯ
7. กำหนดมาตรฐานควบคุม	<ul style="list-style-type: none"> • กำหนดวิธีการควบคุมและมาตรฐาน • มาตรฐานในการทำงานอาจต้องเปลี่ยนแปลงในกรณีจำเป็น 	Control Chart Working Standard

ที่มา : ประวิทย์ จงวิศาล และวิจิตรา จงวิศาล (2527:77)

2.2.9 เทคนิคเสริมสร้างการทำกิจกรรมของกลุ่มวงจรรวมคุณภาพ

ขงยุทธ เกษสาคร (2548 : 228-230) ได้กล่าวไว้ว่า เทคนิค 4 ประการที่เสริมสร้างให้พนักงานทำกิจกรรมกลุ่มวงจรรวมคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

เทคนิคการสร้างทีมงาน การทำกิจกรรมของกลุ่มวงจรรวมคุณภาพต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมเป็นสิ่งสำคัญ การทำงานเป็นทีมที่ดีย่อมก่อให้เกิดพลังอย่างมหาศาล ดังนั้น การรวมตัวทำงานเป็นทีมงานที่ดีจึงควรยึดหลักในการทำงานร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญ

เทคนิคการสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

- ต้องเห็นประและความต้องการที่จะมีความคิดริเริ่ม เพื่อเป็นแรงผลักดันให้สำเร็จ บรรลุเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

- ต้องขจัดอุปสรรคที่คอยขัดขวางความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ใช้ความคิดที่ละเรื่องเท่านั้น และต้องพยายามคิดเรื่อยๆ เพื่อลับสมองให้คมอยู่เสมอ
- ต้องมีความอดทนต่อการรอผลความสำเร็จ ไม่ท้อถอยง่ายๆ
- ต้องมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง โดยคิดแล้วต้องลงปฏิบัติจริง

เทคนิคการประจุมอย่างมีประสิทธิภาพ การตั้งคำถาม ดับบลิวเอช (Wh.-Question) เป็นเทคนิคอันหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี สามารถใช้ได้ทุกขั้นตอนของกิจกรรม คำถามนี้ได้แก่ อะไร (What) ที่ไหน (Where) ใคร (Who) ทำไม (Why) เมื่อไร (When) อย่างไร (How)

เทคนิคการประจุมเพื่อการระดมสมอง (Brainstorming Conference) เป็นเทคนิคการประจุมที่มีประสิทธิภาพมากเทคนิคหนึ่ง การระดมสมองเป็นวิธีการรวมความความคิดเห็นจากกลุ่มคนให้มากที่สุดในระยะเวลานั้น การระดมสมองเป็นเทคนิคการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน เพื่อหาวิธีการทำงานใหม่ๆ ที่สะดวกรวดเร็ว ประหยัด และจะเสริมสร้างให้เกิดบรรยากาศความคิดอิสระ โดยปราศจากการประเมินความคิดในขณะที่ทำการระดมสมอง อเล็กซ์ เอฟ ออสบอร์น (Alex F. Osborn) นักบริหารการโฆษณาชาวอเมริกัน ได้เสนอแนวทางการประจุมระดมสมอง 4 ประการ ดังนี้

- สมาชิกทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็น โดยจะไม่มีวิพากษ์วิจารณ์ความคิดผู้อื่นว่าดีหรือไม่ดี ถูกหรือผิดทั้งสิ้น
- สมาชิกทุกคนสามารถจะพัฒนาความคิดให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ด้วยการแสดงความคิดเห็น โดยถือว่าการแสดงความคิดอย่างมากมายดี
- สมาชิกสามารถเสริมเติมแต่ง ปรับปรุงความคิดของสมาชิกคนอื่นๆ ได้

เมื่อทุกคนได้นำเสนอความคิดเรียบร้อยแล้ว จะต้องหาข้อสรุปในประเด็นนั้นๆ ออกมาโดยการกล่าวโดยสรุป ประสิทธิภาพของการระดมสมอง ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. สมาชิกของกลุ่มมีความเข้าใจและยอมรับเป้าหมายของกลุ่ม

2. สมาชิกของกลุ่มได้รับการพัฒนาอย่างดี เช่น มีเจตคติที่เป็นกันเอง มีความซื่อสัตย์ และถือเอาประโยชน์ของกลุ่มเป็นใหญ่ มีการสื่อข้อความซึ่งกันละกันตลอดเวลา

3. สมาชิกของกลุ่มมีความเชื่อมั่นและเชื่อถือซึ่งกันและกันสูง คือ ขอมรับความสำคัญ ของกันและกัน ช่วยกันรักษาผลประโยชน์ของทุกฝ่าย และขอมรับผิดเพื่อรักษาบรรยากาศของกลุ่ม หรือระงับข้อขัดแย้ง

4. ทุกคนมีโอกาสและส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยจะต้องมีความเชื่อว่าตนเองมีส่วน ช่วยให้ออกกลุ่มประสบความสำเร็จ มีการสร้างบรรยากาศของการสนับสนุน สมาชิกมีความ กระตือรือร้น หรือถูกกระตุ้นให้ตื่นตัวตลอดเวลาที่จะมีส่วนร่วมหรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

5. สมาชิกของกลุ่มตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างสรรค์ โดยพยายามศึกษาหา ข้อมูล ข้อเสนอแนะและวิจารณ์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม

2.2.10 เครื่องมือ QC และแนวทางการใช้งาน

Umeda (2546 :129) เครื่องมือ 7 แบบสำหรับ QC ประกอบไปด้วย การจำแนกประเภท ข้อมูล ไบตรวจสอบ แผนผังพาเรโต ฮิสโตแกรม แผนผังคุณลักษณะ กราฟ/แผนผังควบคุม และแผนผังการกระจาย ซึ่งรายละเอียดสำหรับแต่ละเครื่องมือ QC มีดังนี้

2.2.10.1 การจำแนกข้อมูล (Stratification)

เป็นการแยกข้อมูลออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ เพื่อให้เห็นความแตกต่างของข้อมูลเหล่านั้น เพราะถ้าข้อมูลยังรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่จะไม่ทราบว่าข้อมูลส่วนไหนเป็นอย่างไร ซึ่งการจำแนก ข้อมูลอาจทำได้ดังนี้ เช่น การจำแนกตามลักษณะ, จำแนกตามผู้ปฏิบัติงาน, จำแนกตามเครื่องจักร เป็นต้น การนำเอาการจำแนกข้อมูลมาใช้ประโยชน์คือ เป็นส่วนประกอบในไบตรวจสอบ (check sheet) ที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในช่องรายการที่จำแนกข้อมูลออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ซึ่งแสดงโดยกราฟ แท่งแต่ละแท่ง และแสดงให้เห็นว่าปัญหาใดมีความสำคัญมากหรือน้อย เพื่อช่วยในการตัดสินใจที่จะเลือกปัญหาไหนมาแก้ไขก่อนหลัง

ลักษณะของเสีย	จำนวน	% ของเสีย
แตกร้าว	11	44
มีรอยขีดข่วน	14	56
รวม	25	100

ภาพที่ 2.8 ตัวอย่างการจำแนกข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ที่มา : กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 289)
ไม่ทราบวันที่พิมพ์ ออกหนังสือพิมพ์ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.10.2 ใบตรวจสอบ (Check Sheet)

เอกสารซึ่งระบุนายการของการตรวจสอบไว้เพื่อรอการบันทึกผลที่ได้รับจากการตรวจสอบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในงานที่หลากหลาย เช่น การตรวจสอบงาน การตรวจสอบเครื่องจักร การตรวจสอบความปลอดภัย เป็นต้น

ใบตรวจสอบการผลิต						
เวลา	แผนผลิต		ผลิตได้จริง		แตกต่าง	หมายเหตุ
	ขึ้น	สะสม	ขึ้น	สะสม		
8.00-9.00	120	120	122	122	+2	
9.00-10.00	120	240	100	222	-18	เครื่องจักร A หยุด 10 นาที
10.00-11.00	120	360				
11.00-12.00	120	480				

ภาพที่ 2.9 ตัวอย่างใบตรวจสอบ

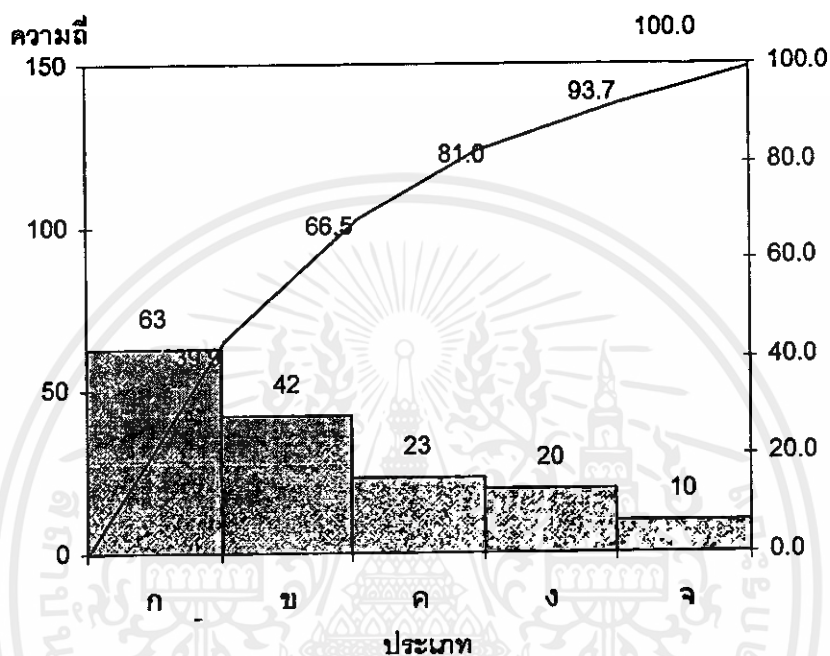
ที่มา : กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 295)

2.2.10.3 แผนผังพาโรโต (Pareto Diagram)

แผนภูมิหรือผังพาโรโต (Pareto Diagram) คือ กราฟแท่งจำนวนหลายแท่งที่อยู่ติดกัน และเรียงลำดับจำนวนมากไปหาน้อยตามจำนวนข้อมูล ซึ่งแผนภูมินี้สามารถแสดงข้อมูลได้ทั้งจำนวน (แกนซ้ายมือ) และเปอร์เซ็นต์ (แกนขวามือ) รวมทั้งเปอร์เซ็นต์สะสมที่ได้จากการสะสมเปอร์เซ็นต์ของข้อมูลแต่ละตัว (เส้นเปอร์เซ็นต์สะสม) ซึ่งกราฟพาโรโตได้เริ่มใช้ครั้งแรกในปี ค.ศ. 1897 โดยนักเศรษฐศาสตร์ชาวอิตาลีชื่อ วิ. พาโรโต เพื่อแสดงการกระจายรายได้ของประชากร ใช้แสดงข้อมูลทั้งจำนวนและเปอร์เซ็นต์ โดยเรียงจากมากไปหาน้อยเพื่อช่วยในการตัดสินใจที่จะเลือกข้อมูลมาก (ปัญหามาก) ไปทำการแก้ไขก่อนเพียงบางปัญหาเท่านั้น ทั้งนี้โดยอาศัยหลักการที่ว่าจุดบกพร่องเพียงไม่กี่ชนิดทำให้เกิดความสูญเสียมากมาย ขณะที่ความสูญเสียเล็กน้อย ๆ ที่เหลือนั้นมีสาเหตุจากจุดบกพร่องหลายชนิดมาก (Vital Few, Trivial Many หรือ 20/80) และการแก้ปัญหาที่มีมากย่อมได้ผลลัพธ์มากกว่าแก้ปัญหาที่น้อย ทั้งๆ ที่อาจจะต้องใช้ต้นทุนใกล้เคียงกัน โดยปกติจะเริ่มพิจารณาตั้งแต่ปัญหามากที่สุดมาแก้ไขก่อน ถ้าแก้ไขไม่ได้จึงจะพิจารณาคัดไป ซึ่งจะถูกใช้เพื่อแสดงผลลัพธ์รวม (Total Effect) ของการแก้ปัญหาโดยการเลือกแก้ปัญหาที่มาเพียงปัญหาใดปัญหาหนึ่งแล้วดูมีผลกระทบโดยตรงกลับลดลงเพราะได้รับผลกระทบมากจากการแก้ปัญหาอื่น)

ผังพาโรโตใช้วิเคราะห์สาเหตุปัญหา โดยใช้ร่วมกับการจำแนกข้อมูล (Stratification) ทั้งนี้ให้พยายามทำแผนภูมิพาโรโตที่เจาะลึกลงไปเรื่อย ๆ ตามลักษณะการจำแนกข้อมูล เพื่อให้

เห็นปัญหาง่ายและประหยัดมากขึ้น ใช้เปรียบเทียบผลก่อน และหลังการแก้ปัญหาหรือปรับปรุง ทั้งผลแยกแต่ละปัญหาและผลรวมทั้งหมด (Total Effect) และใช้เป็นหลักช่วยกำหนดตัวเลขของเป้าหมายในการแก้ปัญหา โดยพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ของเส้นสะสม และจากเปอร์เซ็นต์ของปัญหาที่มากซึ่งจะนำมาแก้ไขก่อน (ถ้าเป็นไปได้ปัญหาที่มากเมื่อแก้ไขแล้วควรจะแก้ปัญหาที่น้อยลงและอยู่ในตำแหน่งถัดไปจากเดิม)

ภาพที่ 2.10 ตัวอย่างแผนผังพาร์โต

ที่มา : กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 302)

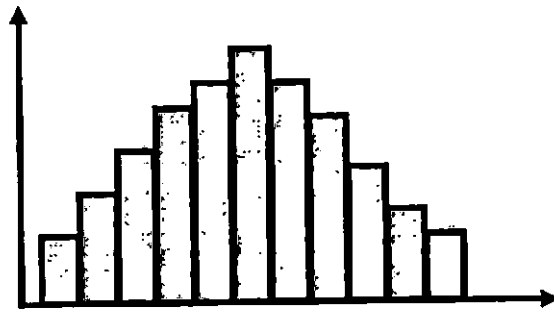
2.2.10.4 ฮิสโตแกรม (Histogram)

ฮิสโตแกรม (Histogram) คือ กราฟแท่งที่แสดงข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ตามขนาดของชั้นที่เหมาะสม เพื่อดูการกระจายของข้อมูล โดยมีประโยชน์ คือ

- แสดงถึงการกระจายของข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงความถี่ของข้อมูลในแต่ละช่วงต่าง ๆ และแสดงถึงการกระจายของข้อมูลว่ามีการกระจายมากน้อยเพียงไร และการกระจายนั้นปกติหรือมีการผิดปกติหรือไม่

- ใช้เปรียบเทียบกับเกณฑ์กำหนด (สเป็ค) ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าข้อมูลนั้นได้ตามเกณฑ์กำหนดหรือไม่ ถ้าไม่ได้ข้อมูลนั้นต่ำหรือสูงกว่าเกณฑ์กำหนดเท่าไร และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่เก็บมากับค่าเฉลี่ยของเกณฑ์กำหนด

นอกจากนี้เป็นเอกสารที่นำมาใช้เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

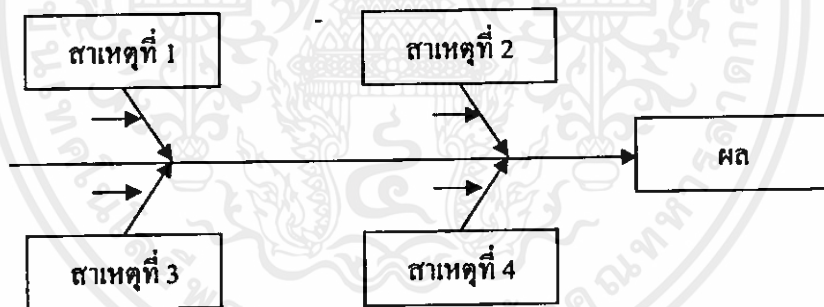
ภาพที่ 2.11 ตัวอย่างฮิสโตแกรม

ที่มา : กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 336)

2.2.10.5 แผนผังคุณลักษณะหรือแผนภูมิก้างปลาหรือแผนภูมิเหตุผล (Fishbone Diagram, Cause & Effect Diagram, Ishikawa Diagram)

Umeda (2546 : 129) แผนผังนี้สรุปความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์และสาเหตุที่เป็นที่มาของผลลัพธ์ ซึ่งแผนผังนี้มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “แผนผังก้างปลา” หรือ “แผนภูมิเหตุผล”

ใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาในการกระบวนการแก้ไขปัญหา ทำให้ทราบสาเหตุ (Cause) ของผล (Effect) หรือปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งสาเหตุที่ได้จะถูกจำแนกตามสาเหตุใหญ่ และสาเหตุย่อยลึกลงไปเรื่อย ๆ ตามเหตุและผลที่มีความละเอียดลึกซึ้งและเป็นระบบ

ภาพที่ 2.12 ตัวอย่างแผนผังก้างปลา

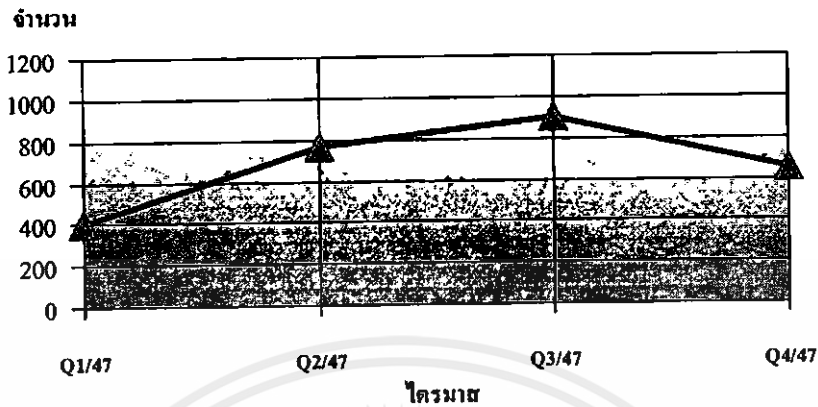
ที่มา : กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 344)

2.2.10.6 กราฟ/แผนผังควบคุม (Graph / Control Chart)

กราฟ (Graph) คือ การใช้เส้นหรือรูปเพื่อนำเสนอหรือแสดงข้อมูล เพื่อให้เห็นจำนวนหรือความแตกต่างได้ง่าย และรวดเร็ว ซึ่งกราฟโดยทั่วไปมีอยู่ 3 ชนิด ดังต่อไปนี้ (กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ, 2547 : 328 - 332)

1. กราฟเส้น (Line Graph) คือ กราฟที่ใช้เส้นแสดงจำนวนข้อมูลที่มีลักษณะต่อเนื่อง เพื่อให้เห็นแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลได้ชัดเจน ซึ่งจะถูกใช้เพื่อนำเสนอข้อมูลที่มี

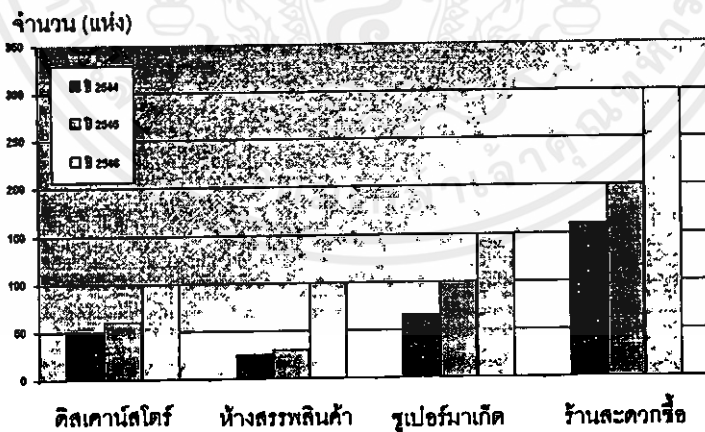
ลักษณะต่อเนื่อง โดยมีประโยชน์ คือ ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล และใช้ในการเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการปรับปรุง

ภาพที่ 2.13 ตัวอย่างกราฟเส้น

ที่มา : กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 354)

ข. กราฟแท่ง (Bar Graph) คือ กราฟที่ใช้พื้นที่ของแท่งแสดงขนาดของข้อมูลที่มีลักษณะไม่ต่อเนื่อง ใช้นำเสนอปริมาณของข้อมูลที่มีลักษณะแยกจากกันหรือไม่ต่อเนื่องกัน โดยใช้ความสูงของแท่งกราฟแสดงจำนวน หรือขนาดของตัวเลขในข้อมูล โดยมีประโยชน์คือ ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลที่ไม่ต้องการแก้ปัญหาเฉพาะจุดใดจุดหนึ่ง เพื่อใช้เปรียบเทียบผลก่อนและหลังการปรับปรุง

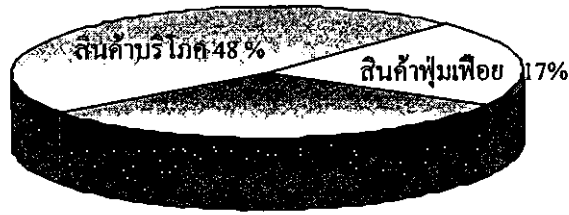
ภาพที่ 2.14 ตัวอย่างกราฟแท่ง

ที่มา : กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 356)

เป็นการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อการศึกษานำนั้น ไม่นับญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. กราฟวงกลม (Pie Graph) คือ กราฟที่ใช้พื้นที่ของวงกลมแทนของข้อมูลที่มีลักษณะทั้งต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่อง ใช้นำเสนอข้อมูลเหมือนกราฟเส้นและกราฟแท่งในกรณีที่ข้อมูลเป็น

เปอร์เซ็นต์ เหมาะกับการใช้เสนอข้อมูลในกรณีที่มีข้อมูลหลายชุด แล้วต้องการใช้กราฟให้แตกต่างไป จากกราฟแท่ง แต่มีขีดจำกัดในการใช้ประโยชน์เพื่อเปรียบเทียบข้อมูล

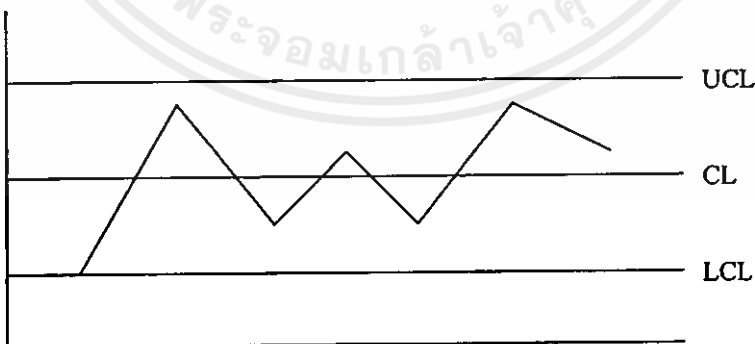
ภาพที่ 2.15 ตัวอย่างกราฟวงกลม

ที่มา : กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 358)

ง. แผนผังควบคุม (Control Chart) คือ กราฟเส้นที่แสดงเส้นพิสัยควบคุมซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อป้องกันถึงสาเหตุที่ควบคุมได้และสาเหตุที่ควบคุมไม่ได้ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานหลายด้านด้วยกัน โดยลักษณะของแผนผังควบคุมประกอบไปด้วย

- เส้นพิสัยบน (Upper Control Limit) หรือ UCL
- เส้นเฉลี่ย (Central Line) หรือ CL
- เส้นพิสัยล่าง (Lower Control Limit) หรือ LCL

โดยแผนภูมิควบคุมมีประโยชน์ดังนี้ คือ ใช้ในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของขบวนการผลิต เพื่อหาสิ่งผิดปกติ และแสดงให้เห็นว่าขบวนการผลิตอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์กำหนดที่ต้องการควบคุมหรือไม่ นอกจากนี้ยังใช้เปรียบเทียบผลก่อนแก้ปัญหา และหลังแก้ปัญหา

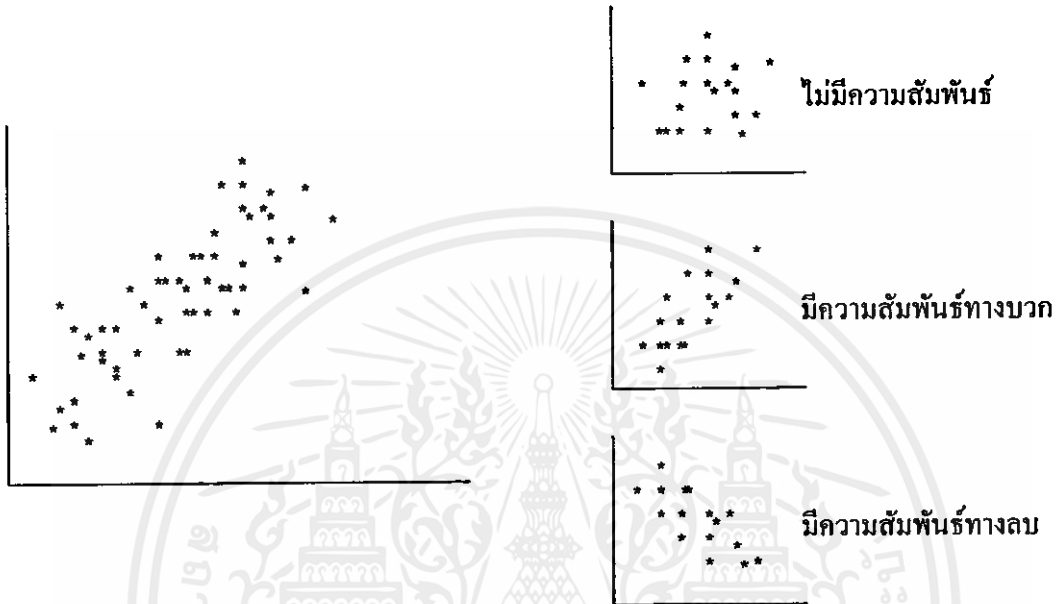
ภาพที่ 2.16 ตัวอย่างแผนผังควบคุม

ที่มา : กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 306)

การศึกษานี้แสดงให้เห็นว่า การศึกษาที่นำเสนอนี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.10.7 แผนภูมิการกระจาย (Scatter Diagram)

แผนภูมิการกระจาย (Scatter Diagram) เป็นแผนภูมิที่แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูล 2 ชุดว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ซึ่งมีประโยชน์คือ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลหรือตัวแปรทั่วไป 2 ชนิด และเพื่อตรวจสอบว่ามีผลของอันหนึ่ง จะมีผลต่ออีกอันหนึ่งหรือไม่

ภาพที่ 2.17 แผนภูมิการกระจาย

ที่มา : กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 351-352)

2.2.11 ประโยชน์ของการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ

ของยุทธ เกษสาคร (2548 : 230 -232) กล่าวถึงประโยชน์ของการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ไว้ดังนี้

ประโยชน์ต่อพนักงาน ประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับจากการทำกิจกรรมกลุ่มมีดังนี้

(ก) ประโยชน์ที่มีต่อชีวิตประจำวันและครอบครัว การที่พนักงานได้ถูกยกระดับหรือได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับเทคนิคต่างๆ ที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ เช่น หลักสถิติเบื้องต้น การเก็บตัวเลขการระดมความคิด วิธีการค้นหาปัญหาและเทคนิคการแก้ปัญหา วิธีการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เหล่านี้สามารถจะนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์กับชีวิตประจำวันในครอบครัวได้เป็นอย่างดี เช่น กิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ที่พนักงานได้ทำที่โรงงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ความเป็นระเบียบเรียบร้อย จากประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ภายในบ้านได้ เช่น การลดอุบัติเหตุภายในบ้าน การบำรุงรักษารถยนต์ การประหยัดค่าน้ำและไฟฟ้าภายในบ้าน เป็นต้น

(ข) ประโยชน์ที่ผู้ทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพได้รับในสถานที่ทำงาน

- บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ในการทำงานได้รับการปรับปรุงให้น่าอยู่และน่าทำงานขึ้น เช่น สถานที่ทำงานสะอาด เรียบร้อย มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น
- พนักงานมีความอบอุ่น ไม่รู้สึกเปล่าเปลี่ยว เพราะจะมีความสามัคคีกันมากขึ้น
- พนักงานมีขวัญและกำลังใจดีขึ้น เนื่องจากมีโอกาสดูแลแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและความสามารถทำให้ตนเองมีประสิทธิภาพและมีความสำคัญต่อบริษัทมากขึ้น
- ประโยชน์จากการที่พนักงานช่วยกันทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ อาจส่งผลดีไปสู่บริษัท เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การเพิ่มคุณภาพ การลดค่าใช้จ่าย ทำให้บริษัทมีกำไรและมีโอกาสขยายตัวให้ใหญ่ขึ้น

ประโยชน์ต่อหัวหน้างาน ผลประโยชน์ที่หัวหน้างานจะได้รับจากการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ มีดังนี้

- ทำให้มีความใกล้ชิดกับพนักงานมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์และความสามัคคีกันระหว่างหัวหน้าและพนักงาน
- ทำให้การปกครองพนักงานง่ายขึ้น เนื่องจากพนักงานถูกพัฒนาให้รับผิดชอบเอง
- ทำให้หัวหน้ามีโอกาสเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น เพราะพนักงานที่มีคุณภาพเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนความก้าวหน้าของหัวหน้า โดยการร่วมมือกันปรับปรุงคุณภาพของงานในหน่วยงานให้ดีขึ้น

ประโยชน์ต่อองค์กร

- เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าให้สูงขึ้น
- สามารถลดค่าใช้จ่ายต่างๆ ลงได้ ทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำลง
- ลดปริมาณสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพหรือมาตรฐานลง
- เพิ่มคุณภาพของสินค้าให้สูงขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน
- ลดการขัดแย้งระหว่างผู้บริหาร หรือหัวหน้างานกับพนักงาน หรือแม้แต่ระหว่างพนักงานด้วยกันเอง ทำให้การบริหารของบริษัทมีอุปสรรคหรือมีปัญหาน้อยลง
- ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจที่ดีต่อพนักงาน เนื่องจากพนักงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทำให้เกิดความผูกพันซึ่งกันและกัน
- ทำให้เกิดบรรยากาศในการทำงานเป็นสุข โดยเคารพความเป็นมนุษย์
- ทำให้รู้จักแก้ไขปัญหาย่างเป็นระบบร่วมกัน
- ทำให้รู้จักวิธีการวางแผนการทำงานร่วมกันเป็นทีมเวิร์ค (Team-work)
- ทำให้พัฒนาศักยภาพในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking)
- ทำให้รู้จักวิธีการประชุมอย่างถูกต้องหลักการ และรู้จักการประนีประนอมกันเมื่อเกิดเหตุการณ์ขัดแย้งระหว่างกันขึ้น

- ทำให้เข้าใจว่าการแก้ไขปัญหาต้องใช้หลักสถิติหรือข้อมูล (Facts) ช่วยในการตัดสินใจมากกว่าจะใช้ความรู้สึกหรือความนึกคิดเป็นเครื่องตัดสินใจ ซึ่งโอกาสผิดพลาดย่อมสูงกว่าวิธีการใช้ข้อมูล

- รู้จักนำหลักวิชาวิศวกรรมศาสตร์มาใช้ในการวางโครงสร้างและระบบงาน ทำให้การทำงานลดขั้นตอนต่างๆ ลงได้อย่างถูกต้องหลักเกณฑ์โดยเฉพาะความเมื่อขี้ล่า ความปลอดภัยเป็นต้น

ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

- เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น ทั้งนี้เพราะกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตลงได้ และในขณะเดียวกันก็อาจจะได้คุณภาพและปริมาณของสินค้ามากขึ้น ทำให้ประเทศสามารถส่งสินค้าคุณภาพดี ราคาถูก ไปจำหน่ายสู่กับประเทศได้ ทำให้มีรายได้เข้าประเทศเพิ่มขึ้น ช่วยลดการเสียดุลการค้ากับต่างประเทศได้

- ประเทศได้ประชาชนที่มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งผลของการที่ประชาชนมีคุณภาพสูงขึ้นจะทำให้ประเทศมีความมั่นคงและพัฒนาไปได้ไกล

- การทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพจะช่วยปลูกฝังหรือวางรากฐานการเป็นประชาธิปไตยของประชาชน เพราะการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพต้องอาศัยการทำงานร่วมกัน รู้จักหน้าที่ของตนเอง รู้จักเคารพในสิทธิของผู้อื่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาระบบการปกครองและประชาธิปไตยของประเทศ

2.3 ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการจูงใจ

2.3.1 แนวความคิดและความหมายเกี่ยวกับแรงจูงใจ

Guralnik (1970 : 929) ได้อธิบายความหมายของแรงจูงใจ (Motivation) ในลักษณะของการจัดการว่าหมายถึง แรงขับของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม โดยเฉพาะที่เกิดขึ้นในการทำงาน หรือการกระทำที่บุคคลจะทำงานให้สำเร็จ โดยได้รับอิทธิพลจากการกระทำของคนอื่นที่กำหนดแนวทางเฉพาะใช้ในการบริหาร โดยผู้บริหารจะจูงใจพนักงานทำงานให้องค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

สมพงษ์ เกษมสิน (2526 : 240) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า การจูงใจมีลักษณะเป็นนามธรรม กล่าวคือ เป็นวิธีการที่จะชักนำพฤติกรรมผู้อื่น ให้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของคนที่เกิดขึ้นได้ต้องมีการจูงใจ (Motive) เหตุนี้ การจูงใจเป็นเรื่องเกี่ยวโยงกับความสำเร้งโดยสิ่งเร้าหรือแรงจูงใจ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การจูงใจหมายถึง ความพยายามที่จะชักจูงให้ผู้อื่นแสดงออกหรือปฏิบัติการต่อสิ่งจูงใจ สิ่งจูงใจอาจมีได้ทั้งภายในและภายนอกของบุคคลนั่นเอง แต่มูลเหตุจูงใจ คือ ความต้องการ

นายคิลปี เชี่ยวชาญพิพัฒน์ และคณะ (2527 : 259) กล่าวว่าแรงจูงใจ เป็นแรงกดดันภายในร่างกายที่ผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมในทางใดทางหนึ่ง อันมีสาเหตุเกิดจากร่างกายหรือจิตที่มีความต้องการสิ่งนั้น ซึ่งความหมายของการจูงใจ คือ ต้องการให้พนักงานทุ่มเทความรู้ความสามารถและความพยายามทำงานในองค์การอย่างเต็มที่ มีความกระตือรือร้นเพื่อช่วยให้งานขององค์การสำเร็จตามที่ต้องการ

สิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538 : 150) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึงวิธีการชักนำพฤติกรรมของบุคคลให้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ ตามความต้องการของมนุษย์สิ่งจูงใจจะเกิดขึ้นได้จากภายในและภายนอกตัวบุคคล จะเห็นได้ว่า การจูงใจเป็นการกระตุ้นหรือกาสร้างสิ่งเร้าเพื่อช่วยให้เกิดการกระทำต่างๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งเป็นภาวะกระตุ้นให้ปฏิบัติได้ ทำงานด้วยความขยัน มีความกระตือรือร้นที่จะอุทิศเวลา แรงกายแรงใจ และสติปัญญาในการปฏิบัติงาน โดยมีความสำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบควบคู่ไปด้วย เป็นความเต็มใจที่จะใช้พลังงานภายในของตนปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายโดยความมุ่งหวังที่จะได้รับรางวัลเป็นสิ่งตอบแทน

สมพร สุทัศนีย์ (2542 : 29) ได้กล่าวไว้ว่า การจูงใจเป็นการกระตุ้นให้บุคคลมีความกระตือรือร้น หรือมีแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ทั้งพฤติกรรมทางสังคม และพฤติกรรมการทำงาน โดยเฉพาะในองค์การ ผู้นำมีหน้าที่โดยตรงในการจูงใจผู้ร่วมงาน เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะมนุษย์จะงานเต็มความสามารถหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับความเต็มใจ ความกระตือรือร้นในการทำงาน การจูงใจเป็นเรื่องของการสนองความต้องการที่ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจ

Terry (1977: 299) เห็นว่ากระบวนการจูงใจประกอบด้วย

1. ความต้องการภายใน (Internal Needs) ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมการทำงาน
2. แรงขับ (Drive) คือ พลังงานภายในที่ขับเคลื่อนพฤติกรรมให้สู่ทิศทางใดทิศทางหนึ่งที่แน่นอน

3. เป้าหมาย (Goals) ซึ่งเป็นสิ่งล่อใจ (Incenties) หรือ สิ่งตอบแทน (Pay off)

Beach (1985 : 379) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า แรงจูงใจหมายถึง การกระทำที่คนเต็มใจที่จะใช้พลังงานของเขาเพื่อประสบความสำเร็จตาม เป้าหมาย (Goal) หรือเพื่อหวังรางวัล (Reward) ที่จะได้รับเป็นสิ่งตอบแทน

Hodgetts (1999 : 57) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า แรงจูงใจ หมายถึง แรงซึ่งควบคุมพฤติกรรมของคนอื่น เกิดจากความต้องการ (Needs) พลังกดดัน (Drivers) หรือความปรารถนา (Desires) ที่จะผลักดันให้คนพยายามดิ้นรนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์พฤติกรรมของคนถูกกำหนดและควบคุมโดยการจูงใจต่างๆ แรงจูงใจให้เหล่านี้ยังมีลักษณะที่แตกต่างกันในแต่ละคนอีกด้วย การจูงใจที่สำคัญต่อพฤติกรรมกรบริหาร คือ ความต้องการความรักความเอาใจใส่

(Affiliative Needs) ความต้องการอำนาจ (Power Needs) และความต้องการความสำเร็จ (Achievement Needs)

Flippo (อ้างถึงใน Hodgetts 1999 : 36) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง การกระตุ้นเร่งเร้าและการทำให้เกิดอิทธิพลเหนือพฤติกรรมคน อันจะยังผลให้เกิดความรู้สึกภายใน เป็นพลังที่มีการเร่งเร้าหรือการเคลื่อนไหวที่บ่งการ หรือเป็นช่องทางให้มีพฤติกรรมมุ่งสู่เป้าหมายที่ต้องการ ทั้งนี้โดยอาจกระตุ้นเร่งเร้าและทำให้เกิดอิทธิพลเช่นว่านั้น ด้วยวิธีการเชิงปฏิฐานหรือเชิงบวก (Positive Incentives) ดังเช่น การดำเนินการเพื่อสนองความปรารถนาต่างๆ ให้พอใจของบุคคล และด้วยวิธีการจูงใจในเชิงลบ (Negative Incentives) เช่น การดำเนินงานบังคับให้ทำงานด้วยวิธีการต่างๆ หากไม่ปฏิบัติตามต้องได้รับโทษ เป็นต้น

ขงยุทธ เกษสาคร (2548 : 124) ได้กล่าวไว้ว่า โดยสรุปแล้ว แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง ภาวะอินทรีย์ภายในร่างกายของบุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าเรียกว่า สิ่งจูงใจ (Motive) ก่อให้เกิดความต้องการอันจะนำไปสู่แรงขับภายใน (Internal Drive) ที่จะแสดงพฤติกรรมการทำงานที่มีคุณค่าในทิศทางที่ถูกต้องตรงตามเป้าหมายขององค์การ ดังนั้น การจูงใจจึงเป็นการกระทำทุกวิถีทางที่จะกระตุ้นให้พนักงานในองค์การประพฤติปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามเป้าประสงค์ขององค์การ ซึ่งพื้นฐานสำคัญในการกระตุ้นให้พนักงานดังกล่าวแสดงพฤติกรรมที่องค์การคาดหวังไว้ก็ด้วยการสร้างอินทรีย์ของพนักงานเหล่านั้นให้เกิดความต้องการ (Desire) ขึ้นก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นบุคคลก็จะเกิดความพยายามสืบเสาะแสวงหาสิ่งที่ต้องการนั้นก็คือการเกิดแรงขับขึ้นภายใน (Drives) หากมีสิ่งจูงใจที่เหมาะสมบุคคลก็จะสนองตอบด้วยการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมทุกอย่าง (Behavior) ให้ได้มาซึ่งความสำเร็จอันเป็นเป้าหมายสูงสุด (Goals)

แรงจูงใจเป็นกระบวนการกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานปรับปรุงผลงานให้ดีขึ้น ซึ่งทำให้ได้รับสิ่งตอบแทนทางใจ จากผลการปฏิบัติงานของตน ทำให้ปฏิบัติงานทุ่มเทความอุตสาหะพยายามอย่างเต็มความสามารถ หากการจูงใจน้อยลงความพยายามในการทำงานก็จะลดต่ำลงด้วย องค์ประกอบที่ทำให้เกิดแรงจูงใจนั้นก็มียหลายประการด้วยกัน ตั้งแต่บทบาทของผู้นำเพื่อนร่วมงาน สิ่งตอบแทนที่เป็นทั้งสิ่งของและ โอกาสความก้าวหน้าในตำแหน่ง สิ่งเหล่านี้นับเป็นแรงกระตุ้นหรือแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ

2.3.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ขงยุทธ เกษสาคร (2548 : 139-145) โดยทั่วไปแล้วมนุษย์ได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถเสมอไป การจูงใจเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคคลทำให้บุคคลต้องปฏิบัติงานเต็มศักยภาพของตนด้วยใจรักงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้มีขึ้นในตัวบุคคลขององค์การต่างๆ เพื่อเป็น

ปัจจัยนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของบุคคลในที่สุด ซึ่งนักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

Hilgard (อ้างถึงใน วุฒิชัย จำนวน 2523 : 28) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ แรงจูงใจที่ทำให้บุคคลกระทำการเพื่อบรรลุเป้าหมายด้วยมาตรฐานอันสอดคล้องเป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำของคนจะต้องได้รับการประเมินผลจากตัวเองหรือบุคคลอื่น โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลการประเมินอาจเป็นที่พึงพอใจเมื่อกระทำการจนประสบผลสำเร็จหรือไม่เป็นที่พอใจเมื่อกระทำการไม่ประสบผลสำเร็จ

White (อ้างถึงใน สมยศ นาวิกาน 2540 : 42) เป็นนักทฤษฎีเจ้าของแนวความคิดใหม่ที่ก้าวไปไกลยิ่งกว่าเดิม กล่าวคือ เขามีได้ปฏิเสธความคิดเกี่ยวกับเรื่องแรงขับโดยกำเนิด แต่เขาได้เสนอความคิดใหม่เอี่ยม ซึ่งกำลังเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางนี้คือ “คนเรามีแรงขับโดยกำเนิดอย่างหนึ่งซึ่งเขาให้ชื่อว่า แรงขับในด้านผลสัมฤทธิ์ (Effectance) ซึ่งหมายถึง ความปรารถนาที่จะได้รับผลจากสิ่งแวดล้อม เขาเชื่อว่าแรงขับในด้านผลสัมฤทธิ์นี้เป็นคุณสมบัติโดยกำเนิดที่คนเราติดตัวมาตั้งแต่เกิด และเป็นตัวจูงใจให้คนเราแสดงพลังความสามารถในการจัดการกับสิ่งแวดล้อม ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่เรารปรารถนา เขามีความเห็นว่าการที่คนเรามีความมานะ บากบั่นและดิ้นรนต่อสู้เพื่อผลสำเร็จนานาประการในชีวิต มิใช่เป็นเพียงวิธีการปรับตัวเพื่อตอบสนองความต้องการในเบื้องต้น เช่น ความกระหาย และความต้องการทางเพศเท่านั้น แต่เป็นเพราะแรงขับโดยกำเนิดกระตุ้นหรือจูงใจให้คนเราเกิดความปรารถนาที่จะได้สัมฤทธิ์ผลในสิ่งแวดล้อมที่เรายู่งั้นเอง”

จากคำจำกัดความของนักการศึกษาเหล่านี้ จะเห็นได้ว่า บุคคลที่ต้องการความสัมฤทธิ์ผลสูงย่อมมีสิ่งผลักดันให้บุคคลเหล่านั้นมีมานะพยายาม มีความอดทนเพื่อเอาชนะอุปสรรค เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้และพยายามทำสิ่งต่างๆ ด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม จากการศึกษาค้นคว้าของ McClelland เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เขาต้องการศึกษาว่าผู้ที่ต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงและผู้มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลต่ำ มีพฤติกรรมที่แตกต่างกันอย่างไร และจากข้อคิดเห็นของนักเศรษฐกิจและนักสังคมวิทยาที่ว่าบุคคลที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่ นักธุรกิจ หรือผู้ประกอบการ เพราะเป็นผู้ที่ทำให้กำลังการผลิตเพิ่มขึ้น ดังนั้น McClelland จึงเลือกศึกษาเฉพาะลักษณะของนักธุรกิจจากกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงและกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลต่ำ เพื่อดูว่าความต้องการสัมฤทธิ์ผลทำให้เกิดความต้องการตั้งนักธุรกิจหรือไม่ ซึ่งทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่ระบุว่าพฤติกรรมเยี่ยงนักธุรกิจหรือพฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ 6 ลักษณะ คือ

1. กล้าเสี่ยงพอสมควร (Moderate Risk-Taking) ในเหตุการณ์ที่ต้องใช้ความสามารถโดยไม่ขึ้นอยู่กับโชคชะตาจะมีการตัดสินใจเด็ดเดี่ยว ไม่ลังเล บุคคลที่ต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง มักไม่พอใจที่จะทำงานง่ายๆ แต่ต้องการทำงานที่ยากลำบากพอสมควรเพราะมีความมั่นใจในความสามารถของตนเอง เพราะการทำงานที่ยากให้ลุล่วงไปได้นั้นจะนำความพอใจมาสู่คน ซึ่ง

ตรงกันข้ามกับบุคคลที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลต่ำ มักจะหลบเลี่ยงงานที่ต้องเสี่ยงเพราะกลัวความล้มเหลวหรือมีเดะนั้นก็มักจะยอมเสี่ยงจนเกิดเหตุผล ทั้งๆ ที่รู้ว่าจะไม่ประสบความสำเร็จโดยเชื่อถือในโชคชะตาว่าจะเข้าข้างฉัน

2. **ขยันขันแข็ง (Energetic)** หรือชอบการกระทำแปลกๆ ใหม่ๆ ที่จะทำให้นุคคลนั้นเกิดความรู้สึกว่าตนเองประสบความสำเร็จ ผู้ที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงไม่จำเป็นต้องเป็นคนขยันขันแข็งในทุกกรณีไป แต่จะมานะพากเพียรต่อสิ่งที่ท้าทายหรือช่วยความสามารถของตนและทำให้คนเกิดความรู้สึกว่าได้ทำงานสำคัญลุล่วงไปแล้วผู้ที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงมักจะไม่นับขยันขันแข็งในงานอันเป็นกิจวัตรประจำวัน แต่จะทำงานขยันขันแข็งเฉพาะงานที่ต้องใช้สมอง และเป็นงานที่ไม่ซ้ำแบบใคร หรือสามารถจะค้นคว้าหาวิธีการใหม่ๆ ที่จะแก้ปัญหาให้สำเร็จลุล่วงไป

3. **รับผิดชอบต่อตนเอง (Individual Responsibility)** ผู้ที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงมักจะพยายามทำงานให้สำเร็จเพื่อความพึงพอใจในตนเอง มิใช่หวังให้คนอื่นยกย่อง มีความต้องการเสรีภาพในการคิดและการกระทำไม่ชอบให้ผู้อื่นมาบงการ

4. **ต้องการทราบแน่ชัดถึงผลการตัดสินใจของตนเอง (Knowledge of Results of Decision)** โดยไม่ใช่ว่าเพียงการคาดคะเนเอาว่าจะต้องเป็นลักษณะอย่างนั้นอย่างนี้ นอกจากนี้ ผู้ที่ต้องการความสัมฤทธิ์ผลสูง ยังพยายามที่จะทำตัวให้ดีขึ้นกว่าเดิมอีก เมื่อทราบว่าผลการกระทำของตัวเองเป็นอย่างไร

5. **มีการทำนายหรือคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า (Anticipation of Future Possibilities)** ที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูง มักเป็นบุคคลที่มีแผนระยะยาว เพราะเล็งเห็นผลการณีกไกลกว่าผู้ที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลต่ำ

6. **มีทักษะในการจัดระบบงาน (Organizational Skills)** เป็นสิ่งที่แมคเคลินแลนดเห็นว่าจะควรมี แต่ยังมีหลักฐานการค้นคว้ามาสนับสนุนได้ไม่เพียงพอ

สำหรับทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland's Achievement Motivation Theory ได้เน้นถึงแรงจูงใจพื้นฐานของบุคคล 3 ประการ ได้แก่

1. **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สัมฤทธิ์ (Achievement Motive)** คือ ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับเกณฑ์มาตรฐานอันดีเลิศจะมีความรู้สึกเป็นทุกข์กังวลใจ ไม่สบายใจเมื่อประสบความสำเร็จล้มเหลวหรืออุปสรรค

2. **แรงจูงใจใฝ่สมาคม (Affiliation Motive)** คือ ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบของผู้อื่น ต้องการมีเกียรติยศชื่อเสียงในสังคม สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากบุคคลอื่นๆ

3. **แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive)** คือ ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลเหนือกว่าคนอื่นในสังคม ผู้ที่มีความจูงใจใฝ่อำนาจสูงจะเป็นผู้ที่พยายามควบคุมสิ่งต่างๆ เพื่อให้ตนเองบรรลุความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือคนอื่นในองค์กร

McClelland เน้นในเรื่องของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าแรงจูงใจในด้านอื่นๆ เพราะเขาเห็นว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญมากที่สุดในการประสบความสำเร็จของคนเรา

Atkinson's Theory (1957 : 365) ได้อธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ดีว่าการกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินผลจากตัวเองหรือบุคคลอื่น โดยเทียบเคียงกันมาตรฐานอันคิเข็ม ผลจากการประเมินผลอาจเป็นที่พอใจเมื่อกระทำจนเสร็จ หรือไม่พอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จก็ได้และเขายังกล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าต้องคำนึงถึงประเด็นต่างๆ 3 ประเด็น คือ

1. การจูงใจที่จะบรรลุความสำเร็จ (Motive to Achieve Success) บุคคลแต่ละคนมีแรงจูงใจที่จะไปสู่ความสำเร็จ รวมทั้งจูงใจที่จะหลีกเลี่ยงความล้มเหลวแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคล ถ้าเขาประสบความสำเร็จเขาก็จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าบุคคลที่เคยประสบความล้มเหลวมาก่อน ซึ่งจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

2. การมีโอกาสของความสำเร็จ (Probability of Success) ถ้างานที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไป บุคคลจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก แต่ถ้างานที่ทำงานง่ายหรือยากมากเกินไปไม่ว่าคน ๆ นั้นจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากหรือน้อย เขาก็จะรู้สึกว่าเขาจะมีโอกาสประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว

3. คุณค่าของความสำเร็จ (Incentive Value of Success) เมื่อบุคคลมีความพึงพอใจในความสำเร็จของตนมากขึ้น ก็จะทำให้เขาไม่เกิดความพึงพอใจในความสำเร็จนั้นมากเท่าไร

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลการปฏิบัติงานไม่พบโดยตรง แต่จากบทความของ ชงชัย สันติวงษ์ (2535 : 54) ที่ว่าโดยทั่วไปแล้วมนุษย์ไม่ได้ทำงานอย่างเต็มที่ความสามารถเสมอไป การจูงใจเพื่อให้ปฏิบัติงานเต็มความสามารถเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคคลทำให้บุคคลต้องปฏิบัติงานและทำงานด้วยความเต็มใจ ดังนั้นการจูงใจเพื่อให้บุคคลต้องการปฏิบัติงานจึงมีความจำเป็นและต้องการมีขึ้นในองค์กรต่างๆ เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539 : 105) ที่ว่าแรงจูงใจในการทำงานโดยเฉพาะแรงจูงใจในตัวพนักงานเอง ที่เกิดจากแรงเสริมจูงใจ (Incentive) จะมีผลต่อการปฏิบัติงานทำให้งานมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้กระตุ้นพฤติกรรมหรือยับยั้งมิให้เกิดพฤติกรรม เป็นมูลเหตุของการทำงานสิ่งจูงใจมี 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องจูงใจที่เป็นเงิน และเครื่องจูงใจที่ไม่เป็นเงิน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สิ่งจูงใจที่เป็นเงิน ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินรางวัล ซึ่งเป็นผลตอบแทนจากการทำงานโดยอาศัยเงินตราเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนกับปัจจัยอื่นๆ ที่จำเป็นในสังคม การให้ผลตอบแทนจากเงินมีวิธีการหลายแบบ ได้แก่

1.1 การจ่ายเงินตามผลงาน เป็นการจ่ายเงินตามการรับงานเป็นชิ้น เมื่องานสำเร็จแล้วก็ได้รับค่าตอบแทนตามชิ้นของงานตามที่ตกลงกัน การจ่ายให้ลักษณะนี้จะทำให้คนผลิตงานมาก มี

ความขยันและตั้งใจทำงาน คนที่คล่องแคล่วแข็งแรงจะทำงานได้มากและได้ค่าตอบแทนสูง แต่อาจจะมีปัญหาในกลุ่มคนงานก็อาจจะได้งานที่มีคุณภาพต่ำ เช่น เกิดความขัดแย้งแข่งขันซึ่งดีชิงเด่นกัน ขาดความรับผิดชอบในการใช้วัสดุคืบ ก่อให้เกิดความเสียหายได้ เป็นต้น

1.2 การจ่ายตามระยะเวลาของการทำงานเมื่อนับกับงานในระบบราชการใครที่มาก่อนจะเริ่มด้วยเงินเดือนระดับเดียวกันและเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามระยะเวลาของการอยู่ในองค์การว่านานเพียงไร วิธีนี้เป็นผลดีต่อสวัสดิการ และความมั่นคงของงาน ดีในแง่ให้ความรู้สึกที่ดี มีใจรักองค์การ แต่คนหนุ่มสาวที่มีฝีมืออาจไม่พอใจเพราะเห็นผลช้าคนเก่งไม่มีโอกาสแสดงความสามารถได้เต็มตามศักยภาพ

1.3 การจ่ายตามกำหนดเวลา วิธีนี้ถือว่าคนงานที่ทำงานในระยะเวลาเดียวกันควรจะได้รับค่าจ้างอย่างเดียวกัน ในงานที่เหมือนกัน แต่โดยข้อเท็จจริงแล้วคนที่มีความรู้ความสามารถอาจจะผลิตได้มากกว่าอีกกลุ่มหนึ่งในช่วงเวลาเดียวกัน ทำให้คนงานขาดกระตือรือร้นในการทำงาน

1.4 การจ่ายตามพื้นฐานความจำเป็นส่วนบุคคล วิธีนี้ถือว่าคนโตคนมีภาระค่าใช้จ่ายน้อยกว่าคนมีบุตร มีครอบครัว ดังนั้นจึงจ่ายค่าตอบแทนกัน อาจจะถืออาวุโส อายุและแพทย์เป็นเกณฑ์ เช่น ชายได้มากกว่าหญิงแม้จะเป็นงานชนิดเดียวกัน คนมีครอบครัวได้มากกว่าคนโสด เป็นต้น วิธีนี้ได้รับการนำไปใช้น้อยมาก เนื่องจากไม่สอดคล้องกับหลักความยุติธรรม ส่วนใหญ่จะพิจารณาจากความรู้ความสามารถมากกว่า

1.5 การจ่ายตามความตกลงกัน เป็นการตกลงกันระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างภายใต้เงื่อนไขของความรู้ความสามารถและคุณลักษณะของความยากง่ายของงาน ซึ่งเป็นข้อตกลงกันของทั้งสองฝ่าย จึงเป็นการสร้างความพึงพอใจของทั้งสองฝ่าย

1.6 การจ่ายตามผลกำไร เป็นการแบ่งผลกำไรที่ทำได้ให้กับผู้ทำงาน วิธีนี้มักจะเป็นการรวมหุ้นกันทำงาน โดยมีหุ้นส่วนอยู่ด้วยหรือเป็นส่วนตอบแทนในภายหลังนอกเหนือจากเงินเดือน ข้อปลีกย่อยจะแตกต่างกันไป แต่หลักใหญ่ก็คือพนักงานมีส่วนได้เมื่อกำไรเหนือจุดกำหนดขึ้นใดขั้นหนึ่ง ทำให้พนักงานมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของกิจการอยู่ด้วย

2. สิ่งจูงใจที่ไม่ใช่เงิน นอกเหนือจากเงินแล้วยังมีปัจจัยอื่นที่จูงใจให้บุคคลทำงานได้

2.1 การแข่งขัน เช่น การประกวดผลงาน ผู้ชนะจะได้เกียรติ ได้ชื่อเสียง เป็นต้น แต่ควรระวังในเรื่องของความอิจฉาริษยา และจะทำให้คนงานมุ่งเอาชนะมากกว่าผลของงาน

2.2 ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้รู้สึกมีความมั่นคงในอาชีพ จะไม่ถูกเลิกจ้างโดยขาดหลักประกัน โดยการกำหนดสัญญาว่าจ้างเป็นปีหรืออายุงาน และมีหลักประกันในการทำงาน มีค่าตอบแทนเมื่อเกิดอุบัติเหตุ มีการประกันชีวิตในงานที่เสี่ยงอันตราย

2.3 ความรู้สึกก้าวหน้า ผลงานที่ทำให้เป็นงานของตนดีขึ้น การได้เลื่อนตำแหน่งที่มีความสำคัญมากขึ้น ทำให้มีกำลังใจในการทำงานเพราะเป็นความคาดหวังของชีวิต

2.4 การรู้ผลของงาน มีความภาคภูมิใจและดีใจที่เห็นผลงานของตนเองไม่ว่าจะดีหรือไม่เพียงใด เพราะผลงานที่ดีย่อมเป็นกำลังใจ ผลงานที่ไม่ดีก็มีโอกาสปรับปรุงแก้ไข

2.5 ฐานะของสังคม เป็นความรู้สึกของตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทำให้อยากไปทำงาน เช่น มีสิทธิตัดสินใจและออกเสียงในการทำงานของกลุ่ม รู้จุดหมายปลายทางของกลุ่ม ทำให้เกิดความรับผิดชอบต่อการทำงานมากขึ้น เป็นต้น

2.6 การให้รางวัลและการลงโทษ เป็นผลตอบแทนหรือคำชมเชย หากผลงานเป็นที่พอใจหรือดีเกิน ขณะเดียวกันก็มีการดำเนินเมื่อมีผลเสียหายเกิดขึ้น

2.7 การให้งานที่เหมาะสม การได้ทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถและความถนัดของบุคคล ตลอดจนให้งานที่ยากและไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไปทำให้เขาสามารถและความถนัดของบุคคล ตลอดจนให้งานที่ไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไปทำให้เขาสามารถทำงานได้ดีขึ้น

2.8 การทำให้รู้สึกว่างานมีความสำคัญ ความรู้สึกว่างานที่ตนเอง ทำให้มีความหมายต่อหน่วยงานของตนหรือต่อสังคมจะเป็นแรงจูงใจให้คนทำงานมากขึ้น ดังนั้นความเอาใจใส่ของหัวหน้างาน การให้ข้อมูลเกี่ยวกับงาน จึงเป็นการสร้างความสำคัญให้เกิดขึ้น

2.9 การลดความซ้ำซากจำเจ งานที่ซ้ำๆ ทุกวันจะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายจึงควรพยายามสร้างสิ่งที่ไม่ให้เกิดความซ้ำซากขึ้น เช่น จัดระบบงานใหม่ จัดโต๊ะทำงานใหม่ และสถานที่ใหม่ เป็นต้น

2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับกิจกรรมเพิ่มผลผลิต

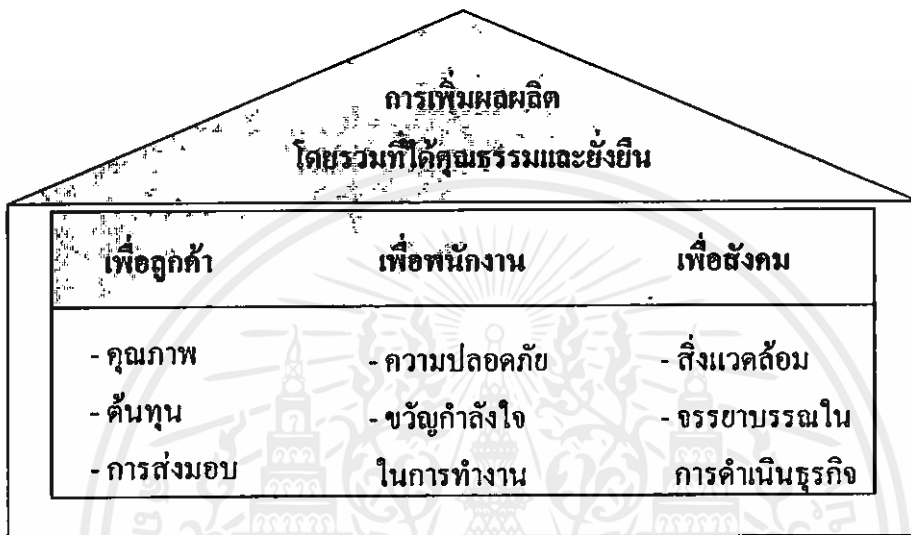
จำลักษณะ ขุนพลแก้ว และคณะ (2544 : 7-101) ได้อธิบายแนวคิดของหลักการเพิ่มผลผลิต (Productivity Improvement) ไว้ว่า แนวคิดการเพิ่มผลผลิตเริ่มต้นขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศสหรัฐอเมริกา โดย Frederick W. Taylor ด้วยการนำแนวคิดทางวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วยในการบริหารจัดการเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุด หลังจากนั้นหลายประเทศทั่วโลกได้รับเอาแนวคิดการเพิ่มผลผลิตไปใช้ เช่น ประเทศในแถบยุโรป ญี่ปุ่น เป็นต้น

โดยการเพิ่มผลผลิตตามแนวความคิดทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง อัตราส่วนระหว่างผลผลิต (Output) ต่อปัจจัยการผลิตที่ใช้ไป ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

$$\text{การเพิ่มผลผลิต (Productivity)} = \frac{\text{ผลิตผล (Output)}}{\text{ปัจจัยการผลิต (Input)}}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ องค์ประกอบการเพิ่มผลผลิตประกอบด้วย คุณภาพ (Quality) ต้นทุน (Cost) การส่งมอบ (Delivery) ความปลอดภัย (Safety)ขวัญกำลังใจในการทำงาน (Morale) สิ่งแวดล้อม (Environment) และจรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ (Ethics) ซึ่งองค์ประกอบการเพิ่มผลผลิต 7 ประการส่งผลให้

เกิดการเพิ่มผลผลิตที่ขยับขึ้นและมีคุณธรรมโดยองค์ประกอบคุณภาพ คำนึงและการส่งมอบเป็น องค์ประกอบที่หน่วยงานต้องปฏิบัติเพื่อลูกค้า องค์ประกอบความปลอดภัยและขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นองค์ประกอบที่หน่วยงานต้องปฏิบัติเพื่อพนักงาน และองค์ประกอบสิ่งแวดล้อม และ จรรยาบรรณธุรกิจเป็นองค์ประกอบที่หน่วยงานต้องปฏิบัติเพื่อสังคม โดยการเพิ่มผลผลิตที่ได้ คุณธรรมและขยับขึ้นจะต้องมีองค์ประกอบต่างๆ ข้างต้นและสามารถแสดงด้วยภาพที่ 2.18

ภาพที่ 2.18 องค์ประกอบการเพิ่มผลผลิตโดยรวมที่ได้คุณธรรมและยั่งยืน
ที่มา : จำลักษณ์ ขุนพลแก้ว และคณะ (2544 : 49)

2.4.1 คุณภาพ (Quality)

คำว่า “ คุณภาพ ” เดิมนั้นหมายถึง การผลิตสินค้าให้ได้ตรงตามข้อกำหนดของสินค้า ซึ่งผู้ผลิตเป็นผู้กำหนดขึ้นมาเอง แต่ปัจจุบันนี้ คำว่า “คุณภาพ” มีความหมายที่กว้างขึ้นโดยครอบคลุมไปถึง สิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า และสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าได้ ด้วยเหตุนี้ ความพึงพอใจของลูกค้าจึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ช่วยในการตัดสินใจสำหรับการเลือกซื้อสินค้าหรือใช้บริการ

ประเภทของคุณภาพ คุณภาพที่เกิดจากความต้องการและความพึงพอใจของลูกค้าสามารถแบ่งออกได้เป็นประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. คุณภาพด้านเทคนิค ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพและความสามารถในการใช้งานที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสินค้าและบริการ เช่น ความแข็งแรงของผลิตภัณฑ์ ระบบป้องกันความปลอดภัย ฯลฯ
2. คุณภาพด้านจิตวิทยา ได้แก่ คุณลักษณะที่มีผลต่อจิตใจของผู้บริโภคในการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือใช้บริการ เช่น ความสวยงามการออกแบบผลิตภัณฑ์ ภาพลักษณ์ของสินค้า ฯลฯ

3. คุณภาพด้านความผูกพันต่อเบื้องหลังการขาย เช่น การให้บริการหลังการขาย การรับประกันสินค้า ฯลฯ

4. คุณภาพด้านเวลา เช่น อายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์ ความยากง่ายในการบำรุงรักษา ความรวดเร็วในการให้บริการ ฯลฯ

5. คุณภาพด้านจริยธรรม เช่น ความถูกต้องตรงตามมาตรฐานการผลิต ความจริงใจในการให้บริการ ฯลฯ

ความสำคัญของคุณภาพมีหลายด้าน ได้แก่ สร้างความพอใจให้กับลูกค้า ช่วยในการลดต้นทุน ขยายขีดความสามารถของลูกค้า ส่งมอบได้ตามกำหนดและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นต้น

2.4.2 ต้นทุน (Cost)

“การลดต้นทุน” ไม่ได้หมายถึง การลดปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการผลิต หรือการลดปริมาณเงินลงทุนเท่านั้น ดังที่ใครๆ มักเข้าใจ ในแง่ของการเพิ่มผลผลิตการลดต้นทุน ครอบคลุมไปถึงการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง การประหยัดและใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างคุ้มค่าและลดความสูญเสียต่างๆ เพื่อกำจัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นออกไป

การลดต้นทุนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการบริหารการใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยการผลิตด้านแรงงาน วัตถุดิบ เครื่องจักร ฯลฯ ซึ่งหากเราสามารถลดอัตราการใช้ปัจจัยการผลิตโดยที่ยังคงคุณภาพหรือปริมาณของผลิตผลให้อยู่ในระดับเดิมได้ ก็จะส่งผลให้การเพิ่มผลผลิตสูงขึ้นไปด้วย

ประเภทของต้นทุน ต้นทุนในที่นี้ จะหมายถึงต้นทุนการดำเนินการ (Operating Cost) ซึ่งเกี่ยวข้องกับทุกๆ ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน โดยในการลดต้นทุนเราจะพิจารณาถึงการลดต้นทุนการดำเนินการนี้เป็นหลัก อันประกอบด้วย

1. ต้นทุนวัตถุดิบ (Material Cost) คือ ค่าวัตถุดิบที่ซื้อมาจากหน่วยงานภายนอกเพื่อนำไปใช้ผลิตเป็นสินค้าหรือบริการ ตลอดจนค่าวัสดุต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น ค่าอุปกรณ์สำนักงาน ค่าบรรจุภัณฑ์ และรวมไปถึง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ในระหว่างการปฏิบัติงาน เช่น ค่าโทรศัพท์ที่ใช้ในการติดต่อ ค่าถ่ายเอกสาร เป็นต้น

2. ต้นทุนการทำงานของเครื่องจักร (Machine Operating cost) คือ ค่าใช้จ่ายต่างๆ อันเกี่ยวข้องกับเครื่องจักร ซึ่งใช้ในการผลิตสินค้าโดยไม่คำนึงว่าเครื่องจักรนั้นกำลังทำงานอยู่หรือไม่ เช่น ค่าเชื้อเพลิงหรือค่าพลังงานที่ใช้ในการขับเคลื่อนเครื่องจักร ค่าซ่อมบำรุงรักษา ค่าชิ้นส่วนและอะไหล่ต่างๆ ของเครื่องจักร เป็นต้น

3. ต้นทุนด้านแรงงาน (Labor Cost) คือ ค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากรเพื่อมาทำหน้าที่ด้านต่างๆ ในหน่วยงาน เช่น ค่าจ้างพนักงานควบคุมเครื่องจักร เงินเดือนพนักงาน เป็นต้น นอกจากนี้แล้วต้นทุนแรงงานยังรวมไปถึงค่าใช้จ่ายที่ให้เป็นสวัสดิการแก่พนักงาน

2.4.3 การส่งมอบ (Delivery)

โดยทั่วไปแล้ว ความหมายของการส่งมอบสินค้าก็คือ การส่งงานที่ผลิตเสร็จแล้วในหน่วยงานหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่ง โดยผ่านทางรถขนย้าย เช่น ใช้สะพานรถเข็น รถยก หรือให้คนเคลื่อนย้ายและสุดท้ายส่งมอบให้ลูกค้าต่อไป แต่ในแง่ของการเพิ่มผลผลิตแล้ว การส่งมอบสินค้าหมายถึง การส่งมอบสินค้าหรือบริการให้แก่หน่วยงานถัดไป ซึ่งถือว่าเป็นลูกค้าของเราได้อย่างตรงเวลา มีจำนวนครบถ้วน และมีคุณสมบัติตรงตามที่ลูกค้ากำหนด

วิธีการที่จะช่วยให้การส่งมอบตรงเวลา ถูกต้องและครบถ้วนนั้น ทำได้โดยการปรับปรุงการส่งมอบซึ่งต้องเริ่มตั้งแต่หน่วยงานที่เล็กที่สุดก่อน คือ การส่งมอบระหว่างหน่วยผลิตที่ต่อกัน เช่น การส่งมอบจากพนักงานคนหนึ่ง ไปยังพนักงานอีกคนหนึ่ง หรือจากเครื่องจักรหนึ่งไปยังอีกเครื่องจักรหนึ่ง โดยยึดแนวคิดที่ว่าหน่วยงานถัดไปคือ ลูกค้าของเรา ถ้าทุกๆหน่วยงานมีแนวคิดเช่นนี้ในการทำงานก็จะทำให้มีทัศนคติที่จะพยายามปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนเองให้ดีที่สุดก่อนที่จะส่งมอบชิ้นงานให้หน่วยงานถัดไป นอกจากนี้ที่หน่วยงานถัดไปจะได้รับชิ้นงานที่มีคุณภาพไปผลิตต่ออย่างตรงเวลาแล้ว ยังเป็นการช่วยลดความเสี่ยงต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในระหว่างกระบวนการผลิตด้วย และเมื่อแต่ละหน่วยงานผลิตสินค้าที่มีคุณสมบัติถูกต้อง จำนวนถูกต้อง ส่งตรงตามเวลาแล้ว ก็จะช่วยลดการส่งมอบชิ้นสุดท้าย คือการส่งมอบให้แก่ลูกค้าได้ตรงตามเวลาที่กำหนดนั่นเอง

อุปสรรคของการส่งมอบ ความเสี่ยงจัดว่าเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการส่งมอบตัวอย่างของความเสียหายต่างๆ ต่อไปนี้ที่มีผลกระทบต่อ การส่งมอบสินค้า

- วัตถุดิบขาดเนื่องจากฝ่ายจัดซื้อไม่สามารถควบคุมวัสดุคงคลังให้พร้อมต่อความต้องการของฝ่ายผลิตได้
- การรอคอยข้อมูลสำหรับใช้ในการออกแบบสินค้า
- กำลังการผลิตไม่เพียงพอ เครื่องจักรเสีย
- ระยะเวลาที่พนักงานแต่ละคนใช้ในการผลิตชิ้นงานนานเกินไป
- วิธีการทำงานพนักงานไม่เหมาะสม

จากตัวอย่างที่ยกมาทั้ง 6 ตัวอย่างนั้น ล้วนทำให้เกิดความเสียหายซึ่งผลต่อการส่งมอบสินค้าทั้งสิ้น ความพยายามที่จะลดความเสี่ยงจึงเป็นความร่วมมือของทุกคนในหน่วยงาน เพื่อให้ทุกขั้นตอนการผลิตหรือการให้บริการตรงตามกำหนดอย่างต่อเนื่อง หากเราทุกคนช่วยกันลดความเสี่ยงในทุกขั้นตอนแล้วก็จะส่งผลดีกับหน่วยงาน คือ ประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีม ได้แก่อุณหภูมิงานเพิ่มขึ้น ถ้าไรเพิ่มขึ้น ลูกค้าพึงพอใจมากขึ้นและที่สำคัญคือการเพิ่มผลผลิตสูงขึ้น

ไม่ว่าการฉ้อโกงทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.4 ความปลอดภัย (Safety)

ความปลอดภัย คือ สภาวะที่ปราศจากอุบัติเหตุ หรือสภาวะที่ปลอดภัยจากความเจ็บปวดหรือความสูญเสีย หรืออาจหมายถึงการควบคุมความสูญเสียจากอุบัติเหตุ ซึ่งเกี่ยวกับการบาดเจ็บ เจ็บป่วย ทรัพย์สินเสียหายและความสูญเสียเนื่องจากกระบวนการผลิต นอกจากนั้นแล้ว การควบคุมจะรวมไปถึงการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุและการดำเนินการให้สูญเสียน้อยที่สุด เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้น

แนวทางในการสร้างความปลอดภัยหรือวิธีการป้องกันอุบัติเหตุ

1. การจัดหน่วยงานและบริหารงานด้านความปลอดภัย เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายความรับผิดชอบกฎเกณฑ์และมาตรฐานด้านความปลอดภัย รวมทั้งควบคุมอุบัติเหตุและความเสียหายตามแผนที่ตั้งไว้ และที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารทุกระดับชั้นต้องให้ความสำคัญ

2. การควบคุมอันตรายทั่วไป อาทิ

- จัดระเบียบและดูแลรักษาโรงงาน เช่น ใช้ 5ส มาช่วยจัดระเบียบโรงงาน
- จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เหมาะสม เช่น มีแสงสว่างเพียงพอ ระดับเสียงไม่เกินมาตรฐาน ฯลฯ

- มีการออกแบบเครื่องป้องกันอันตรายของเครื่องจักรอย่างถูกต้อง และจัดทำให้พร้อมกับความต้องการ

- จัดหาอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลตามมาตรฐานที่กำหนดและฝึกอบรมให้ความรู้พนักงานเพื่อให้สามารถใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายเหล่านี้ได้อย่างถูกต้อง

3. การควบคุมอันตรายในกระบวนการผลิต

- การป้องกันอันตรายจากสารเคมี เช่น คิดฉลากคำอธิบายสารเคมีที่เป็นอันตรายให้เห็นชัดเจน แจ้งรายละเอียดสารเคมีที่เป็นอันตรายพร้อมทั้งวิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้กับคนงานทราบก่อนปฏิบัติงาน จัดเก็บให้อยู่ในที่ที่ปลอดภัย

- การป้องกันอัคคีภัย เช่น พนักงานควรได้รับการแนะนำและฝึกอบรมเกี่ยวกับการควบคุมและป้องกันอัคคีภัยอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอ ควรจัดให้มีการซ้อมหนีไฟอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เป็นต้น

4. การฝึกอบรม การสื่อสารและการจูงใจด้านความปลอดภัย อาทิ

- จัดฝึกอบรมด้านความปลอดภัยแก่ผู้บริหารผู้ควบคุม และพนักงาน
- ปลุกฝังทัศนคติด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานเข้าใหม่
- ให้มีการจัดประชุมด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ
- จัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เป็นต้น

ประโยชน์ของความปลอดภัย ได้แก่ ผลผลิตเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง กำไรมากขึ้น สงวนทรัพยากรมนุษย์แก่ประเทศไทย และเป็นปัจจัยในการจูงใจ เป็นต้น

2.4.5 ขวัญกำลังใจในการทำงาน (Morale)

ขวัญและกำลังใจในการทำงาน หมายถึง สภาพทางจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน เช่นความรู้สึกนึกคิดที่ได้รับอิทธิพลจากแรงกดดันสิ่งเร้า หรือสภาพแวดล้อมในหน่วยงานที่อยู่รอบตัว โดยผู้ปฏิบัติงานนั้นจะมีปฏิกิริยาโต้กลับซึ่งก็คือพฤติกรรมในการทำงานที่จะมีผลโดยตรงต่อผลงานของบุคคลนั้น

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า นอกจากทักษะ ความรู้ความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลแล้ว ขวัญและกำลังใจของพนักงานก็เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ ขวัญและกำลังใจ จึงมีผลกระทบต่อความมุ่งมั่น และความเต็มใจในการทำงานของบุคคลนั้น ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน ในขณะที่ขวัญและกำลังใจเป็นเรื่องของทัศนคติที่มองไม่เห็นและวัดได้ยากแต่เราก็สามารถรู้สึกและสังเกตได้โดยที่ขวัญและกำลังใจจะมีลักษณะทั้งในเชิงบวกและลบและสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจของพนักงาน มี 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมในการทำงาน มีผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงาน เช่น พื้นที่ทำงานเหมาะสม แสงสว่าง อุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานต่างๆเพียงพอ ระบบการบริหารงาน นโยบายของบริษัท ระเบียบข้อบังคับถูกต้องและชัดเจน มีความก้าวหน้าในสายงาน ฯลฯ ดังนั้นการจัดสภาพแวดล้อมภายในหน่วยงานจึงเป็นสิ่งที่จะต้องทำให้ถูกต้อง ถูกสุขลักษณะเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานต่างๆ ด้วยความสบายใจ และปลอดภัย

2. บรรยากาศในการทำงาน เป็นเรื่องราวของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน อาทิ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ลูกค้า ผู้ขายปัจจัยการผลิต เป็นต้น รวมไปถึงผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน

2.4.6 สิ่งแวดล้อม (Environment)

สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่อยู่แวดล้อมตัวเรา อาทิ อากาศ น้ำ ดิน ต้นไม้ สัตว์ เป็นต้น ซึ่งสามารถถูกทำลายได้โดยการขาดความระมัดระวัง ปัจจุบันนี้เรื่องของสิ่งแวดล้อมกลายเป็นประเด็นสำคัญที่หลายๆประเทศกำลังให้ความสนใจ หลากหลายหน่วยงานต่างพยายามหาแนวทางเพื่อป้องกันบำรุงรักษาและปรับปรุงคุณภาพของสิ่งแวดล้อม เนื่องจากเล็งเห็นว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อโดยตรงต่อคุณภาพของประชากรภายในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่อุตสาหกรรมกำลังเข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มากขึ้น ประกอบกับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นไปอย่างไม่เป็นระบบ จึงก่อให้เกิดผลพวงที่ตามมา

ในขณะเดียวกัน การทำลายทรัพยากรธรรมชาติด้วยการใช้ประโยชน์อย่างฟุ่มเฟือยก็ถือว่าเป็นผลจากแนวคิดของการเพิ่มผลผลิตตามที่ได้กล่าวมาแล้วด้วย ดังนั้น การเพิ่มผลผลิตที่ดีจึงต้อง

รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยการนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดในขณะเดียวกันก็ต้องไม่สร้างมลภาวะและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

การเพิ่มผลผลิตสีเขียว (Green Productivity)

การเพิ่มผลผลิตที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เรียกว่า “ Green Productivity ” ซึ่งหมายถึง การปรับปรุงการเพิ่มผลผลิตโดยการใช้กระบวนการผลิตที่สะอาดขึ้น (Cleaner Production) ประกอบกับระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี (Environment Management System-EMS) เพื่อผลิตสินค้าและบริการที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตที่สูงขึ้น ซึ่งถ้าในแง่ของธุรกิจแล้วการเพิ่มผลผลิตที่สูงขึ้นนี้ย่อมส่งผลให้ธุรกิจมีกำไรที่ดีขึ้น และในที่สุดคุณภาพชีวิตของพนักงานก็จะดีขึ้นตามไปด้วย

ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี (Environmental Management System-EMS) เป็นระบบที่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนและการดำเนินงานการบริหารหน่วยงานอย่างมาก การที่หน่วยงานจะบรรลุความสำเร็จในแผนงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมตามที่ตั้งเป้าหมายไว้นั้น หน่วยงานจะต้องมีการวางแผน และมีระบบการบริหารงานที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นระบบ อาทิเช่น มีการวางแผนการใช้ทรัพยากร มีระบบการบริหารบุคลากรเพื่อแบ่งความรับผิดชอบต่อการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2.4.7 จรรยาบรรณการดำเนินธุรกิจ (Ethics)

จรรยาบรรณ หมายถึง ความเชื่อถือหรือวินัยของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ดีและเลว ถูกและผิดหรือหน้าที่ด้านศีลธรรม และเงื่อนไขต่างๆ ได้แก่ จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน จรรยาบรรณต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ดำเนินธุรกิจอย่างมีจรรยาบรรณ การประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบการซึ่งจัดว่าเป็นผู้ที่มีสิทธิใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างไม่ผิดกฎหมายนั้น จรรยาบรรณทางธุรกิจจึงเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบการยึดเป็นหลักในการปฏิบัติกิจกรรมทางธุรกิจเพื่อสร้างสรรค์ รักษาสังคมที่ดีและน่าอยู่สำหรับเพื่อนมนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือการดำเนินธุรกิจอย่างมีจรรยาบรรณนั้นหมายถึง การไม่เบียดเบียนผู้อื่น ซึ่งเราสามารถสรุปได้เป็น 8 ประการ ดังนี้

1. เว้นจากการเบียดเบียนลูกค้า (Customer) เช่น ไม่กักตุนสินค้า ไม่ส่งชิ้นส่วนหรือวัตถุดิบราคาถูกแต่ไร้คุณภาพ เมื่อของขาดแคลนให้ลูกค้า ไม่ใช่ชะโงกไหลปลอมทำให้ลูกค้า ผลิตสินค้าไม่ได้ตามที่ต้องการหรือเกิดของเสีย

2. เว้นจากการเบียดเบียนผู้จัดหาสินค้าหรือวัตถุดิบ (Supplier) หรือหุ้นส่วน เช่น กดราคา ปิดบังข้อมูล ไม่จ่ายเงินตามกำหนดนัด ชิดเวลาการชำระเงิน ต่ำหนิสินค้าว่าไม่ดีเพื่อให้ลดราคามากๆ เอารัดเอาเปรียบ

3. เว้นจากการเบียดเบียนพนักงาน (Employee) เช่น ไม่จ่ายค่าเวลา ใช้แรงงานเด็ก กดค่าแรงไม่ให้สวัสดิการที่ควรให้ สภาพแวดล้อมในการทำงานที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ไม่ส่งเสริมให้พนักงานได้พัฒนาความรู้ความสามารถ ฯลฯ

4. เว้นจากการเบียดเบียนผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของ (Stockholder / owner) เช่น ไม่จ่ายเงินปันผล ไม่ให้ข้อมูลที่แท้จริง นำหุ้นเข้าตลาดหลักทรัพย์แล้วไม่ใส่ใจในการบริหาร บริหารหน่วยงานเพื่อผลประโยชน์ๆ ไม่ได้มุ่งเพื่อความก้าวหน้าของหน่วยงานในระยะยาว

5. เว้นจากการเบียดเบียนคู่แข่ง (Competitor) ปลอมข่าวสารที่ไม่ดี ให้สินบนหรือใช้อิทธิพล เพื่อแย่งลูกค้าซื้อข้อมูลหรือความลับ

6. เว้นจากการเบียดเบียนราชการ (Government) เช่น หลบเลี่ยงการจ่ายภาษีที่ถูกต้อง จ่ายเงินได้โตะ ขยายอุปกรณ์หรือเครื่องมือให้หน่วยราชการราคาสูงกว่าปกติ ส่งงานล่าช้าทำให้เกิดผลเสียหายต่อราชการ

7. เว้นจากการเบียดเบียนสังคม (Society) เช่น ขาดของแพง โฆษณาหลอกลวงผู้บริโภค กักตุนสินค้า บรรทุกของเกินทำให้ถนนทรุด หาบเร่งขวางทางเท้า

8. เว้นจากการเบียดเบียนสิ่งแวดล้อม (Environment) เช่น ไม่มีระบบการจัดการกับของเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิต ทำให้เกิดมลภาวะ ได้แก่ น้ำเสีย อากาศเสีย ภาวะอุตสาหกรรมที่มีสารพิษ ฯลฯ ตลอดจนส่งเสียงหรือกลิ่นรบกวน

2.5 กิจกรรมเพิ่มผลผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.5.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสวนอุตสาหกรรมโรจนะ

สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่ตำบลคานหาม ตำบลธนู และตำบลอุทัย อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงาน 134 โรงงาน ปัจจุบันดำเนินการแล้ว 6 เฟส มีพื้นที่รวม 4,500 ไร่ มีโรงงานที่ดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC)แล้ว 83 โรงงาน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีสัญชาติญี่ปุ่นและอยู่ในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ มัตซุชิตะ อิเล็กทริก เวิร์ค ,ฟูรุทากาวา พรีซิชั่น(ประเทศไทย), ชัน โยเซมิกอนคักเตอร์(ประเทศไทย) และกลุ่มยานยนต์ ได้แก่ ฮอนด้า ออโต้โมบิล เป็นต้น โดยมีบริษัท สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน) ดำเนินการด้านพัฒนาสวนอุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.2 กิจกรรมกลุ่มกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ

เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีผู้บริหารเป็นชาวญี่ปุ่นและรับนโยบายการดำเนินกิจการมาจากบริษัทแม่ที่ประเทศญี่ปุ่น ดังนั้น บริษัทต่างๆจึงให้ความสำคัญกับกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC) โดยกำหนดเป็นนโยบายให้มีการสนับสนุนให้มีการดำเนินการภายในองค์กรและพัฒนาจนสามารถที่จะเข้าร่วมการแข่งขันในเวทีต่างๆทั้งในต่างประเทศและต่างประเทศ ทำให้บริษัทมีชื่อเสียงและมีความน่าเชื่อถือจากลูกค้ามากขึ้นอีกทางหนึ่ง เช่น บริษัท ชันโฮ เซมิคอนดักเตอร์ (ประเทศไทย) จำกัด ก็เป็นอีกบริษัทหนึ่งที่ได้รับรางวัลจากการทำกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC) มาแล้ว มากมาย เช่น รางวัลชนะเลิศ Thailand Quality Prize ปี 2006 เป็นต้น

กิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC) เป็นหนึ่งของกิจกรรมเพิ่มผลผลิต ของบริษัทฯ ในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของพนักงานในการประหยัด ทรัพยากร ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดต้นทุน และเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงาน

การดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ เป็นกิจกรรมกลุ่มย่อย ในรูปแบบ Bottom Up เป็นการรวมตัวของพนักงานเป็นกลุ่ม 5-7 คน เพื่อช่วยกันคิด และทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ ในหน่วยงานของตนเองและบริษัท โดยใช้แนวทางขององค์ประกอบ เพื่อเพิ่มผลผลิต 7 ประการ ได้แก่ คุณภาพ (Quality) ต้นทุน (Cost) การส่งมอบ (Delivery) ความปลอดภัย (Safety)ขวัญกำลังใจในการทำงาน (Morale) สิ่งแวดล้อม (Environment) และ จรรยาบรรณในการดำเนินธุรกิจ (Ethics) หรือเรียกว่า QCDSMEE

การกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบ บทบาทความรับผิดชอบของพนักงานทุกระดับในกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ มีดังนี้

(ก) ผู้บริหารระดับสูง ให้การส่งเสริมและสนับสนุนผลักดันให้เกิดกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ

(ข) ผู้บริหารระดับฝ่าย เป็นที่ปรึกษา ประจำกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ

(ค) พนักงานระดับแผนกและเจ้าหน้าที่เป็นสมาชิกกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ

การดำเนินงานกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC) เป็นกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อองค์กรทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เพราะนอกจากจะลดต้นทุน ประหยัดทรัพยากร และเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานแล้ว ยังทำให้พนักงานที่ร่วมโครงการสามารถปรับปรุงงานอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลและเครื่องมือต่างๆ อีกทั้งฝึกความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานเป็นทีมอีกด้วย

กิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ(QCC) เป็นการพัฒนา แก้ไข และปรับปรุงงานของตนเองด้วยตนเอง มีการเก็บข้อมูลทั้งก่อนและหลังการทำกิจกรรม เพื่อเปรียบเทียบ เมื่อปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ แล้วสรุปผลและกำหนดเป็นมาตรฐานเพื่อปฏิบัติภายในกลุ่ม และขยายผลสู่ทั้งองค์กร ทั้งนี้จะมีการใช้กระบวนการ PDCA และหลักการ QC Story มาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ(QCC)

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นัยนา ธีสุขธันต์ (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำกลุ่มคุณภาพมาใช้ในธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิตของประเทศไทย โดยตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ 2 ข้อ ดังนี้คือ

1. ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดโครงสร้างการบริหารกลุ่มคุณภาพ คือ ตำแหน่งงานภายในธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิต
2. ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนำกลุ่มคุณภาพมาใช้คือ ระดับการศึกษาของพนักงานในธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิต ที่มีอัตราเฉลี่ยต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ผลที่ได้จากการวิจัย ทำให้ยอมรับสมมติฐานข้อ 1 แต่จะปฏิเสธสมมติฐานข้อ 2 ข้อสรุปของการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้คือ

1. จากการสำรวจความจำเป็นในการวางแผนเตรียมการ พบว่า การริเริ่มนำเอากลุ่มคุณภาพเข้ามาใช้องค์กร จำเป็นจะต้องมีการวางแผนเตรียมการหลายๆ ด้าน เช่น การอบรมให้ความรู้ในเรื่อง QCC แก่ผู้บริหารและพนักงานในองค์กร และควรจะมีการปรับระดับความคิดของพนักงานให้รักองค์กร และเสริมสร้างให้มีการพัฒนาพนักงานให้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่องาน และต่อสังคม

2. สำหรับการกำหนดโครงสร้างการบริหารกลุ่มคุณภาพ พบว่าผู้บริหารในโครงการสร้างการบริหารทั่วไปนั้น จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารในโครงสร้างการบริหารกลุ่มคุณภาพด้วยและสำหรับการกำหนดตัวผู้บริหารในระดับกลุ่มกิจกรรมนั้น กำหนดโดยคำนึงถึงความสามารถเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่กำหนดโดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่การงาน

3. ความคิดเห็นของผู้บริหารและพนักงานต่ออุปสรรคในการทำกิจกรรม QCC ผู้บริหารและพนักงานโดยส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าข้อกำหนดทางการศึกษา ไม่เป็นอุปสรรคในการทำกิจกรรม QCC แต่ระบุว่าอุปสรรคสำคัญในการทำกิจกรรม QCC คือ พนักงานยุ่งกับงานประจำจนไม่มีเวลาทำกิจกรรม QCC และจากการวิเคราะห์ตัวเลข (ไอ-สแควร์) ที่เกี่ยวกับความเข้าใจวิธีการทำกิจกรรม QCC ของพนักงานพบว่า ความเข้าใจของพนักงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาของพนักงาน และผู้บริหารได้ระบุว่า อุปสรรคในการริเริ่มนำกลุ่มคุณภาพเข้ามาใช้ในการก็คือ การมี

ผู้บริหารที่ไม่เข้าใจแนวความคิด QCC อย่างแท้จริง และพนักงานยังไม่พร้อมที่จะรับแนวการบริหารแบบ QCC

4. ในด้านความคิดเห็นต่อผลของการทำกิจกรรม QCC ผู้บริหารและพนักงาน โดยส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าผลของการทำกิจกรรม QCC นั้นมีส่วนช่วยให้คุณภาพงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน ความสัมพันธ์ของผู้ร่วมงาน ความรู้สึกดีต่องาน การทำงานเป็นทีม ความรู้สึกผูกพันกับบริษัท ความรู้ในผูกพันกับงาน ความรู้สึกปลอดภัยในงาน และความมีส่วนร่วมในการบริหาร อยู่ในระดับที่ดีขึ้น และพนักงานส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.29) ก็คิดว่าผลงาน QCC ของคนประสบความสำเร็จ แต่ผู้บริหาร โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.35) ยังไม่พอใจกับผลงานการบริหาร QCC ของตนเอง ทั้งนี้ เพราะรู้สึกว่าจะจะให้ ได้ผลตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ และรู้สึกพอใจก็ต้องใช้เวลามากกว่านี้

5. จากการสำรวจความคิดเห็นต่อการทำกิจกรรม QCC ของพนักงานพบว่า พนักงานร้อยละ 68.62 ตอบว่าคนอยากที่จะทำกิจกรรม QCC ต่อไปอีก โดยให้เหตุผลว่า จะช่วยให้ตนเองเข้าใจงานมากขึ้น และตนจะได้มีโอกาสเข้าร่วมตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับงานด้วย

สมนึก ทองเยี่ยม (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างงานคุณภาพต่อการรับรู้สภาพการปฏิบัติงานของครูและอาจารย์ ในวิทยาลัยเกษตรกรรม ชลบุรี จำนวน 51 คน ในลักษณะของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สัมพันธภาพระหว่างครูและอาจารย์ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และผลงานตามการรับรู้ของครูและอาจารย์พบว่า หลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม QCC จะมีผลทางบวกต่อการรับรู้ด้านความพึงพอใจในงาน ขวัญกำลังใจ สัมพันธภาพ ประสิทธิภาพและผลงาน ทั้งนี้ ไม่มีผลกับเพศ อายุ อายุราชการ และระดับการศึกษาของครูและอาจารย์ที่ทำการศึกษานี้

ศิริกาญจน์ กุลดิถกสัมพันธ์ (2531 : บทคัดย่อ) ศึกษาการทดลองปรับใช้กิจกรรมกลุ่ม QCC ในกรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกรณีของกองโรงงานช่างกล สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการและลูกจ้าง จำนวน 197 คน ศึกษาโดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลอง คือ เป็นสมาชิก QCC และการควบคุม คือ ไม่เป็นสมาชิก QCC ผลการทดลองพบว่า คะแนนการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง และทัศนคติหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทำการทดลอง และพบว่าการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมสูงขึ้น กล่าวคือ กลุ่มทดลองรับรู้ว่ามีผู้บังคับบัญชาให้โอกาสทำงานเป็นทีมมากขึ้น เพื่อนร่วมงานให้ความร่วมมือมากขึ้น โดยยอมรับฟังความคิดเห็นและยอมรับปฏิบัติตามถ้ามีเหตุผลดี

พวงทอง แยมเยี่ยม (2533: บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรม QCC กับการพัฒนาพนักงาน ศึกษาเฉพาะกรณี บริษัท ชลประทานซีเมนต์ จำกัด โดยการศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า การนำกิจกรรมกลุ่มสร้างงานคุณภาพ (กสง.) เข้ามาใช้ในบริษัทฯ พิสูจน์ให้เห็น

ว่าสามารถใช้พัฒนาพนักงานบางคน บางกลุ่ม พนักงานส่วนใหญ่โดยเฉพาะพนักงานสำนักงานยังไม่ค่อยได้รับผลจากการพัฒนาอย่างเต็มที่นัก ซึ่งเงื่อนไขความล้มเหลวเกิดจากสาเหตุหลายประการ ทั้งสาเหตุที่เกิดจากตัวพนักงานเอง สาเหตุที่เกิดจากตัวผู้บริหาร และสาเหตุจากทีมงาน เป็นผลทำให้กิจกรรมกลุ่มสร้างงานคุณภาพของบริษัทอยู่ในสภาพที่ทรงตัว ส่วนของบริษัท ชลประทาน ซีเมนต์ จำกัดนั้น กิจกรรมสร้างงานคุณภาพของโรงงานจะประสบความสำเร็จมากกว่าของสำนักงานใหญ่ อันเนื่องมาจากความแตกต่างที่สำคัญหลายประการ ซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญยิ่งที่ทำให้ผลการปรับใช้กิจกรรม QCC แตกต่างกัน คือ ลักษณะงาน ความพร้อมของทีมผู้ประสานงาน ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นให้ความสนับสนุน ผลงานของกลุ่มกิจกรรมสร้างคุณภาพงาน

สุภาวดี สมุทธประภูต (2537 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ การทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงาน (QC. Circle) : ศึกษากรณี บริษัท ในกลุ่ม KPN เป็นการศึกษาระดับปริญญาตรี (จากการทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงาน) ผลการศึกษาพบว่าการทำกิจกรรม QCC ของบริษัทในกลุ่ม KPN กำลังอยู่ในระยะแรก เพราะเพิ่งเริ่มดำเนินกิจกรรม QCC ในปี พ.ศ. 2532 ซึ่งสมาชิกของกลุ่ม QCC ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการทำกิจกรรม QCC มากเท่าที่ควร จึงทำให้ไม่สามารถนำเทคนิคต่างๆ ที่เก็บข้อมูลได้ละเอียดมากๆ มาใช้ได้ จากการศึกษาพบว่า มีผู้บังคับบัญชาบางส่วนไม่ให้ความสนใจในกิจกรรมนี้เท่าที่ควร ซึ่งอาจจะเป็นเพราะมีความเห็นว่าการทำ QCC นั้นทำให้เสียเวลาดำเนินงาน ดังนั้นจึงทำให้พนักงานบางส่วนไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมให้ทำกิจกรรมนี้ และกลุ่ม QCC ใดที่เข้ารอบการเสนอผลงานแล้ว จะได้เข้ารอบอีกเป็นประจำ จากลักษณะนี้อาจแสดงให้เห็นว่า กลุ่มใดก็จะพัฒนาเทคนิคไปเรื่อยๆ ส่วนกลุ่มที่ไม่เคยเข้ารอบก็ไม่ได้ความรู้ใหม่เพิ่มเติมที่จะนำมาพิจารณาความสามารถของกลุ่มเพิ่มขึ้นได้ ประการสุดท้าย คือ มีพนักงานบางหน่วยงานมีความเห็นว่าการทำ QCC มีเทคนิคและขั้นตอนมากมายจึงทำให้เกิดความท้อแท้ในการนำกิจกรรม QCC ไปใช้

สุภาวธรรม ภิญโญธรรมมากร (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่ม QCC ของพนักงานในองค์การเอกชน กรณีศึกษา บริษัท เอ.พี. ฮอนด้า จำกัด พนักงานที่เป็นกลุ่มประชากรในการศึกษานี้ จำนวน 80 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (ใช้แบบสอบถาม) ผลการศึกษาพบว่าโดยเฉลี่ยแล้ว พนักงานมีการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรม QCC ในด้านอุดมการณ์ของกิจกรรมกลุ่ม QCC การสนับสนุนของผู้บริหาร และประโยชน์ในการพัฒนาพนักงาน อยู่ในระดับสูง และด้านการดำเนินกิจกรรม QCC อยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาการรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรม QCC เป็นรายข้อ พบว่าพนักงานมีการรับรู้ในระดับสูงสุด คือ การเปิดโอกาสให้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งาน รองลงมาคือ การเผยแพร่ผลงานของกลุ่มที่ชนะประกวด และกิจกรรม QCC ทำให้รู้จักใช้เหตุและผลในการวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ตามลำดับ ส่วนการรับรู้ที่

อยู่ในระดับปานกลาง คือ การเยี่ยมชม หรือร่วมประชุมกับกลุ่มกิจกรรม QCC และกิจกรรม QCC ทำให้อุบัติเหตุในการทำงานลดลง

รุ่งฤดี นนทรี (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดการเพื่อทำให้ไม่มีข้อร้องเรียนจากลูกค้าในงานวิจัยนี้จะมีเป้าหมายเพื่อผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตรงตามข้อกำหนด โดยไม่เพิ่มของเสียในกระบวนการ การผลิต ผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดนี้จะสร้างความเดือดร้อนให้แก่ลูกค้าและเมื่อลูกค้าได้รับความเดือดร้อนจากผลิตภัณฑ์ดังกล่าวลูกค้าจะไม่ต้องการผลิตภัณฑ์ชิ้นนั้นๆ อีกต่อไป นอกจากนั้นความเดือดร้อนนี้ยังจะถูกกล่าวขานกันออกไป ทำให้ชื่อเสียงของผลิตภัณฑ์เสียหาย ดังนั้นในงานวิจัยนี้จะมุ่งเน้นเพื่อหาวิธีการจัดการเพื่อทำให้ไม่มีข้อร้องเรียนจากลูกค้า การจัดการเพื่อทำให้ไม่มีข้อร้องเรียนจากลูกค้าในงานวิจัยนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การปฏิบัติการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนที่ได้รับจากลูกค้าเพื่อทำให้ไม่มีข้อร้องเรียนแบบเดิมซ้ำขึ้นอีก และการปฏิบัติการป้องกันเพื่อทำให้ไม่มีข้อร้องเรียนแบบใหม่เกิดขึ้น ในการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนจะทำโดยการสืบสวนหาสาเหตุที่แท้จริงของข้อร้องเรียนและวางแผนการปฏิบัติการแก้ไข จากนั้นจะนำแผนการปฏิบัติการแก้ไขไปปฏิบัติแล้วติดตามผล วงจร PDCA นี้จะหมุนไปจนกว่าจะไม่พบปัญหาเดิมซ้ำขึ้นอีก ส่วนการปฏิบัติการป้องกันจะเริ่มที่การวิเคราะห์ข้อบกพร่องและผลกระทบของกระบวนการ (FMEA) ก่อน ผลที่ได้จากการวิเคราะห์สามารถนำมาปรับปรุงกระบวนการได้ นอกจากนั้นยังสามารถนำผลวิเคราะห์มาวางแผนการตรวจสอบและทดสอบได้สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่ถูกตรวจพบในระหว่างกระบวนการจะต้องทำการปฏิบัติการแก้ไขโดยด่วนเพราะอาจจะทำให้เกิดข้อร้องเรียนแบบใหม่จากลูกค้าได้ เครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในการวิจัยนี้ คือ ไบตาตรวจสอบและแผนภูมิแสดงเหตุและผล หรือแผนภูมิแกงปลา ส่วนการปรับปรุงกระบวนการจะใช้แนวคิดของ Mistake-proofing เป็นหลัก นอกจากนั้นการควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์จะใช้วิธีการของการควบคุมคุณภาพเชิงสถิติ ผลงานวิจัยพบว่าสามารถลดข้อร้องเรียนจากลูกค้าที่เกิดเนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดลดลงจาก 10.24 ส่วนในล้านส่วนในช่วงเดือนตุลาคม 2540 ถึงเดือนมีนาคม 2541 ซึ่งเป็นช่วงก่อนทำงานวิจัย จนเป็น 0 ในช่วงเดือนเมษายน ถึงเดือนมิถุนายน 2541 ซึ่งเป็นช่วงที่ทำการวิจัย

ฉันทันท์ บุญด้านกลาง (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพบริการด้านการปฏิบัติกิจกรรมและด้านการมีเอกสารของหน่วยงานพยาบาล ตามวงจรการพัฒนาคุณภาพ (PDCA) และมาตรฐานโรงพยาบาล ในโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพ จำนวน 7 แห่ง และเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพบริการ ระหว่างโรงพยาบาล รัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชน ที่ผ่านการรับรองคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้าหน่วยงานพยาบาลจำนวน 113 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง โดยศึกษาหัวหน้าหน่วยงานพยาบาลทุกคนเครื่องมือที่ใช้

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 ชุด คือ แบบสอบถามการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพบริการ ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม มีค่าสัมประสิทธิ์คูเดอร์ ริชาร์ดสัน .93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพบริการด้านการปฏิบัติกิจกรรมและด้านการมีเอกสารของหน่วยงานพยาบาล ในโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพอยู่ในระดับมาก 2) การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพบริการด้านการปฏิบัติกิจกรรมของหน่วยงานพยาบาล ในโรงพยาบาล รัฐบาลและโรงพยาบาลเอกชนที่ผ่านการรับรองคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพบริการด้านการมีเอกสารของหน่วยงานพยาบาล ในโรงพยาบาลรัฐบาล และโรงพยาบาลเอกชนที่ผ่านการรับรองคุณภาพ ไม่แตกต่างกัน

ราตรี วีระเศรษฐ์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาทัศนคติ และปัจจัยที่มีผลต่อการทำกิจกรรม QCC ของพนักงานบริษัทในกลุ่มเนชั่นแนลไทย การทราบถึงทัศนคติและปัจจัยที่มีผลต่อการทำกิจกรรม QCC จะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการจัดกิจกรรม QCC ของบริษัท และผู้บริหาร เพื่อที่จะได้รับปรุงกิจกรรม QCC ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ พนักงานประจำระดับปฏิบัติการ (G1-G12) ซึ่งเคยร่วมทำกิจกรรม QCC มาแล้วอย่างน้อย 1 เรื่อง ที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการภายในกลุ่มบริษัทเนชั่นแนลไทย รวม 1,986 คน โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบการเลือกตัวอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 235 คน และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นสถิติเชิงพรรณนา ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนที่ 2 เป็นการทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธี t-test และ ANOVA

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า พนักงานส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการทำกิจกรรม QCC อยู่ในระดับดี โดยทางทัศนคติของพนักงานจะแตกต่างกันทางเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระดับรายได้ ตำแหน่งงาน หน่วยงานที่สังกัด และการฝึกอบรม นอกจากนี้ยังพบว่าพนักงานคิดว่าปัจจัยอันได้ความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน กิจกรรมส่งเสริมให้ด้านการฝึกอบรม และหัวข้อนโยบายบริหารขององค์กร มีผลต่อการทำกิจกรรม QCC โดยพนักงานให้ความสำคัญต่อปัจจัยแตกต่างกันตามเพศ สถานภาพสมรส ระดับรายได้ และหน่วยงานที่สังกัด

สถิตย์ วิยะตานนท์ (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC : Quality Control Circle) ในภาคอุตสาหกรรมการผลิต SMEs กลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้จัดการแผนกควบคุมคุณภาพ ซึ่งเป็นตัวแทนของสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมการผลิต SMEs กลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาค

ตะวันออก จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีจำนวนสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมการผลิต SMEs กลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลาง จำนวน 107 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One-way ANOVA การทดสอบสมมติฐานได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ระดับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC) ต่อสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมการผลิต ในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก โดยลำดับของผลกระทบเชิงบวกในแต่ละด้านเรียงจากผลกระทบเชิงบวกมากที่สุด ไปถึงน้อยที่สุด คือ 1) ด้านการส่งมอบผลิตภัณฑ์ให้กับลูกค้า (D:Delivery) 2) ด้านต้นทุนการประกอบการ (C:Cost) 3) ด้านผลิตภาพ (P:Productivity) และ 4) ผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์ (Q:Quality)

2. ระดับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ร่วมกิจกรรมกลุ่ม QCC ที่ปฏิบัติงานภายในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมการผลิต โดยระดับผลกระทบเชิงบวกด้านความปลอดภัยของพนักงานในการทำงาน (S:Safety) อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับผลกระทบเชิงบวกด้านขวัญและกำลังใจของพนักงานในการทำงาน (M:Morale) อยู่ในระดับมาก

3. สำหรับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC) ต่อสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมการผลิต จำแนกตามสถานประกอบการที่มีลักษณะของการผลิตแตกต่างกัน จำนวนพนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมในหลักสูตร QCC ต่างกัน และจำนวนพนักงานที่ร่วมกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่างกันจะมีผลกระทบเชิงบวกต่อสถานประกอบการแตกต่างกัน

4. สำหรับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ร่วมกิจกรรมกลุ่ม QCC ที่ปฏิบัติงานภายในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมการผลิต จำแนกตามวิธีการดำเนินงานในเชิงปฏิบัติของกิจกรรมกลุ่ม QCC ของสถานประกอบการ ได้แก่ การกำหนดช่วงเวลาในการทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่างกัน และวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่างกัน จะมีผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ร่วมกิจกรรมกลุ่ม QCC ที่ปฏิบัติงานภายในสถานประกอบการแตกต่างกัน

คู่มือ ก้าวก้าวจัด (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ในบริษัท สังกัดกลุ่มธุรกิจการตลาดและการจัดจำหน่าย เครือเจริญโภคภัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ

1 เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อระดับผลกระทบเชิงบวกของหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในบริษัท สังกัดกลุ่มธุรกิจการตลาดและการจัดจำหน่าย เครือเจริญโภคภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2 เพื่อศึกษาวิธีการสร้างแรงจูงใจพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ที่มีระดับผลกระทบเชิงบวกต่อของหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ในบริษัท สังกัดกลุ่มธุรกิจการตลาดและการจัดจำหน่าย เครือเจริญโภคภัณฑ์

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมเก็บข้อมูลจากหัวหน้ากลุ่มกิจกรรม QCC จำนวน 234 ราย ซึ่งเป็นตัวแทนพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละบริษัทที่ดำเนินกิจกรรม QCC ในสังกัดกลุ่มธุรกิจการตลาดและการจัดจำหน่าย เครือเจริญโภคภัณฑ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One-way ANOVA การทดสอบสมมติฐานได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC อยู่ในระดับมาก โดยลำดับของระดับผลกระทบเชิงบวกในแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) ด้านการส่งมอบ (Delivery) (2) ด้านคุณภาพ(Quality) และ (3) ด้านต้นทุน (Cost)

2. ระดับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC อยู่ในระดับมาก โดยลำดับของระดับผลกระทบเชิงบวกในแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) ด้านความปลอดภัย (Safety) (2) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) และ (3) ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)

3. ระดับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์ทำกิจกรรม QCC ที่ต่างกัน จะมีระดับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน

4. ระดับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC จำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน และการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน ที่ต่างกัน จะมีระดับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน

5. ระดับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC จำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน และการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน ที่ต่างกัน จะมีระดับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน

ปัญญาชาติ ตั้งบัณฑิต (2550 : บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ในกลุ่มสยามอะไหล่ ของเครือสยามกลการ โดยมีวัตถุประสงค์ 5 ประการคือ

1) เพื่อศึกษาผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานและต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในกลุ่มสยามอะไหล่ ของเครือสยามกลการ

2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในกลุ่มสยามอะไหล่ ของเครือสยามกลการ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์ทำกิจกรรม QCC

3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในกลุ่มสยามอะไหล่ ของเครือสยามกลการ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์ทำกิจกรรม QCC

4) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในกลุ่มสยามอะไหล่ ของเครือสยามกลการ โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC

5) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในกลุ่มสยามอะไหล่ ของเครือสยามกลการ โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมเก็บข้อมูลจากพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละบริษัทที่ดำเนินกิจกรรม QCC ในกลุ่มสยามอะไหล่ ของเครือสยามกลการ จำนวน 350 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ได้แก่ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One-way ANOVA การทดสอบสมมติฐานได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 โดยมีผลการวิจัย ดังนี้

1) ผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC อยู่ในระดับมาก โดยลำดับของระดับผลกระทบเชิงบวกในแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) ด้านการส่งมอบ (Delivery) (2) ด้านคุณภาพ(Quality) และ (3) ด้านต้นทุน (Cost)

2) ผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC อยู่ในระดับมาก โดยลำดับของระดับผลกระทบเชิงบวกในแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ (1) ด้านความปลอดภัย (Safety) (2) ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน(Morale) และ (3) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)

3) ผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ เพศ อายุ ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และ การได้รับการฝึกอบรม QCC ที่ต่างกัน จะมีผลกระทบเชิงบวก

ต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน แต่หากจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ ประสบการณ์ทำกิจกรรม QCC ที่ต่างกัน จะมีผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน

4) ผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และการได้รับการฝึกอบรม QCC ที่ต่างกัน จะมีผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันแต่หากจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ ประสบการณ์ทำกิจกรรม QCC ที่ต่างกัน จะมีผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน

5) ผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC จำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน และการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน ที่ต่างกัน จะมีผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน

6) ผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC จำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน และการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน ที่ต่างกัน จะมีผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของพนักงานระดับปฏิบัติเกี่ยวกับผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรมุมคุณภาพ(QCC)ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละบริษัทที่ดำเนินกิจกรรมQCCในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งจะมีประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวนทั้งหมด 40,610 ราย (จำนวน 83 โรงงาน)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (เพ็ญแข แสงแก้ว. 2540 : 58-59)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} \quad (3.1)$$

เมื่อ

n	แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	แทนจำนวนประชากรในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น 40,610 ราย
e	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ร้อยละ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ค่าที่คำนวณได้คือ $n = 396$ ราย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ยกเว้นกรณีพิเศษแบบสงวนเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย(Simple Random Sampling) จำนวน 450 ราย จากประชากรทั้งสิ้น 40,610 ราย เพื่อให้เก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างได้ไม่น้อยกว่า 396 ราย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้เป็นลักษณะของแบบสอบถาม ปลายปิด และแบบสอบถามปลายเปิด ดังนี้

3.2.1 ลักษณะเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสร้างแรงจูงใจพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยมีข้อมูล ดังนี้

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชนิดเลือกรายการ (Check List) จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC

- ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสร้างแรงจูงใจพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC เป็นชนิดเลือกรายการ (Check List) จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยเป็นแบบสอบถามที่มีมาตรวัด Likert Scale ประกอบด้วยข้อความเชิงบวก(Positive item)ทั้งสิ้น 14 ข้อ แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3 ด้าน คือ

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกด้านคุณภาพ (Quality) จำนวน 5 ข้อ
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกด้านต้นทุน (Cost) จำนวน 5 ข้อ
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลกระทบเชิงบวกด้านการส่งมอบ (Delivery) จำนวน 4 ข้อ

คำถามแต่ละข้อจะเป็นการให้พนักงานแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถามเอง ตามระดับการประเมิน 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยเป็นแบบสอบถามที่มีมาตรวัด Likert Scale ประกอบด้วยข้อความเชิงบวก (Positive item)ทั้งสิ้น 16 ข้อ แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3 ด้าน คือ

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกด้านความปลอดภัย (Safety) จำนวน 2 ข้อ
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลกระทบเชิงบวกด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)

จำนวน 12 ข้อ

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกด้านสิ่งแวดล้อม(Environment)

จำนวน 2 ข้อ

คำถามแต่ละข้อจะเป็นการให้พนักงานแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC ตามระดับการประเมิน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC และผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ข้อความทางวิชาการ วารสาร สื่อสิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือ วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 : 94-111) และระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ของสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2540 : 165-2 10)
3. กำหนดประเด็นและขอบข่ายของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอน รายละเอียดดังได้กล่าวข้างต้น นำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อขอความคิดเห็นในการพิจารณาด้านความครอบคลุมเนื้อหา และภาษาที่ใช้ในการเขียนให้มีความเหมาะสม
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน มีรายนามดังต่อไปนี้

(1) อาจารย์ณัฐวุฒิ โรจนันันุติกุล อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาและสังคม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

(2) รศ.ดร.พงศ์ หรดาล ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

- (3) คุณบังอร พันธุสารห์ Quality Control Section Manager
บริษัท ฟรุททาวา ฟริชชีน (ประเทศไทย) จำกัด
- (4) คุณฉวีศรีกาญจน์ ทรัพย์ทรงชัย Human Resource Department Manager
บริษัท ฟรุททาวา ฟริชชีน (ประเทศไทย) จำกัด
- (5) คุณพร้อมวิทย์ ตันประวัตติ Technical Superintendent
บริษัท ไทย อิน โค คอร์คชา จำกัด

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมให้พิจารณาเพื่อความสมบูรณ์อีกครั้ง แล้วจึงนำไปสอบถาม

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะค้นหาข้อมูลโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 แบบคือ

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

3.3.1.1 ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยการส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งประกอบด้วยแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพแล้ว หนังสือราชการจากหน่วยงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม รวมจำนวน 450 ชุด เกินกว่าขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้ในข้อ

3.1.2 เป็นการเพื่อไว้ในกรณีไม่ตอบกลับ ตอบไม่ครบถ้วน หรือกรณีอื่นๆ ที่ทำให้ได้คำตอบไม่สมบูรณ์ และส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ตามซองจดหมายที่แนบไว้

3.3.1.2 ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์

3.3.1.3 นำแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลไปวิเคราะห์ผล

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ

เป็นข้อมูลที่ได้จากการ ค้นคว้า รวบรวม จากงานวิจัย บทความ วารสาร เอกสารการสัมมนา สถิติในรายงานต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นส่วนประกอบในเนื้อหาและนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS For Windows (Statistical Package for the Sciences for windows) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้กลับมาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถาม

3.4.2 นำแบบสอบถามบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows โดยกำหนดระดับลักษณะการตอบแบบสอบถามแบบมาตรวัด Likert Scale ทั้งหมด 5 ระดับ ซึ่งเป็นข้อความเชิงบวก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกมากที่สุด	5
มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกมาก	4
มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกปานกลาง	3
มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกน้อย	2
มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกน้อยที่สุด	1

3.4.3 นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ คือ

3.4.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC นำเสนอข้อมูลของแต่ละข้อ คือ ความถี่ และร้อยละ

3.4.3.2 วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC นำเสนอข้อมูล คือ ความถี่ และร้อยละ

3.4.3.3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ค่าสถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 137-143)

เกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\text{ช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \quad (3.2)$$

$$\begin{aligned} \text{ซึ่งแทนค่าได้เท่ากับ} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้น การแบ่งระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC และของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำการกลุ่ม QCC สามารถจำแนกได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก
1.00-1.80	มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกน้อยที่สุด
1.81-2.60	มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกน้อย
2.61-3.40	มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกปานกลาง
3.41-4.20	มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกมาก
4.21-5.00	มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกมากที่สุด

การแปลความหมายของค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับ Likert Scale ที่มีคำตอบให้เลือกทั้งหมด 5 ระดับ จะใช้เกณฑ์ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 76)

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำกว่า 1.000 มีความหมาย ได้แก่

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ไม่แตกต่างกันมาก
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำการ QCC ไม่แตกต่างกันมาก

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตั้งแต่ 1.000 ขึ้นไป มีความหมาย ได้แก่

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC แตกต่างกันมาก
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำการ QCC แตกต่างกันมาก

3.4.4 การทดสอบสมมติฐาน แสดงดังตารางที่ 3.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ
<p>สมมติฐานที่ 1: ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกัน ทำให้พนักงานระดับปฏิบัติการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรม โรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน</p>	
<p>สมมติฐานที่ 1.1 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	t-test
<p>สมมติฐานที่ 1.2 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	One-way ANOVA ตามด้วย LSD
<p>สมมติฐานที่ 1.3 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	One-way ANOVA ตามด้วย LSD
<p>สมมติฐานที่ 1.4 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	One-way ANOVA ตามด้วย LSD
<p>สมมติฐานที่ 1.5 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	t-test
<p>สมมติฐานที่ 1.6 พนักงานระดับปฏิบัติการที่ได้รับการฝึกอบรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	One-way ANOVA ตามด้วย LSD
<p>สมมติฐานที่ 1.7 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	One-way ANOVA ตามด้วย LSD

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ
<p>สมมติฐานที่ 2 : ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และ ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน</p>	
<p>สมมติฐานที่ 2.1 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	t-test
<p>สมมติฐานที่ 2.2 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	One-way ANOVA ตามด้วย LSD
<p>สมมติฐานที่ 2.3 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาสูงสุด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	One-way ANOVA ตามด้วย LSD
<p>สมมติฐานที่ 2.4 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	One-way ANOVA ตามด้วย LSD
<p>สมมติฐานที่ 2.5 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	t-test
<p>สมมติฐานที่ 2.6 พนักงานระดับปฏิบัติการที่ได้รับการฝึกอบรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	One-way ANOVA ตามด้วย LSD
<p>สมมติฐานที่ 2.7 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน</p>	One-way ANOVA ตามด้วย LSD

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ
สมมติฐานที่ 3 : วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน	t-test
สมมติฐานที่ 4 : วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน	t-test

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

3.5.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่คำนวณ} \times 100}{\text{จำนวนทั้งหมด}} \quad (3.3)$$

3.5.2 ค่าเฉลี่ย หรือค่ามัธยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

ค่าเฉลี่ยหรือค่ามัธยเลขคณิต (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตรสำหรับข้อมูลที่จัดกลุ่มเป็นชั้นคะแนน (Group data) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 137-143)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n} \quad (3.4)$$

เมื่อ	X	แทน คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง
	\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งคำนวณได้จากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 143)

$$s = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}} \quad (3.5)$$

เมื่อ	S.D.	หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	X	หมายถึง คะแนนแต่ละตัวในกลุ่มตัวอย่าง
	n	หมายถึง จำนวนของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

3.5.4 การวิเคราะห์โดยวิธี t-test

3.5.4.1 ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. เปลี่ยนสมมติฐานวิจัยเป็นสมมติฐานสถิติ
2. สมมติฐานสถิติที่ใช้ทดสอบ

$H_0 : \mu_1 = \mu_2$ หรือ ค่าเฉลี่ยของประชากรที่ 1 และ 2 ไม่แตกต่างกัน

$H_1 : \mu_1 \neq \mu_2$ หรือ ค่าเฉลี่ยของประชากรที่ 1 และ 2 แตกต่างกัน

3. สถิติที่ใช้ทดสอบ(พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543:162)

กรณีที่ 1 เมื่อ $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}} \quad (3.6)$$

เมื่อ $S_p^2 = \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$ (3.7)

n_1 คือขนาดตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 คือขนาดตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

\bar{X}_1 คือค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

\bar{X}_2 คือค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2 คือค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 คือค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

กรณีที่ 2 เมื่อ $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$,

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad (3.8)$$

โดยมี $df, \nu = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}} \quad (3.9)$

4. การตัดสินใจ

เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญ = α

ถ้าค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับค่า t จากตารางที่ $df = n_1 + n_2 - 2$ หรือ ν แล้วแต่กรณี หรือ ถ้าโปรแกรมให้ค่า p-value ซึ่งเป็นค่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างที่จะมีค่า t มากกว่าค่า t ที่คำนวณได้ ถ้าค่า p-value มีค่าน้อยกว่า α จะปฏิเสธ H_0 ขอมรับ H_1 นั่นคือยอมรับว่า $\mu_1 \neq \mu_2$ หรือ ค่าเฉลี่ยของประชากรที่ 1 และ 2 แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ถ้าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับเมื่อเปรียบเทียบกับค่า t จากตารางที่ $df = n_1 + n_2 - 2$ หรือ ν แล้วแต่กรณี หรือ ถ้ามีค่า p-value มากกว่าหรือเท่ากับ α จะยอมรับ H_0 นั่นคือยอมรับว่า $\mu_1 = \mu_2$ หรือ ค่าเฉลี่ยของประชากรที่ 1 และ 2 ไม่แตกต่างกัน

3.5.4.2 การทดสอบ $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$

การที่จะเลือกใช้สูตรในกรณีที่ 1 หรือ 2 นั้น จำเป็นต้องทดสอบว่า $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ หรือไม่ โดยใช้ F-test ทำการทดสอบตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

สมมติฐานสถิติ

$$H_0 : \sigma_1^2 = \sigma_2^2$$

$$H_1 : \sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$$

สถิติที่ใช้ทดสอบ

$$F = \frac{S_1^2}{S_2^2} \quad \text{เมื่อ } S_1 > S_2, \quad df = (n_1 - 1), (n_2 - 1)$$

หรือ $F = \frac{S_2^2}{S_1^2} \quad \text{เมื่อ } S_2 > S_1, \quad df = (n_2 - 1), (n_1 - 1)$

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ การใช้งานโดยไม่ขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายและจะมีความผิดทางอาญาและแพ่ง
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้เผยแพร่เนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การตัดสินใจ เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญ = α

ถ้าค่า F ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับค่า F จากตารางที่

$df = (n_1 - 1), (n_2 - 1)$ หรือ $df = (n_2 - 1), (n_1 - 1)$ แล้วแต่กรณี จะปฏิเสธ H_0 ขอมรับ H_1 นั่นคือยอมรับว่า $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$

ถ้าค่า F ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับเมื่อเปรียบเทียบกับค่า F จากตารางที่

$df = (n_1 - 1), (n_2 - 1)$ หรือ $df = (n_2 - 1), (n_1 - 1)$ แล้วแต่กรณี จะยอมรับ H_0 นั่นคือยอมรับว่า $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$

3.5.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543:168-170)

1. เปลี่ยนสมมุติฐานวิจัยเป็นสมมุติฐานสถิติ
2. สมมุติฐานสถิติที่ใช้ทดสอบ โดยวิธี One-way ANOVA คือ

H_0 : ค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร k กลุ่มไม่แตกต่างกัน

H_1 : ค่าเฉลี่ยของประชากรอย่างน้อยสองประชากรแตกต่างกัน

หรือ

$H_0 : \mu_1 = \mu_2 = \dots = \mu_k$

$H_1 : \mu_i \neq \mu_j$, เมื่อ $i \neq j ; i, j = 1, 2, k$

3. สถิติที่ใช้ทดสอบ

$$F = \frac{MS_b}{MS_w} \quad (3.10)$$

สูตรสำหรับวิธีวิเคราะห์ค่าต่างๆ แสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงสูตรการวิเคราะห์โดยวิธี One-way ANOVA

Source of Variation	Degree of Freedom	Sum Square	Mean Square	F
Between Groups	$k-1$	$SS_b = \sum_{j=1}^k \frac{T_j^2}{n_j} - \frac{T^2}{n}$	$MS_b = \frac{SS_b}{k-1}$	$F = \frac{MS_b}{MS_w}$
Within Group	$n-k$	$SS_w = SS_T - SS_b$	$MS_w = \frac{SS_w}{n-k}$	
Total	$n-1$	$SS_T = \sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^{n_j} x_{ij}^2 - \frac{T^2}{n}$		

เมื่อ	k	คือจำนวนกลุ่ม
	n	คือ ขนาดตัวอย่างทั้งหมด
	n_j	คือ ขนาดตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่ j
	T_j	คือ ผลรวมของคะแนนทุกตัวในกลุ่มตัวอย่างที่ j
	T	คือผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	x_{ij}	คือ คะแนนแต่ละตัว

4. การตัดสินใจ

เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญ $= \alpha$

ถ้าค่า F ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับค่า F จากตารางที่ $df = (k-1), (n-k)$ หรือ ถ้าโปรแกรมให้ค่า p-value ซึ่งเป็นค่าความน่าจะเป็นของกลุ่มตัวอย่างที่จะมีค่า F มากกว่าค่า F ที่คำนวณได้ ถ้าค่า p-value มีค่าน้อยกว่า α จะปฏิเสธ H_0 ขอมรับ H_1 นั่นคือยอมรับว่า ค่าเฉลี่ยของประชากรอย่างน้อยสองประชากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ถ้าค่า F ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับเมื่อเปรียบเทียบกับค่า F จากตารางที่ $df = (k-1), (n-k)$ หรือ ถ้ามีค่า p-value มากกว่าหรือเท่ากับ α จะยอมรับ H_0 นั่นคือยอมรับว่าค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร k กลุ่มไม่แตกต่างกัน

3.5.6 การเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธี Least-Significant Different (LSD)

ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ กรณีที่ F-test ในการวิเคราะห์ One-way ANOVA มีนัยสำคัญ โดยมีขั้นตอนการคำนวณดังนี้

1. กำหนดระดับนัยสำคัญ α
2. คำนวณค่า LSD จากสูตร

$$LSD = t_{\frac{\alpha}{2}, n-k} \sqrt{MS_w \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)} \quad (3.11)$$

เมื่อ $t_{\frac{\alpha}{2}, n-k}$ คือค่าที่ได้จากตาราง t ที่ $df = n - k$ ที่ $\frac{\alpha}{2}$

n_i คือ ขนาดตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่ i

n_j คือ ขนาดตัวอย่างของกลุ่มตัวอย่างที่ j

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น 3. คำนวณหาค่า $|\bar{x}_i - \bar{x}_j|$ เมื่อ $i \neq j; i, j = 1, 2, \dots, k$ ครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ \bar{X}_i คือค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ i

\bar{X}_j คือค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ j

4. การตัดสินใจ

ถ้าค่า $|\bar{x}_i - \bar{x}_j|$ ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับค่า LSD หมายความว่าค่าเฉลี่ยของประชากรคู่ที่นำมาเปรียบเทียบนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ถ้าค่า $|\bar{x}_i - \bar{x}_j|$ ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับค่า LSD หมายความว่าค่าเฉลี่ยของประชากรคู่ที่นำมาเปรียบเทียบนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญหรือไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะฉิวใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการจัดส่งแบบสอบถามให้กับพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละบริษัทที่ดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 396 ราย มีพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามกลับมาเป็นจำนวน 337 ราย ในจำนวนนี้เป็นแบบสอบถามที่ตอบกลับแล้วมีคำตอบในแบบสอบถามครบถ้วนโดยสมบูรณ์จำนวน 297 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.00 ผู้วิจัยจึงใช้แบบสอบถามจำนวน 297 ชุด ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะแบ่งออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.4 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.5 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.6 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ

ผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรม
โรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.7 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแบบสอบถามปลายเปิดเป็นความ
คิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC
และผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวน
อุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิธีการสร้างแรงจูงใจให้ พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา
สูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC
และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC และข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้า
ร่วมทำกิจกรรม QCC ผลวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.1 และ ตารางที่ 4.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	74	24.90
หญิง	223	75.10
รวม	297	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	4	1.30
20 – 30 ปี	154	51.90
มากกว่า 30 – 40 ปี	127	42.80
มากกว่า 40 – 50 ปี	10	3.30
มากกว่า 50 ปี	2	0.70
รวม	297	100
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า	77	25.90
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)	71	23.90
ปริญญาตรี	131	44.10
สูงกว่าปริญญาตรี	18	6.1
รวม	297	100

ตารางที่ 4.1(ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
4. ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี	78	26.30
มากกว่า 3-6 ปี	82	27.60
มากกว่า 6-9 ปี	57	19.20
มากกว่า 9-12 ปี	36	12.10
มากกว่า 12 ปี	44	14.80
รวม	297	100
5. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ		
หน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิต	228	76.80
หน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือสนับสนุนการผลิต	69	23.20
รวม	297	100
6. การได้รับการฝึกอบรม QCC		
1-2 ครั้งต่อปี	250	69.00
3-4 ครั้งต่อปี	15	5.10
5-6 ครั้งต่อปี	2	0.60
มากกว่า 6 ครั้งต่อปี	5	1.70
ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม	70	23.60
รวม	297	100
7. ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี	229	77.10
มากกว่า 3-6 ปี	56	18.90
มากกว่า 6-9 ปี	6	2.0
มากกว่า 9 ปี	8	2.0
รวม	297	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ผลการศึกษา ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีจำนวน 223 ราย คิดเป็น ร้อยละ 75.10 และ มีจำนวน 74 ราย คิดเป็น ร้อยละ 24.90 ตามลำดับ

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 20 – 30 ปี โดยมีจำนวน 154 ราย คิดเป็น ร้อยละ 51.90 รองลงมา คือ อายุมากกว่า 30 – 40 โดยมีจำนวน 127 ราย คิดเป็น ร้อยละ 42.80 , อายุมากกว่า 40 – 50 ปี โดยมีจำนวน 10 ราย คิดเป็น ร้อยละ 3.30, อายุต่ำกว่า 20 ปี โดยมีจำนวน 4 ราย คิดเป็น ร้อยละ 1.30 และ อายุมากกว่า 50 ปี โดยมีจำนวน 2 ราย คิดเป็น ร้อยละ 0.70 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีจำนวน 131 ราย คิดเป็น ร้อยละ 44.10 รองลงมาคือระดับ ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า โดยมีจำนวน 77 ราย คิดเป็น ร้อยละ 25.90 , ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) โดยมีจำนวน 71 ราย คิดเป็น ร้อยละ 23.90 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีจำนวน 18 ราย คิดเป็น ร้อยละ 6.1 ตามลำดับ

ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท มากกว่า 3-6 ปี โดยมีจำนวน 82 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.60 รองลงมาคือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี โดยมีจำนวน 78 รายคิดเป็นร้อยละ 26.30 , มากกว่า 6-9 ปี โดยมีจำนวน 57 ราย คิดเป็น ร้อยละ 19.20 , มากกว่า 12 ปีขึ้นไป โดยมีจำนวน 44 ราย คิดเป็น ร้อยละ 14.80 และ มากกว่า 9-12 ปี โดยมีจำนวน 36 ราย คิดเป็น ร้อยละ 12.10 ตามลำดับ

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในหน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิตมากกว่าหน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือสนับสนุนการผลิต โดยมีจำนวน 228 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.80 และ มีจำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.20 ตามลำดับ

การได้รับการฝึกอบรม QCC พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรม QCC 1-2 ครั้งต่อปี โดยมีจำนวน 250 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.00 รองลงมาคือ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม โดยมีจำนวน 70 ราย คิดเป็น ร้อยละ 23.60 , 3-4 ครั้งต่อ ปี โดย มีจำนวน 15 ราย คิดเป็น ร้อยละ 5.10 , มากกว่า 6 ครั้งต่อปี โดยมีจำนวน 5 รายคิดเป็น ร้อยละ 1.70 และ 5-6 ครั้งต่อ ปี โดย มีจำนวน 2 ราย คิดเป็น ร้อยละ 0.60 ตามลำดับ

ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี โดยมีจำนวน 229 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.10 รองลงมาคือ มากกว่า 3-6 ปี โดยมีจำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.90 , มากกว่า 9 ปี โดยมีจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.00 และ มากกว่า 6-9 ปี โดยมีจำนวน 6 ราย คิดเป็น ร้อยละ 2.00 เท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน	160	53.90
มีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน	137	46.10
รวม	297	100

จากตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงินมากกว่ามีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน โดยมีร้อยละ 53.90 และ 46.10 ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละบริษัทที่ดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 297 ราย โดยวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมเป็นรายข้อ และรายองค์ประกอบของแต่ละด้าน ได้ผลการศึกษาดังนี้

4.2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ประกอบด้วยองค์ประกอบของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านคุณภาพ(Quality) ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน(Cost) และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านการส่งมอบ (Delivery) ซึ่งผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แสดงดังตารางที่ 4.3 ถึงตารางที่ 4.6 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะมิใช่ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ

องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านคุณภาพ	n = 297		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานหรือการผลิต	3.94	0.716	มาก	2
2. จำนวนผลิตภัณฑ์หรืองานที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดลดลง	3.68	0.756	มาก	4
3. จำนวนข้อร้องเรียนจากลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไปลดลง	3.49	0.776	มาก	5
4. มีการพัฒนางานและขั้นตอนในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	3.99	0.712	มาก	1
5. จำนวนของเสียหรืองานที่ต้องกลับมาแก้ไขลดลง	3.71	0.759	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	3.76	0.610	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านคุณภาพ อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของทุกข้อ เท่ากับ 3.76 และแต่ละหน่วยงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อคุณภาพไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.610

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ข้อ 4 มีการพัฒนางานและขั้นตอนในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านคุณภาพ อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อคุณภาพไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.712

ลำดับที่ 2 ได้แก่ ข้อ 1 ลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานหรือการผลิต จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อคุณภาพ อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านคุณภาพไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.716

ลำดับที่ 3 ได้แก่ ข้อ 5 จำนวนของเสียหรืองานที่ต้องกลับมาแก้ไขลดลง จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อคุณภาพ อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ

3.71 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านคุณภาพ ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.759

ลำดับที่ 4 ได้แก่ ข้อ 2 จำนวนผลิตภัณฑ์หรืองานที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดลดลง จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านคุณภาพ อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านคุณภาพ ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.756

ลำดับที่ 5 ได้แก่ ข้อ 3 จำนวนข้อร้องเรียนจากลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไปลดลง จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านคุณภาพ อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านคุณภาพ ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.776

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน

องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน	n = 297		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ต้นทุนในการบำรุงรักษาเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ในการทำงานของหน่วยงานลดลง	3.56	0.742	มาก	3
2. ต้นทุนในการสั่งซื้อเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ในการทำงานเพื่อทดแทนของเก่าในหน่วยงานลดลง	3.49	0.780	มาก	4
3. ต้นทุนด้านค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการปฏิบัติงาน (Over Head Cost) เช่น ค่าโทรศัพท์ ค่าถ่ายเอกสาร ลดลง	3.45	0.853	มาก	5
4. ต้นทุนด้านเวลาที่สูญเปล่าในการทำงานลดลง	3.74	0.755	มาก	1
5. ต้นทุนด้านแรงงานที่สูญเปล่าในการทำงานลดลง	3.65	0.788	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม	3.58	0.641	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของทุกข้อ เท่ากับ 3.58 และแต่ละหน่วยงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.641

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ข้อ 4 ต้นทุนด้านเวลาที่สูญเปล่าในการทำงานลดลง จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.755

ลำดับที่ 2 ได้แก่ ข้อ 5 ต้นทุนด้านแรงงานที่สูญเปล่าในการทำงานลดลง จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.788

ลำดับที่ 3 ได้แก่ ข้อ 1 ต้นทุนในการบำรุงรักษาเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ในการทำงานของหน่วยงานลดลง จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.742

ลำดับที่ 4 ได้แก่ ข้อ 2 ต้นทุนในการสั่งซื้อเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ในการทำงานเพื่อทดแทนของเก่าในหน่วยงานลดลง จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.780

ลำดับที่ 5 ได้แก่ ข้อ 3 ต้นทุนด้านค่าใช้จ่ายต่างๆ ต่างในการปฏิบัติงาน (Over Head Cost) เช่น ค่าโทรศัพท์ ค่าถ่ายเอกสารลดลง จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.853

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ

องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อ ด้านการส่งมอบ	n = 297		ระดับความ คิดเห็นเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. การส่งมอบผลิตภัณฑ์หรืองานที่ตรงตามข้อกำหนด ของลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไปมากขึ้น	3.70	0.703	มาก	1*
2. การส่งมอบผลิตภัณฑ์หรืองานให้กับลูกค้าหรือ หน่วยงานถัดไปได้ทันเวลามากขึ้น	3.70	0.736	มาก	1*
3. การส่งมอบผลิตภัณฑ์หรืองานให้กับลูกค้าหรือ หน่วยงานถัดไปได้จำนวนครบถ้วนมากขึ้น	3.63	0.729	มาก	3
4. การส่งมอบผลิตภัณฑ์หรืองานให้กับลูกค้าหรือ หน่วยงานถัดไปถูกต้องตามสถานที่มากขึ้น	3.58	0.754	มาก	4
ค่าเฉลี่ยรวม	3.65	0.656	มาก	

หมายเหตุ * ลำดับที่เท่ากัน

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านการส่งมอบ อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของทุกข้อ เท่ากับ 3.65 และแต่ละหน่วยงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านการส่งมอบ ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.656

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ข้อ 1. การส่งมอบผลิตภัณฑ์หรืองานที่ตรงตามข้อกำหนดของลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไปมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อการส่งมอบ อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านการส่งมอบ ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.703 และ ข้อ 2 การส่งมอบผลิตภัณฑ์หรืองานให้กับลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไปทันเวลามากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านการส่งมอบ อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านการส่งมอบ ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.736

ลำดับที่ 3 ได้แก่ ข้อ 3 การส่งมอบผลิตภัณฑ์ หรืองานให้กับลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไปได้ จำนวนครบถ้วนมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อการส่งมอบ อยู่ใน ระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงด้านบวก ที่มีต่อด้านการส่งมอบ ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.729

ลำดับที่ 4 ได้แก่ ข้อ 4 การส่งมอบผลิตภัณฑ์หรืองานให้กับลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไป ถูกต้องตามสถานที่มากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านการส่งมอบ อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านการส่งมอบ ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม เท่ากับ 0.754

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย(\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในภาพรวม

องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงาน ที่ทำกิจกรรม QCC	n = 297		ระดับความ คิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อ ด้านคุณภาพ (Quality)	3.76	0.610	มาก	1
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อ ด้านต้นทุน (Cost)	3.58	0.641	มาก	3
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อการ ด้านส่งมอบ (Delivery)	3.65	0.656	มาก	2
ค่าเฉลี่ยของทุกองค์ประกอบ	3.66	0.545	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของทุกองค์ประกอบ เท่ากับ 3.66 และแต่ละหน่วยงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.545

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในแต่ละองค์ประกอบโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ข้อ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านคุณภาพ จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.610

ลำดับที่ 2 ได้แก่ ข้อ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อการส่งมอบ (Delivery) จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก อยู่ในระดับมากโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.656

ลำดับที่ 3 ได้แก่ ข้อ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านต้นทุน จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.641

4.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC

ระดับความคิดเห็นที่เกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ประกอบด้วยองค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านความปลอดภัย (Safety) ผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale) และผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ซึ่งผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แสดงดังตารางที่ 4.7 ถึงตารางที่ 4.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย

องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อ ด้านความปลอดภัย	n = 297		ระดับความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1. อุบัติเหตุในการทำงานลดลง	3.61	0.755	มาก	2
2. พนักงานมีความรู้สึกมั่นใจในระบบความปลอดภัยในการทำงานมากขึ้น	3.63	0.734	มาก	1
3. พนักงานเข้าใจและสามารถประเมินความเสี่ยงจากการทำงานมากขึ้น	3.57	0.733	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	3.60	0.665	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของทุกข้อ เท่ากับ 3.60 และพนักงานแต่ละคนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.665

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ข้อ 2 พนักงานมีความรู้สึกมั่นใจในระบบความปลอดภัยในการทำงานมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.734

ลำดับที่ 2 ได้แก่ ข้อ 1 อุบัติเหตุในการทำงานลดลง จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมากโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และมีผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.755

ลำดับที่ 3 ได้แก่ ข้อ 3 พนักงานเข้าใจและสามารถประเมินความเสี่ยงจากการทำงานมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อความด้านปลอดภัย ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.733

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน

องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อ ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน	n = 297		ระดับความ คิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. สถิติการลาหยุดงานลดลง	3.08	0.840	ปานกลาง	12
2. การตรงต่อเวลาทำงานมีเพิ่มขึ้น	3.24	0.837	ปานกลาง	9
3. การมีโอกาสได้รับพิจารณาเลื่อนตำแหน่งในการ งานมากขึ้น	3.19	0.891	ปานกลาง	10
4. การได้รับการยกย่องชมเชยมากขึ้น	3.42	0.823	มาก	4*
5. การสนับสนุนให้แสดงความคิดเห็นหรือการแสดง ออกจากผู้บังคับบัญชามากขึ้น	3.56	0.804	มาก	2
6. ความร่วมมือและความสามัคคีระหว่างเพื่อนร่วมงาน มากขึ้น	3.69	0.733	มาก	1
7. ความร่วมมือและช่วยเหลือด้านทรัพยากรจาก ผู้บริหารมากขึ้น	3.41	0.748	มาก	6
8. การมีความอิสระในการทำงานมากขึ้น	3.18	0.746	ปานกลาง	11
9. กิจกรรมในการส่งเสริมด้านการฝึกอบรมมากขึ้น	3.35	0.805	ปานกลาง	7
10. กิจกรรมในการส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์ มากขึ้น	3.30	0.798	ปานกลาง	8
11. กิจกรรมในการส่งเสริมด้านการแข่งขันมากขึ้น	3.42	0.806	มาก	4*
12. ความชัดเจนในการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ มากขึ้น	3.46	0.809	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	3.37	0.615	ปานกลาง	

หมายเหตุ * ลำดับที่เท่ากัน

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของทุกข้อ เท่ากับ 3.37 และพนักงานแต่ละคนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.615

เมื่อพิจารณา ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ข้อ 6 ความร่วมมือและความสามัคคีระหว่างเพื่อนร่วมงานมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.733

ลำดับที่ 2 ได้แก่ ข้อ 5 การสนับสนุนให้แสดงความคิดเห็นหรือการแสดงออกจากผู้บังคับบัญชามากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.804

ลำดับที่ 3 ได้แก่ ข้อ 12 ความชัดเจนในการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.809

ลำดับที่ 4 ได้แก่ ข้อ 4 การได้รับการยกย่องชมเชยมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.823 และข้อ 11 กิจกรรมในการส่งเสริมด้านการแข่งขันมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.806

ลำดับที่ 6 ได้แก่ ข้อ 7 ความร่วมมือและช่วยเหลือด้านทรัพยากรจากผู้บริหารมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.748

ลำดับที่ 7 ได้แก่ ข้อ 9 กิจกรรมในการส่งเสริมด้านการฝึกอบรมมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.805

ลำดับที่ 8 ได้แก่ ข้อ 10 กิจกรรมในการส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์ มากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.798

ลำดับที่ 9 ได้แก่ ข้อ 2 การตรงต่อเวลาทำงานมีเพิ่มขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.837

ลำดับที่ 10 ได้แก่ ข้อ 3 การมีโอกาสได้รับพิจารณาเลื่อนตำแหน่งในการทำงานมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับปานกลางโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.891

ลำดับที่ 11 ได้แก่ ข้อ 8 การมีความอิสระในการทำงานมากขึ้นจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.746

ลำดับที่ 12 ได้แก่ ข้อ 1 สถิติการลาหยุดงานลดลง จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน อยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 และมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.840

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม	n = 297		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. สภาพแวดล้อมในการทำงานดีมากขึ้น	3.46	0.779	มาก	1
2. เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายนอกมากขึ้น	3.44	0.791	มาก	2
3. พนักงานให้ความสำคัญในการประหยัดพลังงานมากขึ้น	3.43	0.795	มาก	3
ค่าเฉลี่ยรวม	3.45	0.712	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของทุกข้อ เท่ากับ 3.45 และพนักงานแต่ละคนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.712

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ได้แก่ ข้อ 1 สภาพแวดล้อมในการทำงานดีมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.779

ลำดับที่ 2 ได้แก่ ข้อ 2 เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายนอกมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.791

ลำดับที่ 3 ได้แก่ ข้อ 3 พนักงานให้ความสำคัญในการประหยัดพลังงานมากขึ้น จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก - โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.795

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในภาพรวม

องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC	n =297		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อความปลอดภัย (Safety)	3.60	0.755	มาก	1
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)	3.37	0.615	ปานกลาง	3
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม (Environment)	3.45	0.712	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวม	3.42	0.563	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของทุกองค์ประกอบ เท่ากับ 3.42 และพนักงานแต่ละคนมีผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันมาก โดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.563

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในแต่ละองค์ประกอบโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ได้แก่ องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านความปลอดภัย จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.755

ลำดับที่ 2 ได้แก่ องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านสิ่งแวดล้อม จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.712

ลำดับที่ 3 ได้แก่ องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อด้านขวัญกำลังใจพนักงาน จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.615

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกและลำดับที่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรม QCC โรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	n =297		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC	3.67	0.545	มาก	1
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC	3.42	0.563	มาก	2
ค่าเฉลี่ยของทุกองค์ประกอบ	3.57	0.497	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยรวมของทุกองค์ประกอบ เท่ากับ 3.57 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.497

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ได้แก่ องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.545

ลำดับที่ 2 ได้แก่ องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวก ไม่แตกต่างกันมากโดยพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ 0.563

4.3 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำงาน QCC มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำงาน QCC มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละบริษัทที่ดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกัน ทำให้พนักงานระดับปฏิบัติการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันโดยมีสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถามโดยวิธี t-test

ผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC	เพศ		
	ชาย	หญิง	p-value
	n = 74	n = 223	
	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านคุณภาพ (Quality)	3.85	3.73	0.258
ด้านต้นทุน (Cost)	3.75	3.52	0.020*
ด้านการส่งมอบ (Delivery)	3.80	3.60	0.053
ค่าเฉลี่ยรวม	3.80	3.62	0.042*

หมายเหตุ * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี t-test พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.042 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามเพศในแต่ละด้านได้ดังนี้

เพศชายและเพศหญิงจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.258 และมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ เท่ากับ 3.85 และ 3.73 ตามลำดับ

เพศชายและเพศหญิงจะมีผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.02 และมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน เท่ากับ 3.75 และ 3.52 ตามลำดับ

เพศชายและเพศหญิงจะมีผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.053 และมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ เท่ากับ 3.80 และ 3.60 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 1.2 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามอายุ โดยวิธี One-way ANOVA

ผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC	อายุ					p-value
	ต่ำกว่า 20 ปี	20 - 30 ปี	มากกว่า 30 - 40 ปี	มากกว่า 40-50 ปี	มากกว่า 50 ปี	
	n = 4	n = 154	n = 127	n = 10	n = 2	
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านคุณภาพ (Quality)	4.20	3.72	3.80	3.70	3.60	0.433
ด้านต้นทุน (Cost)	4.10	3.57	3.60	3.38	3.20	0.347
ด้านการส่งมอบ (Delivery)	3.62	3.66	3.66	3.48	4.00	0.861
ค่าเฉลี่ยรวม	4.00	3.65	3.69	3.52	3.57	0.613

จากตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับของผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี One-way ANOVA พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.613 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามอายุ ในแต่ละด้านได้ดังนี้

พนักงานที่มีอายุต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.433 โดยพนักงานที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี, 20 – 30 ปี, มากกว่า 30 - 40 ปี, มากกว่า 40-50 ปี และมากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ เท่ากับ 4.20, 3.72, 3.80, 3.70, และ 3.60 ตามลำดับ

พนักงานที่มีอายุต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.347 โดยพนักงานที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี, 20 – 30 ปี, มากกว่า 30 - 40 ปี, มากกว่า 40-50 ปี และมากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน เท่ากับ 4.10, 3.57, 3.60, 3.38, และ 3.20 ตามลำดับ

พนักงานที่มีอายุต่างกันจะมีผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.861 โดยพนักงานที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี, 20 – 30 ปี, มากกว่า 30 - 40 ปี, มากกว่า 40-50 ปี และมากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ เท่ากับ 3.62, 3.66, 3.66, 3.48, และ 4.00 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 1.3 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะมิใช่ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด โดยวิธี One-way ANOVA

ผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC	ระดับการศึกษาสูงสุด				p-value
	ม.3, ม.6, ปวช. หรือเทียบเท่า	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)	ปริญญาตรี	สูงปริญญาตรี	
	n = 77	n = 71	n = 131	n = 18	
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านคุณภาพ (Quality)	3.72	3.60	3.84	4.04	0.010*
ด้านต้นทุน (Cost)	3.43	3.59	3.63	3.81	0.069
ด้านการส่งมอบ (Delivery)	3.55	3.55	3.74	3.82	0.062
ค่าเฉลี่ยรวม	3.57	3.58	3.74	3.90	0.023*

หมายเหตุ * แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี One-way ANOVA พบว่า ระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.023 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด ในแต่ละด้านได้ดังนี้

พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.010 โดยพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ม.3, ม.6, ปวช. หรือเทียบเท่า, อนุปริญญาหรือเทียบเท่า(ปวส.), ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ เท่ากับ 3.72, 3.60, 3.84 และ 4.04 ตามลำดับ

พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.069 โดยพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ม.3, ม.6

, ปวช. หรือเทียบเท่า, อนุปริญญาหรือเทียบเท่า(ปวส.), ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านต้นทุน เท่ากับ 3.43, 3.59, 3.63 และ 3.81 ตามลำดับ

พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านการส่งมอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.062 โดยพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า, อนุปริญญาหรือเทียบเท่า(ปวส.), ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านการส่งมอบ เท่ากับ 3.55, 3.55, 3.74 และ 3.90 ตามลำดับ

กรณีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านคุณภาพ โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะใช้วิธี LSD หรือ Least-Significant Difference เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านคุณภาพระหว่างกลุ่มพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ที่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านคุณภาพ ระหว่างกลุ่มพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกัน โดยวิธี LSD

ระดับการศึกษาสูงสุด	\bar{X}	ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า (ปวส.),	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า	3.72	-	0.219	0.186	0.042*
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า(ปวส.),	3.60	-	-	0.008 **	0.005 **
ปริญญาตรี	3.84	-	-	-	0.171
สูงกว่าปริญญาตรี	4.04	-	-	-	-

หมายเหตุ * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.15 พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า จะมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านคุณภาพ แตกต่างจาก พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด สูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

(ปวส.),จะมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ แตกต่างจาก พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรีและ สูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ ส่วนผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ ระหว่างกลุ่มพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ในคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า, อนุปริญญาหรือเทียบเท่า(ปวส.), ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี จะมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ เท่ากับ 3.72 , 3.60 , 3.84 และ 4.04 ตามลำดับ

กรณีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในด้านภาพรวม โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะใช้วิธี LSD หรือ Least-Significant Difference เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในด้านภาพรวม ระหว่างกลุ่มพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ที่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในด้านภาพรวม ระหว่างกลุ่มพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกัน โดยวิธี LSD

ระดับการศึกษาสูงสุด	\bar{X}	ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า (ปวส.),	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า	3.57	-	0.911	0.034*	0.022*
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า(ปวส.),	3.58	-	-	0.052	0.027 *
ปริญญาตรี	3.74	-	-	-	0.235
สูงกว่าปริญญาตรี	3.90	-	-	-	-

หมายเหตุ * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า จะมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านภาพรวม แตกต่างจาก พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรีและ สูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด อนุปริญญาหรือเทียบเท่า(ปวส.),จะมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านภาพรวม แตกต่างจาก พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด สูงกว่าปริญญาตรี

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ส่วนผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านภาพรวม ระหว่างกลุ่มพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ในคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุด ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า, อนุปริญญาหรือเทียบเท่า(ปวส.), ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี จะมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านภาพรวม เท่ากับ 3.57 , 3.58 , 3.74 และ 3.90 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 1.4 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท โดยวิธี One-way ANOVA

ผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC	ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท					p-value
	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี	มากกว่า 3-6 ปี	มากกว่า 6-9 ปี	มากกว่า 9-12 ปี	มากกว่า 12 ปี	
	n =78	n =82	n =57	n =36	n =44	
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านคุณภาพ (Quality)	3.81	3.69	3.74	3.75	3.85	0.549
ด้านต้นทุน (Cost)	3.60	3.64	3.49	3.52	3.60	0.712
ด้านการส่งมอบ (Delivery)	3.76	3.58	3.52	3.61	3.80	0.109
ค่าเฉลี่ยรวม	3.72	3.64	3.59	3.63	3.75	0.514

จากตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี One-way ANOVA พบว่า ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทที่แตกต่างกันมีผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.514

ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC โดยจำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ในแต่ละด้านได้ดังนี้

พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านคุณภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.549 โดยพนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี, มากกว่า 9-12 ปี และมากกว่า 12 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านคุณภาพ เท่ากับ 3.81, 3.69, 3.74, 3.75, และ 3.85 ตามลำดับ

พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.712 โดยพนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี, มากกว่า 9-12 ปี และมากกว่า 12 ปี มีค่าเฉลี่ยของผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านต้นทุน เท่ากับ 3.60, 3.64, 3.49, 3.52, และ 3.60 ตามลำดับ

พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกันจะมีผลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านการส่งมอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.109 โดยพนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี, มากกว่า 9-12 ปี และมากกว่า 12 ปี มีค่าเฉลี่ยของผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC ด้านการส่งมอบ เท่ากับ 3.76, 3.58, 3.52, 3.61, และ 3.80 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 1.5 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการ QCC แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติโดยวิธี t-test

ผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ		
	หน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิต	หน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือการผลิต	p-value
	n = 228	n = 69	
	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านคุณภาพ (Quality)	3.74	3.84	0.141
ด้านต้นทุน (Cost)	3.54	3.70	0.063
ด้านการส่งมอบ (Delivery)	3.60	3.82	0.014*
ค่าเฉลี่ยรวม	3.63	3.79	0.035*

หมายเหตุ * แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี t-test พบว่า ลักษณะงานที่ปฏิบัติที่แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.035 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ ในแต่ละด้านได้ดังนี้

พนักงานที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.141 โดยหน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิตและหน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือการผลิตมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ เท่ากับ 3.74 และ 3.84 ตามลำดับ

พนักงานที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.063 โดยหน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิตและ

หน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือการผลิตมีค่าเฉลี่ยของผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน เท่ากับ 3.54 และ 3.70 ตามลำดับ

พนักงานที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันจะมีผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.014 โดยหน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิตและหน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือการผลิตมีค่าเฉลี่ยของผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ เท่ากับ 3.60 และ 3.82 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 1.6 พนักงานระดับปฏิบัติการที่ได้รับการฝึกอบรม QCC แยกต่างกันได้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แยกต่างกันได้ โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC โดยวิธี One-way ANOVA

ผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC	การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC					p-value
	1-2 ครั้งต่อปี	3-4 ครั้งต่อปี	6-5 ครั้งต่อปี	มากกว่า 6 ครั้งต่อปี	ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม	
	n =205	n =15	n =2	n =5	n =70	
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านคุณภาพ (Quality)	3.82	3.53	3.90	3.92	3.63	0.108
ด้านต้นทุน (Cost)	3.63	3.30	3.40	3.52	3.49	0.246
ด้านการส่งมอบ (Delivery)	3.70	3.45	3.63	3.90	3.54	0.259
ค่าเฉลี่ยรวม	3.72	3.43	3.64	3.77	3.56	0.102

จากตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี One-way ANOVA พบว่า การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นผลกระทบเชิงบวกต่อ

หน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.102 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC ในแต่ละด้านได้ดังนี้

พนักงานที่มีการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC แยกต่างหากจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.108 โดยพนักงานที่มีการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC 1-2 ครั้งต่อปี, 3-4 ครั้งต่อปี, 5-6 ครั้งต่อปี, มากกว่า 6 ครั้งต่อปี และ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ เท่ากับ 3.82, 3.53, 3.90, 3.92, และ 3.63 ตามลำดับ

พนักงานที่มีการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC แยกต่างหากจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.246 โดยพนักงานที่มีการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC 1-2 ครั้งต่อปี, 3-4 ครั้งต่อปี, 5-6 ครั้งต่อปี, มากกว่า 6 ครั้งต่อปี และ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน เท่ากับ 3.63, 3.30, 3.40, 3.52, และ 3.49 ตามลำดับ

พนักงานที่มีการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC แยกต่างหากจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.259 โดยพนักงานที่มีการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC 1-2 ครั้งต่อปี, 3-4 ครั้งต่อปี, 5-6 ครั้งต่อปี, มากกว่า 6 ครั้งต่อปี และ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ เท่ากับ 3.70, 3.45, 3.63, 3.90, และ 3.54 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 1.7 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC แยกต่างหาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แยกต่างหาก โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC โดยวิธี One-way ANOVA

ผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC	ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC				p-value
	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี	มากกว่า 3-6 ปี	มากกว่า 6-9 ปี	มากกว่า 9 ปี	
	n = 229	n = 56	n = 6	n = 6	
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านคุณภาพ (Quality)	3.74	3.74	4.03	4.47	0.023 *
ด้านต้นทุน (Cost)	3.60	4.49	3.40	3.67	0.555
ด้านการส่งมอบ (Delivery)	3.65	3.67	3.67	3.75	0.978
ค่าเฉลี่ยรวม	3.67	3.63	3.70	4.00	0.525

หมายเหตุ * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.20 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี One-way ANOVA พบว่า ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกันมีผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.525 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ในแต่ละด้านได้ดังนี้

พนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.023 โดยพนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี และมากกว่า 9 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ เท่ากับ 3.74, 3.74, 4.03 และ 4.47 ตามลำดับ

พนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.555 โดยพนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี และมากกว่า 9 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน เท่ากับ 3.60, 4.49, 3.40 และ 3.67 ตามลำดับ

พนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.978 โดยพนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี และมากกว่า 9 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ เท่ากับ 3.65, 3.67, 3.67 และ 3.75 ตามลำดับ

กรณีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะใช้วิธี LSD หรือ Least-Significant Difference เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพ (Quality) ระหว่างกลุ่มพนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในด้านคุณภาพ ระหว่างกลุ่มพนักงานที่มีที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกัน โดยวิธี LSD

ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC	\bar{X}	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี	มากกว่า 3 – 6 ปี	มากกว่า 6 – 9 ปี	มากกว่า 9 ปี
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี	3.74	-	0.926	0.248	0.004 **
มากกว่า 3 – 6 ปี	3.74	-	-	0.252	0.005 **
มากกว่า 6 – 9 ปี	4.03	-	-	-	0.215
มากกว่า 9 ปี	4.47	-	-	-	-

หมายเหตุ ** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ จากตารางที่ 4.21 พบว่า พนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี จะมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำ

กิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ แตกต่างจาก พนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มากกว่า 9 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และพนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มากกว่า 3 – 6 ปี จะมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ แตกต่างจาก พนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มากกว่า 9 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ ระหว่างกลุ่มพนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ในคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มพนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี , มากกว่า 3 – 6 ปี , มากกว่า 6 – 9 ปี และมากกว่า 9 ปี จะมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ เท่ากับ 3.74 , 3.74 , 4.03 และ 4.46 ตามลำดับ

4.4 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และ ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละบริษัทที่ดำเนินกิจกรรม QCC โรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน โดยมีสมมติฐานย่อย ดังนี้ ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมมติฐานที่ 2.1 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี t-test

ผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC	เพศ		
	ชาย	หญิง	p-value
	n = 74	n = 223	
	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านความปลอดภัย (Safety)	3.67	3.58	0.367
ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)	3.48	3.33	0.086
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)	3.49	3.43	0.611
ค่าเฉลี่ยรวม	3.50	3.39	0.114

จากตารางที่ 4.22 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี t-test พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.114 โดยผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามเพศในแต่ละด้านได้ดังนี้

เพศชายและเพศหญิงจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.367 และมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย เท่ากับ 3.67 และ 3.58 ตามลำดับ

เพศชายและเพศหญิงจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.086 และมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน เท่ากับ 3.48 และ 3.33 ตามลำดับ

เพศชายและเพศหญิงจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.611 และมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อมเท่ากับ 3.49 และ 3.43 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 2.2 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามอายุโดยวิธี One-way ANOVA

ผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC	อายุ					p-value
	ต่ำกว่า 20 ปี	20 - 30 ปี	มากกว่า 30 - 40 ปี	มากกว่า 40-50 ปี	มากกว่า 50 ปี	
	n = 4	n = 154	n = 127	n = 10	n = 2	
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านความปลอดภัย (Safety)	4.17	3.58	3.63	3.33	4.00	0.227
ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)	4.00	3.39	3.33	3.14	3.75	0.145
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)	3.08	3.46	3.41	3.27	4.00	0.248
ค่าเฉลี่ยรวม	4.04	3.43	3.40	3.19	3.83	0.098

จากตารางที่ 4.23 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี One-way ANOVA พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.098 โดยผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามอายุ ในแต่ละด้านได้ดังนี้

พนักงานที่มีอายุแตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.227 โดยพนักงานที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี, 20 – 30 ปี, มากกว่า 30 - 40 ปี, มากกว่า 40-50 ปี และมากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย เท่ากับ 4.17, 3.58, 3.63, 3.33, และ 4.00 ตามลำดับ

พนักงานที่มีอายุแตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.145 โดยพนักงานที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี, 20 – 30 ปี, มากกว่า 30 - 40 ปี, มากกว่า 40-50 ปี และมากกว่า 50 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน เท่ากับ 4.00, 3.39, 3.33, 3.14, และ 3.75 ตามลำดับ

พนักงานที่มีอายุแตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.248 โดยพนักงานที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี, 20 – 30 ปี, มากกว่า 30 - 40 ปี, มากกว่า 40-50 ปี และมากกว่า 50 ปี มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อมเท่ากับ 3.08, 3.46, 3.41, 3.27, และ 4.00 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 2.3 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดโดยวิธี One-way ANOVA

ผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC	ระดับการศึกษาสูงสุด				p-value
	ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)	ปริญญาตรี	สูงปริญญาตรี	
	n=77	n = 71	n = 131	n = 18	
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านความปลอดภัย (Safety)	3.55	3.63	3.59	3.76	0.639
ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)	3.29	3.37	3.38	3.63	0.208
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)	3.48	3.48	3.38	3.61	0.492
ค่าเฉลี่ยรวม	3.37	3.43	3.42	3.65	0.300

จากตารางที่ 4.24 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี One-way ANOVA พบว่า ระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.300 โดยผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด ในแต่ละด้านได้ดังนี้

พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.639 โดยพนักงานที่มี ระดับการศึกษาสูงสุด ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า , อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.), ปริญญาตรี และ สูงปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย เท่ากับ 3.55, 3.63, 3.59 และ 3.76 ตามลำดับ

พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.208 โดยพนักงานที่มี ระดับการศึกษาสูงสุด ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า , อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.), ปริญญาตรี และ สูง

ปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน เท่ากับ 3.29, 3.37, 3.38 และ 3.63 ตามลำดับ

พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.492 โดยพนักงานที่มี ระดับการศึกษาสูงสุด ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า , อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) , ปริญญาตรี และ สูงปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม เท่ากับ 3.48, 3.48, 3.38 และ 3.61 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 2.4 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทโดยวิธี One-way ANOVA

ผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC	ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท					p-value
	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี	มากกว่า 3-6 ปี	มากกว่า 6-9 ปี	มากกว่า 9-12 ปี	มากกว่า 12 ปี	
	n =78	n =82	n =57	n =36	n =44	
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านความปลอดภัย (Safety)	3.64	3.58	3.53	3.52	3.72	0.529
ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)	3.49	3.29	3.28	3.32	3.45	0.151
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)	3.50	3.44	3.39	3.22	3.62	0.134
ค่าเฉลี่ยรวม	3.52	3.36	3.34	3.34	3.52	0.148

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 จากตารางที่ 4.25 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี One-way ANOVA พบว่า ระยะเวลาการปฏิบัติงานใน

บริษัทที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.148 โดยผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.529 โดยพนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี, มากกว่า 9-12 ปี และมากกว่า 12 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย เท่ากับ 3.64, 3.58, 3.53, 3.52, และ 3.72 ตามลำดับ

พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.151 โดยพนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี, มากกว่า 9-12 ปี และมากกว่า 12 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน เท่ากับ 3.49, 3.29, 3.28, 3.32, และ 3.45 ตามลำดับ

พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.134 โดยพนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี, มากกว่า 9-12 ปี และมากกว่า 12 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม เท่ากับ 3.50, 3.44, 3.39, 3.22 และ 3.62 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 2.5 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.26

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.26 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยวิธี t-test

ผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ		
	หน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิต	หน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือการผลิต	p-value
	n = 228	n = 69	
	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านความปลอดภัย (Safety)	3.58	3.65	0.462
ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)	3.31	3.55	0.005**
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)	3.42	3.52	0.343
ค่าเฉลี่ยรวม	3.38	3.56	0.017*

หมายเหตุ * แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.26 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับของผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี t-test พบว่า ลักษณะงานที่ปฏิบัติที่แตกต่างกันมีผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวม แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.017 โดยผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ ในแต่ละด้านได้ดังนี้

พนักงานที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย ไม่แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.462 โดยหน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิตและหน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือการผลิตมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย เท่ากับ 3.58 และ 3.65 ตามลำดับ

พนักงานที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.005 โดยหน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการ

ผลิตและหน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือการผลิต มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน เท่ากับ 3.31 และ 3.55 ตามลำดับ

พนักงานที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.343 โดยหน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิต และหน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือการผลิต มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม เท่ากับ 3.42 และ 3.52 ตามลำดับ

สมมติฐานที่ 2.6 พนักงานระดับปฏิบัติการที่ได้รับการฝึกอบรม QCC ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC โดยวิธี One-way ANOVA

ผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ ทำกิจกรรม QCC	การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC					p-value
	1-2 ครั้งต่อปี	3-4 ครั้งต่อปี	6-5 ครั้งต่อปี	มากกว่า 6 ครั้งต่อปี	ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม	
	n =205	n =15	n =2	n =5	n =70	
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านความปลอดภัย (Safety)	3.60	3.47	2.50	3.53	3.64	0.165
ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)	3.40	3.39	2.83	3.48	3.27	0.381
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)	3.51	3.36	2.67	3.53	3.29	0.089
ค่าเฉลี่ยรวม	3.46	3.40	2.75	3.50	3.33	0.252

จากตารางที่ 4.27 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี One-way ANOVA พบว่า การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.252 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC ในแต่ละด้านได้ดังนี้

พนักงานที่มีการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.165 โดยพนักงานที่มีการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC 1-2 ครั้งต่อปี, 3-4 ครั้งต่อปี, 5-6 ครั้งต่อปี, มากกว่า 6 ครั้งต่อปี และ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย เท่ากับ 3.60, 3.47, 2.50, 3.53, และ 3.64 ตามลำดับ

พนักงานที่มีการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านด้านขวัญกำลังใจ พนักงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.381 โดยพนักงานที่มีการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC 1-2 ครั้งต่อปี, 3-4 ครั้งต่อปี, 5-6 ครั้งต่อปี, มากกว่า 6 ครั้งต่อปี และ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านด้านขวัญกำลังใจพนักงาน เท่ากับ 3.40, 3.39, 2.83, 3.48, และ 3.27 ตามลำดับ

พนักงานที่มีการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.089 โดยพนักงานที่มีการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC 1-2 ครั้งต่อปี, 3-4 ครั้งต่อปี, 5-6 ครั้งต่อปี, มากกว่า 6 ครั้งต่อปี และ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม เท่ากับ 3.51, 3.36, 2.67, 3.53, และ 3.29 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะมิใช่ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมมติฐานที่ 2.7 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC โดยวิธี One-way ANOVA

ผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC	ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC				p-value
	น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี	มากกว่า 3-6 ปี	มากกว่า 6-9 ปี	มากกว่า 9 ปี	
	n = 229	n = 56	n = 6	n = 6	
	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	\bar{X}	
	ด้านความปลอดภัย (Safety)	3.62	3.57	3.61	
ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)	3.39	3.28	3.52	3.25	0.573
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)	3.46	3.43	3.39	3.05	0.578
ค่าเฉลี่ยรวม	3.44	3.35	3.51	3.21	0.564

จากตารางที่ 4.28 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธี One-way ANOVA พบว่า ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.564 โดยผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ผลการที่พนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.521 โดยพนักงานที่มี

ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี และมากกว่า 9 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย เท่ากับ 3.62, 3.57, 3.61 และ 3.22 ตามลำดับ

พนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.573 โดยพนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี และมากกว่า 9 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน เท่ากับ 3.39, 3.28, 3.52 และ 3.25 ตามลำดับ

พนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.578 โดยพนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี และมากกว่า 9 ปี มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม เท่ากับ 3.46, 3.43, 3.39 และ 3.05 ตามลำดับ

4.5 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละบริษัทที่ดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 3 วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันได้ โดยผลการทดสอบสมมติฐานไม่ผ่านการในตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจ โดยวิธี t-test

ผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC	วิธีการสร้างแรงจูงใจ		
	สิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน	สิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน	p-value
	n = 160	n = 137	
	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านคุณภาพ (Quality)	3.67	3.87	0.006**
ด้านต้นทุน (Cost)	3.52	3.65	0.090
ด้านการส่งมอบ (Delivery)	3.59	3.72	0.080
ค่าเฉลี่ยรวม	3.59	3.74	0.015*

หมายเหตุ * แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.29 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจ โดยวิธี t-test พบว่า วิธีการสร้างแรงจูงใจ ที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.015 โดยผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับของผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจ ในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

การมีวิธีการสร้างแรงจูงใจที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.006 โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน และสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน มีค่าเฉลี่ยของผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านคุณภาพ เท่ากับ 3.67 และ 3.87 ตามลำดับ

การมีวิธีการสร้างแรงจูงใจที่ต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.090 โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน และสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน มีค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับของผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านต้นทุน เท่ากับ 3.52 และ 3.65 ตามลำดับ

การมีวิธีการสร้างแรงจูงใจที่ต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p -value มีค่าเท่ากับ 0.080 โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงินและสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านการส่งมอบ เท่ากับ 3.59 และ 3.72 ตามลำดับ

4.6 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละบริษัทที่ดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 4 วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรม โรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน โดยผลการทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจ โดยวิธี t-test

ผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ ทำกิจกรรม QCC	วิธีการสร้างแรงจูงใจ		
	สิ่งจูงใจที่ เป็นตัวเงิน	สิ่งจูงใจที่ ไม่ใช่ตัวเงิน	p-value
	n = 160	n = 137	
	\bar{X}	\bar{X}	
ด้านความปลอดภัย (Safety)	3.53	3.69	0.034 *
ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)	3.28	3.47	0.007 **
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)	3.34	3.56	0.010*
ค่าเฉลี่ยรวม	3.33	3.52	0.003 **

หมายเหตุ * แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.30 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจ โดยวิธี t-test พบว่า วิธีการสร้างแรงจูงใจ ที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.003 โดยผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจ ในแต่ละด้านได้ดังนี้

การมีวิธีการสร้างแรงจูงใจที่ต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.034 โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน และสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านความปลอดภัย เท่ากับ 3.53 และ 3.69 ตามลำดับ

การมีวิธีการสร้างแรงจูงใจที่ต่างกัน จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.007 โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงินและสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงินมีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน เท่ากับ 3.28 และ 3.47 ตามลำดับ

การมีวิธีการสร้างแรงจูงใจที่ต่างกันจะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพิจารณาจากค่า p-value มีค่าเท่ากับ 0.010 โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน และสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ด้านสิ่งแวดล้อม เท่ากับ 3.34 และ 3.56 ตามลำดับ

4.7 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแบบสอบถามปลายเปิดเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากแบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ซึ่งได้รวบรวมความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกันไว้ในกลุ่มเดียวกัน ดังนี้

4.7.1 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC

1. ด้านคุณภาพ (Quality)

- ปรับปรุงงานและกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อนและลดเวลาการทำงาน

2. ด้านต้นทุน (Cost)

- ลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการทำงาน
- กระตุ้นให้เกิดการใช้ทรัพยากรของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการส่งมอบ (Delivery)

- สินค้าและการบริการแก่ลูกค้ามีคุณภาพมากขึ้น
- สร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าภายนอกมากขึ้น

4. ด้านกระบวนการทำงานในหน่วยงาน

- ใช้ข้อมูลจริงในการทำงานและมีหลักฐานตรวจสอบได้
- ทราบถึงปัญหาและแก้ไขได้ตรงประเด็นมากขึ้น

- เกิดความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน

- ความร่วมมือภายในและภายนอกหน่วยงานดีขึ้น

- ขกระดับความรู้ภายในหน่วยงานและเกิดเทคนิควิธีการทำงานใหม่ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานวิจัยและเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน

4.7.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC

1. ด้านความปลอดภัย (Safety)

- อุบัติเหตุในการทำงานลดลงและมีความปลอดภัยมากขึ้น

2. ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)

- ใช้ทักษะความสามารถที่คนมีอยู่และพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้น
- เพิ่มประสบการณ์และทักษะการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน
- มีการประสานงานและมีส่วนร่วมในงานมากขึ้น
- มีความชัดเจนในหน้าที่รับผิดชอบและรู้บทบาทหน้าที่มากขึ้น
- เรียนรู้กระบวนการและทำงานเป็นระบบมากยิ่งขึ้น
- มีทัศนคติในการทำงานที่ดี
- เกิดแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการทำงาน
- มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันระดมสมองมากขึ้น
- การทำงานตรงต่อเวลามากขึ้น
- ได้รับการสนับสนุนและยกย่องชมเชยมากขึ้น

3. ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)

- สภาพแวดล้อมในการทำงานดีขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวโดยสรุปถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งประกอบด้วยข้อเสนอสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป และข้อเสนอแนะสำหรับบริษัทที่ทำการกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรคุณภาพ (QCC) ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ 5 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานและต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำงาน QCC
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำงาน QCC
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำการกิจกรรม QCC
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำการกิจกรรม QCC

เครื่องมือที่ใช้วิจัยในครั้งนี้คือแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 4 คนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำงาน QCC และข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำการกิจกรรม QCC และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกด้านคุณภาพ ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกด้านต้นทุน และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกด้านการส่งมอบ รวมทั้งสิ้น 14 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกด้านความปลอดภัย ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกด้านขวัญกำลังใจพนักงาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสิ้น 16 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละบริษัทที่ดำเนินกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 297 ราย

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5.1.1.1 เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย โดยมีร้อยละ 75.10 และ 24.90 ของกลุ่มตัวอย่างตามลำดับ

5.1.1.2 อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 20 – 30 ปี โดยมีร้อยละ 51.90 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมา คือ อายุมากกว่า 30 – 40 โดยมีร้อยละ 42.80 ของกลุ่มตัวอย่าง , อายุมากกว่า 40 – 50 ปี โดยมีร้อยละ 3.30 ของกลุ่มตัวอย่าง , อายุต่ำกว่า 20 ปี โดยมีร้อยละ 1.30 ของกลุ่มตัวอย่าง และ อายุมากกว่า 50 ปี โดยมีร้อยละ 0.70 ของกลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับ

5.1.1.3 ระดับการศึกษาสูงสุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี โดยมีร้อยละ 44.10 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมาคือ ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า โดยมีร้อยละ 25.90 ของกลุ่มตัวอย่าง ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) โดยมีร้อยละ 23.90 ของกลุ่มตัวอย่าง และระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีร้อยละ 6.1 ของกลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับ

5.1.1.4 ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท มากกว่า 3-6 ปี โดยมีร้อยละ 27.60 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมา คือ น้อย

กว่าหรือเท่ากับ 3 ปี โดยมีร้อยละ 26.30 ของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า 6-9 ปี โดยมีร้อยละ 19.20 ของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า 12 ปีขึ้นไป โดยมีร้อยละ 14.80 ของกลุ่มตัวอย่าง และมากกว่า 9-12 ปี โดยมีร้อยละ 12.10 ของกลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับ

5.1.1.5 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ด้านปฏิบัติการหรือการผลิตมากกว่าหน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือสนับสนุนการผลิต โดยมีร้อยละ 76.80 ของกลุ่มตัวอย่าง และ ร้อยละ 23.20 ของกลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับ

5.1.1.6 การฝึกอบรม QCC ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรม QCC 1-2 ครั้งต่อปี โดยมีร้อยละ 69.00 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมาคือ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม โดยมี ร้อยละ 23.60 ของกลุ่มตัวอย่าง 3-4 ครั้งต่อปี โดยมีร้อยละ 5.10 ของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า 6 ครั้งต่อปี โดยมีร้อยละ 1.70 ของกลุ่มตัวอย่าง และ 5-6 ครั้งต่อปี โดยมีร้อยละ 0.60 ของกลุ่ม ตัวอย่าง ตามลำดับ

5.1.1.7 ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มี ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี โดยมีร้อยละ 77.10 ของกลุ่ม ตัวอย่าง รองลงมาคือ มากกว่า 3-6 ปี โดยมีร้อยละ 18.90 ของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า 9 ปี และ มากกว่า 6 ปี โดยมีร้อยละ 2.00 ของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากัน ตามลำดับ

5.1.1.8 วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ส่วนใหญ่ มีการ สร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงินมากกว่ามีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน โดย มีร้อยละ 53.90 ของกลุ่มตัวอย่าง และ ร้อยละ 46.10 ของกลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับ

5.1.2 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำ กิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ค่าเฉลี่ยรวมของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำ กิจกรรม QCC ในภาพรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในแต่ละองค์ประกอบ เรียงลำดับ ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อการคุณภาพ (Quality) ลำดับที่ 2 องค์ประกอบของผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อส่งมอบ (Delivery) และ ลำดับที่ 3 องค์ประกอบของ ผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อต้นทุน (Cost)

5.1.3 ค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำ กิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ค่าเฉลี่ยรวมของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำ กิจกรรม QCC ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในแต่ละด้านอยู่ในระดับมากและปานกลาง โดยมี ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในแต่ละ

องค์ประกอบ เรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 องค์ประกอบของระดับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อความปลอดภัย (Safety) ลำดับที่ 2 องค์ประกอบของระดับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อสิ่งแวดล้อม (Environment) และลำดับที่ 3 องค์ประกอบของระดับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)

5.1.4 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำการรวมกลุ่ม QCC กับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการรวม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ชวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากผลการศึกษาทำให้สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการรวม QCC แตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าเป็นไปตามสมมติฐาน โดยพนักงานที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการรวม QCC แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการรวม QCC แตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยพนักงานที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการรวม QCC ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการรวม QCC แตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าเป็นไปตามสมมติฐาน โดยพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการรวม QCC แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการรวม QCC แตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยพนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการรวม QCC ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการรวม QCC แตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าเป็นไปตามสมมติฐาน พนักงานที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการรวม QCC แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.6 พนักงานระดับปฏิบัติการที่ได้รับการฝึกอบรม QCC แยกต่างหาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แยกต่างหาก

ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน พนักงานที่ได้รับการฝึกอบรม QCC แยกต่างหาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่าง

สมมติฐานที่ 1.7 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC แยกต่างหาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แยกต่างหาก

ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน พนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC แยกต่างหาก มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่าง

5.1.5 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC กับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากผลการศึกษานี้ทำให้สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 2.1 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แยกต่างหาก

ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยพนักงานที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่าง

สมมติฐานที่ 2.2 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แยกต่างหาก

ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยพนักงานที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่าง

สมมติฐานที่ 2.3 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แยกต่างหาก

ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.4 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แยกต่างหาก

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยพนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.5 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน พนักงานที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.6 พนักงานระดับปฏิบัติการที่ได้รับการฝึกอบรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน พนักงานที่ได้รับการฝึกอบรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.7 พนักงานระดับปฏิบัติการที่มีประสบการณ์การทำงานกิจกรรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน พนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานกิจกรรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน

5.1.6 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC กับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมมติฐานที่ 3 วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐาน การดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

5.1.7 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC กับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมมติฐานที่ 4 วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC แตกต่าง กัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่า เป็นไปตามสมมติฐาน การดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรมในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรรักษาคุณภาพในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 ข้อมูลทางด้านปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC โรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

5.2.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเพศของพนักงาน

หน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC โรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.10 ของกลุ่มตัวอย่าง และเพศชาย ร้อยละ 24.90 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยเป็นไปตามลักษณะขององค์กรในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งโรงงานส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมเบา และต้องการความแม่นยำในการตรวจสอบคุณภาพ จึงทำให้มีจำนวนพนักงานหญิงมากกว่าพนักงานชาย

5.2.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับอายุของพนักงาน

อายุของพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่ มี อายุ 20 – 30 ปี รองลงมา คือ อายุมากกว่า 30 – 40 ซึ่งผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่ากิจกรรม QCC ที่ได้ดำเนินการในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยานั้น เป็นกิจกรรมสำหรับพนักงานระดับปฏิบัติการและผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วมีช่วงอายุตามผลการวิจัยข้างต้น

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการศึกษาสูงสุดของพนักงาน

พนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่มีการศึกษา ระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ ม.3 , ม.6 ,ปวช. หรือเทียบเท่า ซึ่งผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC เป็นพนักงานในระดับปฏิบัติงาน ซึ่งมีหน้าที่ในการทำกิจกรรม QCC โดยตรง พนักงานมีอายุงานนาน และมักทำการเรียนต่อปริญญาตรีในระหว่างทำงานด้วย

5.2.1.4 ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท

พนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท มากกว่า 3-6 ปี รองลงมาคือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี ซึ่งผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทมากกว่า 3-6 ปี อาจเนื่องมาจากบริษัทได้มอบหมายให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรม QCC หลังจากที่พนักงานได้ทำงานในบริษัทได้ช่วงเวลาหนึ่งและทำงานหลักได้ชำนาญแล้ว

5.2.1.5 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

พนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในหน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิตมากกว่า หน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือสนับสนุนการผลิต ซึ่งผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการดำเนินกิจกรรม QCC ในหน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิตเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับคำกล่าวของกิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 119) ที่ว่า กลุ่ม QCC ได้รับการพัฒนาแนวความคิดคุณภาพแบบ “ Big Q ” คือมีการทำ QCC กับระดับพนักงานหน้างานในสายการผลิต จะพบว่ามีแนวโน้มที่จะมีผลงานจากกลุ่ม QCC ที่อยู่ในสายการผลิตเพิ่มมากขึ้น

5.2.1.6 การได้รับการฝึกอบรม QCC

พนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรม QCC 1-2 ครั้งต่อปี รองลงมาคือ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม ซึ่งผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าโรงงานอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ ให้การฝึกอบรม QCC ให้แก่พนักงาน 1-2 ครั้งต่อปี เพื่อเป็นพื้นฐานการดำเนินกิจกรรม QCC นำไปใช้ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลในการทำงาน ซึ่งสิ่งสำคัญต่อการทำกิจกรรม QCC คือการลงมือทำจริงของพนักงานเอง

5.2.1.7 ประสิทธิภาพการทำกิจกรรม QCC

พนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประสิทธิภาพการทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี

รองลงมาคือ มากกว่า 3-6 ปี ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ถึงแม้พนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทส่วนใหญ่มากกว่า 3-6 ปี แต่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี แสดงว่าในช่วงปีแรกๆของการทำงานพนักงานยังไม่ได้เข้าร่วมทำกิจกรรม QCC เนื่องจากต้องเรียนรู้และทำงานหลักให้ชำนาญ และต้องได้รับการฝึกอบรม QCC ตามแผนของบริษัทก่อน ซึ่งส่วนมากมีการฝึกอบรม 1-2 ครั้งต่อปี

5.2.2 ข้อมูลทางด้านวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่มีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงินมากกว่ามีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน ซึ่งจะเห็นได้ว่าผลการวิจัยครั้งนี้ขัดแย้งกับ Union of Japanese Scientists and Engineers (1980:103) ที่กล่าวไว้ว่า การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC เป็นกิจกรรมที่พัฒนาพนักงานให้มีทักษะการทำงานที่ดีขึ้น มีความรู้ทางด้านสถิติ และการจัดลำดับความคิดที่เป็นรูปธรรมดีขึ้น พนักงานจึงมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยตัวเอง ซึ่งรูปแบบการสร้างแรงจูงใจให้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม QCC โดย ใช้สิ่งจูงใจที่เป็นเงิน นั้นไม่มีผลต่อความต้องการของพนักงานที่จะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม QCC ส่วนผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การที่พนักงานส่วนใหญ่เห็นว่าการสร้างแรงจูงใจที่เป็นตัวเงินมีความสำคัญมากกว่า ก็เนื่องจากพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ยังไม่เห็นถึงความสำคัญและผลกระทบเชิงบวกที่ชัดเจนของกิจกรรม QCC จากวิธีการสร้างแรงจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน

5.2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 3 ด้าน

จากผลการวิจัย พบว่าหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.66 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านคุณภาพ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกมากที่สุด รองลงมาคือด้านการส่งมอบและด้านต้นทุน เป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สถิตย์ รัชชานนท์ (2547 : 156-157) ที่กล่าวไว้ว่า ผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC) ต่อสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมการผลิตในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการส่งมอบผลิตภัณฑ์ให้กับลูกค้า (D:Delivery) ด้านต้นทุนการประกอบการ (C:Cost) ด้านผลิตภาพ (P:Productivity) และ ด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ (Q:Quality) ดังนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หน่วยงานควรนำกิจกรรมกลุ่ม QCC มาใช้พัฒนาหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

อย่างต่อเนื่องในหน่วยงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานในด้านคุณภาพ ด้านการส่งมอบ และด้านต้นทุน

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถแจกแจงรายละเอียดโดยเรียงตามลำดับผลกระทบเชิงบวก ได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ด้านคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกอยู่ในระดับมากซึ่งถือว่ามีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ราตรี วิรเศรษฐ์ (2544:65) ที่กล่าวไว้ว่า การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ภายในสถานประกอบการจะส่งผลให้คุณภาพของผลิตภัณฑ์จากการผลิตดีขึ้น ของเสียลดลง และการส่งสินค้าคืนกลับเนื่องจากผลิตภัณฑ์ไม่ตรงตามข้อกำหนดจากลูกค้าลดลง และผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นเนื่องจากพนักงานในหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้ใช้หลักการ P-D-C-A ของวงจร Deming ในการดำเนินงาน และใช้เทคนิคการแก้ไขปัญหาแบบทิวชีสตอรีในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องภายในหน่วยงาน จึงทำให้เพิ่มคุณภาพของงานหรือผลิตภัณฑ์ระหว่างกระบวนการ และผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดมีจำนวนลดลง

ลำดับที่ 2 ด้านการส่งมอบ มีระดับค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับรองลงมา ซึ่งสอดคล้องกับ ชุมพล ศฤงคารศิริ (2545:122) ที่กล่าวไว้ว่า การที่สถานประกอบการจะสามารถจัดส่งผลิตภัณฑ์ให้กับลูกค้าได้ตามข้อกำหนดนั้น จะต้องมีการวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับแผนความต้องการผลิต ภัณฑ์ของลูกค้า มีสถานะที่เหมาะสมต่อการผลิตและการผลิตไม่เกิดปัญหาด้านคุณภาพ ดังนั้น การดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เพิ่มผลผลิต และพัฒนาคุณภาพของผลผลิต ภัณฑ์ จึงทำให้สถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมการผลิตสามารถส่งมอบผลิตภัณฑ์ ได้ตามความต้องการของลูกค้า และผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นเนื่องจากหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทำงานโดยใช้หลักการ P-D-C-A ของวงจร Deming และเทคนิคการแก้ไขปัญหาแบบทิวชีสตอรีเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพกระบวนการวางแผน กระบวนการผลิตหรือการบริการ รวมถึงกระบวนการส่งมอบผลิตภัณฑ์หรือบริการ ลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน และลดระยะเวลาการผลิตหรือการทำงาน ทำให้สามารถผลิตสินค้าและส่งมอบสินค้าได้ตรงตามข้อกำหนดของลูกค้า ถูกต้องตามสถานที่ และทันเวลามากขึ้น

ลำดับที่ 3 ด้านต้นทุน มีระดับค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา ลิขุขันธ์ (2528:132) ที่กล่าวไว้ว่า ผลจากการที่องค์กรได้รับจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ซึ่งพนักงานมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมจะสามารถลดต้นทุนให้แก่องค์กร และสามารถแข่งขันด้านราคาของสินค้าในตลาดโลก และผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นเนื่องจากพนักงานในหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้ร่วมกันวางแผนและแก้ไขปัญหาโดยใช้หลักการ P-D-C-A ของวงจร Deming และเทคนิค

การแก้ไขปัญหาแบบทวิซีสเตอร์เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับกับลดต้นทุนและลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย ต้นทุนการผลิต ได้แก่ ต้นทุนทางด้านวัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองในการผลิต ต้นทุนในด้านแรงงาน และต้นทุนการดำเนินงาน เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ เป็นต้น

5.2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 3 ด้าน

จากผลการวิจัย พบว่าพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.42 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าด้านความปลอดภัย มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกมากที่สุด รองลงมาคือด้านสิ่งแวดล้อม และ ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน เป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ชงยุทธ เกษสาคร (2548 : 230-232) ที่กล่าวไว้ว่า ประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับจากการทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ในสถานที่ทำงาน ได้แก่ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการทำงานได้รับการปรับปรุงให้น่าอยู่และน่าทำงานขึ้น มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น พนักงานมีขวัญและกำลังใจดีขึ้น เนื่องจากมีโอกาสดำเนินการซึ่งความคิดเห็นและความสามารถทำให้ตนเองมีประสิทธิภาพและมีความสำคัญต่อบริษัทมากขึ้น นอกจากนี้ผลงานวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สติชัย ริษะदानนท์ (2547 : 162) ที่กล่าวว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ร่วมกิจกรรมกลุ่ม QCC ที่ปฏิบัติงานภายในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมการผลิต โดยผลกระทบเชิงบวกด้านความปลอดภัยของพนักงานในการทำงาน (S:Safety) อยู่ในระดับมากที่สุด และผลกระทบเชิงบวกด้านขวัญและกำลังใจของพนักงานในการทำงาน (M:Morale) อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถแจกแจงรายละเอียดโดยเรียงตามลำดับผลกระทบเชิงบวกได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกอยู่ในระดับมาก ซึ่งถือว่ามีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับประวิทย์ จงวิศาล (2531:102) ที่กล่าวไว้ว่าการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC จะช่วยให้พนักงานปฏิบัติงานโดยมีสภาพการปฏิบัติงานที่ปลอดภัย ไม่เป็นอันตรายทั้งทางตรงและทางอ้อม เนื่องจากกิจกรรมกลุ่ม QCC เป็นกิจกรรมที่ร่วมกันทำโดยพนักงานเพื่อลดปัญหาในการปฏิบัติงาน เพิ่มผลผลิตและการเกิดอุบัติเหตุซึ่งเป็นสาเหตุของผลผลิตตกต่ำ พนักงานบาดเจ็บและเสียชีวิตกำลังใจ และผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นเนื่องจากพนักงานในหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทำงานโดยใช้หลักการ P-D-C-A ของวงจรมะเร็ง Deming และเทคนิคการ

แก้ไขปัญหาแบบคิวซีสตอรี่เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย รวมถึงขจัดสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุภายในหน่วยงานซึ่งมีสาเหตุหลัก 2 ประการ คือ สภาพแวดล้อมการทำงานที่ไม่ปลอดภัย และการกระทำของพนักงานที่ไม่ปลอดภัย ตลอดจนมีการฝึกอบรมให้พนักงานปฏิบัติกับเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องส่งผลให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

ลำดับที่ 2 ด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับรองลงมา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ บงบุทร เกษสาคร (2548 : 230-231) ที่กล่าวไว้ว่า ประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับจากการทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ในสถานที่ทำงาน คือ บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการทำงานได้รับการปรับปรุงให้น่าอยู่และน่าทำงานขึ้น นอกจากนี้ผลงานวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา สีสุขสันต์ (2528 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็นต่อผลกระทบเชิงบวกของการทำกิจกรรม QCC ผู้บริหารและพนักงานโดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าผลของการทำกิจกรรม QCC นั้นมีส่วนช่วยให้คุณภาพงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน ความสัมพันธ์ของผู้ร่วมงาน ความรู้สึกดีต่องาน การทำงานเป็นทีม ความรู้สึกผูกพันกับบริษัท ความรู้สึกผูกพันกับงาน ความรู้สึกปลอดภัยในงาน และความร่วมมือร่วมในการบริหาร อยู่ในระดับที่ดีขึ้น และผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เนื่องจากพนักงานในหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทำงานโดยใช้หลักการ P-D-C-A ของวงจร Deming และเทคนิคการแก้ไขปัญหาแบบคิวซีสตอรี่เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ทำให้สภาพแวดล้อมโดยรวมในพื้นที่ทำงานดีขึ้น

ลำดับที่ 3 ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ กิติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 68-69) ที่กล่าวไว้ว่า ขวัญและกำลังใจของพนักงานนั้นมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสภาพทั่ว ๆ ไปของมนุษยสัมพันธ์ ดังนั้น ขวัญและกำลังใจเพิ่มขึ้นได้ทั้งนี้เพราะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อมุ่งสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงาน จะมีผลโดยตรงต่อการทำงานที่มีความปลอดภัยดีขึ้น มีความมั่นคงดีขึ้นได้รับการยอมรับจากคนทั่วไปมากขึ้น เท่ากับเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นโดยตรง ดังนั้น ขวัญและกำลังใจ คือเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของกิจกรรม QCC และผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เนื่องจากพนักงานในหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกระบวนการทำงานโดยใช้หลักการ P-D-C-A ของวงจร Deming และเทคนิคการแก้ไขปัญหาแบบคิวซีสตอรี่เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและปรับปรุงสภาพการทำงานที่เหมาะสมและเกิดความสะดวกต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้พนักงานได้ใช้ทักษะความสามารถที่ตนเองมีอยู่และพัฒนาศักยภาพเพิ่มขึ้น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันระดมสมองผ่านกิจกรรม QCC มากขึ้น ตั้งสมประสงค์และทักษะการแก้ไขปัญหา

อย่างเป็นขั้นตอน และมีการประสานงานและมีส่วนร่วมในงานมากขึ้น ทำให้พนักงานมีทัศนคติในการทำงานที่ดีและเกิดแรงจูงใจ และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน

5.2.5 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ผลดังนี้

1. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยจำแนกตามเพศของพนักงาน ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง พบว่า พนักงานที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ ชัดแย้งกับความหมายของกิจกรรม QCC ที่มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ทรรศนะไว้ เช่น ประวิทย์ จงวิศาล และวิจิตรา จงวิศาล (2527 : 87) กล่าวไว้ว่า กลุ่มสร้างงานคุณภาพ หมายถึง กลุ่มคนขนาดเล็ก ๆ จำนวน 3-10 คน ในสถานที่ทำงานเดียวกัน รวมตัวกันอย่างเป็นอิสระ เพื่อทำกิจกรรมในด้านการปรับปรุงงาน ซึ่งจะส่งผลให้ไปยังการปรับปรุงคุณภาพของหน่วยงาน ทั้งนี้โดยไม่มีใครบังคับ และกิจกรรมนั้นสอดคล้องกับนโยบายของบริษัท หรือหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งจากความหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการดำเนินกิจกรรม QCC ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องเพศของผู้ร่วมกิจกรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง ส่วนผู้วิจัยมีความคิดเห็นวาระหว่างพนักงานเพศชายและเพศหญิงเห็นความสำคัญของกิจกรรม QCC ไม่เหมือนกัน เนื่องจากการทำกิจกรรม QCC ต้องมีการทำงานเป็นทีม มีการแก้ไขปัญหาคือเป็นขั้นตอน ใช้เครื่องมือและเทคนิคต่าง และมีการนำเสนอผลงานต่อสาธารณชนด้วย สิ่งเหล่านี้เป็นไปได้ว่ามีทั้งพนักงานที่ชอบและไม่ชอบปฏิบัติ จึงส่งผลให้ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกแตกต่างกัน

เอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ทำการฉีกขาดสิ่งใด ๆ จากเอกสารฉบับนี้

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัด

พระนครศรีอยุธยาโดยจำแนกตามอายุของพนักงาน ได้แก่ อายุต่ำกว่า 20 ปี อายุระหว่าง 20 – 30 ปี อายุมากกว่า 30 – 40 ปี อายุมากกว่า 40 – 50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี พบว่า พนักงานที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ คูดิต ก้วกำจัด (2549 : 140) กล่าวไว้ว่า พนักงานส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ซึ่งเป็นวัยเริ่มทำงาน อยู่ในช่วงเวลาการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และพร้อมรับความคิดเห็นและวิธีปฏิบัติใหม่ๆ ประกอบกับนโยบายของบริษัทที่กำหนดให้พนักงานของบริษัทต้องเข้าร่วมกิจกรรม QCC ซึ่งเป็นพนักงานที่มีช่วงอายุระหว่าง 20 – 30 ปี อายุมากกว่า 30 – 40 ปี ดังนั้น พนักงานที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม QCC และมีอายุแตกต่างกัน จึงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน และนอกจากนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่ากิจกรรม QCC ในอดีตที่ผ่านมายังไม่ได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายและพนักงานทุกช่วงอายุได้รับการฝึกอบรม QCC เหมือนกัน จึงทำให้พนักงานที่มีอายุมากกว่า 40 – 50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกับพนักงานที่มีช่วงอายุอื่นๆ

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดของพนักงาน ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุด ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า, อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.), ปริญญาตรี และ สูงปริญญาตรี พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ ขัดแย้งกับคำกล่าวของ กิติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 162) ในเรื่องการจัดโครงสร้างของกลุ่มกิจกรรม QCC ที่กล่าวไว้ว่า ในการจัดสรรตำแหน่งให้กับกลุ่ม QCC นั้น มีความจำเป็นที่ต้องเริ่มต้นจากการดูรายละเอียดของคุณสมบัติด้านวุฒิการศึกษา อายุการทำงาน และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ของแต่ละคน แล้วพยายามเลือกตำแหน่งที่หาคนได้ยากก่อนเสมอ แต่ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ คูดิต ก้วกำจัด (2549 : 132) พนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในบริษัท สังกัดกลุ่มธุรกิจการตลาดและการจัดจำหน่าย เครือเจริญโภคภัณฑ์ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดใกล้เคียงกัน จึงทำให้ไม่เกิดความแตกต่างในการเรียนรู้และดำเนินกิจกรรม QCC ห่างกันมากนัก อีกทั้งการจัดโครงสร้างกลุ่มกิจกรรม QCC ในบริษัท สังกัดกลุ่มธุรกิจการตลาดและการจัดจำหน่าย เครือเจริญโภคภัณฑ์ นั้น เป็นการจัดกลุ่มกิจกรรมตามลักษณะงานประเภทเดียวกัน ภายในแผนกเดียวกัน ดังนั้น การเรียนรู้และความเข้าใจต่อลักษณะงานที่รับผิดชอบจึงไม่เกิดความแตกต่างกันมากนักเมื่อดำเนินกิจกรรม QCC ถึงแม้พนักงานจะมีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ได้แก่ ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี มากกว่า 3-6 ปี มากกว่า 6-9 ปี มากกว่า 9-12 ปี และมากกว่า 12 ปี พบว่า พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ขัดแย้งกับคำกล่าวของ กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 162) ในเรื่องการจัดโครงสร้างของกลุ่มกิจกรรม QCC ที่กล่าวไว้ว่า ในการจัดสรรตำแหน่งให้กับกลุ่ม QCC นั้นมีความจำเป็นที่ต้องเริ่มต้นจากการรายละเอียดของคุณสมบัติด้านวุฒิการศึกษา อายุการทำงาน และประสบการณ์ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละคน แล้วพยายามเลือกตำแหน่งที่หาคนได้ยากก่อนเสมอ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นตรงกับคำกล่าวข้างต้นและมีข้อสังเกต จากความหมายดังกล่าวว่า แสดงให้เห็นว่าระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท จะมีผลต่อการทำกิจกรรม QCC ดังนั้น ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทเป็นคุณสมบัติหนึ่งของสมาชิกกลุ่มที่อาจเป็นปัจจัยของความล้มเหลวหรือประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม QCC

5. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ ได้แก่ หน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือสนับสนุนการผลิต และหน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิต พบว่า พนักงานที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกัน มีผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ขัดแย้งกับ ยงยุทธ เกษสาคร (2548 : 223-224) ที่กล่าวไว้ว่า กิจกรรมการควบคุมคุณภาพที่สำคัญมี 5 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ คุณภาพสินค้า ความปลอดภัย ความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ประสิทธิภาพของงานทุกงาน การประหยัดหรือลดค่าใช้จ่าย ซึ่งจากความหมายดังกล่าว หน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ล้วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมควบคุมคุณภาพทั้ง 5 ประเภท ดังนั้น หน่วยงานที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันจึงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากกิจกรรม QCC เป็นประโยชน์ต่อทุกหน่วยงานในการปรับปรุงงานทั้ง 5 ประเภท แต่ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า หน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิต เมื่อทำการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาด้วยการทำกิจกรรม QCC จะทำให้หน่วยงานมีคุณภาพของผลิตภัณฑ์ดีขึ้น การส่งมอบตรงตามเวลาที่กำหนด และสามารถลดต้นทุน ได้เห็นผลชัดเจนกว่าหน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือสนับสนุนการผลิต จึงทำให้พนักงานมีผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน

6. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามการได้รับการฝึกอบรม QCC ได้แก่ การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC 1-2 ครั้งต่อปี , 3-4 ครั้งต่อปี , 5-6 ครั้งต่อปี , มากกว่า 6 ครั้งต่อปี และ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม พบว่า พนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งขัดแย้งกับผลงานการวิจัยของคูสิต ก้วกำจัด (2549 : บทคัดย่อ) กล่าวไว้ว่า ระดับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC ต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ที่แตกต่าง จะมีระดับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน ส่วนการได้รับการฝึกอบรม QCC ที่ต่างกัน จะมีระดับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม แตกต่างกัน ส่วนผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ถึงแม้พนักงานในหน่วยงานจะได้รับการฝึกอบรม โดยส่วนใหญ่ 1-2 ครั้งต่อปี แต่การเห็นผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ทั้งด้านคุณภาพ ด้านการส่งมอบ และการลดต้นทุน ขึ้นอยู่กับการที่พนักงานในหน่วยงานได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม QCC จริงๆด้วย ซึ่งจากผลการวิจัย ประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ส่วนใหญ่ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี ดังนั้น การฝึกอบรมอย่างเดียวไม่เพียงพอ จึงทำให้พนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกไม่แตกต่างกัน

7. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ได้แก่ มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี มากกว่า 3-6 ปี มากกว่า 6-9 ปี และ มากกว่า 9 ปีขึ้นไป พบว่า พนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ขัดแย้งกับคำกล่าวของกิติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 162) ในเรื่องการจัดสรรตำแหน่งให้กับกลุ่ม QCC นั้น มีความจำเป็นที่ต้องเริ่มต้นจากการดูรายละเอียดของคุณสมบัติด้านวุฒิการศึกษา อายุการทำงาน และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ของแต่ละคน ซึ่งจากความหมายดังกล่าว ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้กระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC จึงน่าจะแตกต่างกัน แต่จากผลการวิจัยพบว่าพนักงานในหน่วยงานที่เข้าร่วมทำกิจกรรม QCC มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ผู้วิจัยคิดว่าการทำกิจกรรมกลุ่ม QCC เป็นการทำงานร่วมกันเป็นทีมซึ่งเป็นหัวใจของการทำกิจกรรม สมาชิกแต่ละคนมีการยอมรับ

ความรู้ ความสามารถ ความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม มีการเสนอแนะและให้เทคนิคต่างๆซึ่งกันและกัน ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า หรือ น้อยกว่าก็ช่วยกันเพื่อให้กิจกรรมกลุ่ม QCC ประสบความสำเร็จ ดังนั้น ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าจึงอาจรู้สึกว่าจะไม่มีความแตกต่างในเรื่องระดับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำการกิจกรรม QCC

5.2.6 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำการกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำงาน QCC มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานที่ทำการกิจกรรมกลุ่ม QCC ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ลักษณะงานที่ปฏิบัติ การได้รับการฝึกอบรม QCC และประสบการณ์การทำงาน QCC มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ผลดังนี้

1. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามเพศของพนักงาน ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง พบว่า พนักงานที่มีเพศแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ สมนึก ทองเอี่ยม (2528 :บทคัดย่อ) หลังการใช้กิจกรรมกลุ่ม QCC จะมีผลทางบวกต่อการรับรู้ด้านความพึงพอใจในงาน ขวัญกำลังใจ สัมพันธภาพ ประสิทธิภาพและผลงาน ทั้งนี้ไม่มีผลกับเพศ อายุ อาชวาระการ และระดับการศึกษาของครูและอาจารย์ที่ทำการศึกษานครั้งนี้ ส่วนผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่ ผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC ได้ทำการวิจัย ในด้านความปลอดภัย ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน และด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งไม่ว่าจะเป็นพนักงานเพศชายหรือเพศหญิงก็ได้รับผลกระทบเชิงบวกทั้ง 3 ด้านนี้ เหมือนกัน เพศไม่มีผล จึงทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามอายุของพนักงาน ได้แก่ อายุต่ำกว่า 20 ปี อายุระหว่าง 20 – 30 ปี อายุมากกว่า 30 – 40 ปี อายุมากกว่า 40 – 50 ปี และอายุมากกว่า 50 ปี พบว่า พนักงานที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำการกิจกรรม QCC ไม่

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ ราตรี วิเศษฐ์ (2544 : บทคัดย่อ) พนักงานส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการทำกิจกรรม QCC อยู่ในระดับดี โดยทางทัศนคติของพนักงานจะแตกต่างกันทางเพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระดับรายได้ ตำแหน่งงาน หน่วยงานที่สังกัด และการฝึกอบรม ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่า จากผลการวิจัยดังกล่าวอายุของพนักงาน ไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC นอกจากนี้ผู้วิจัยคิดว่าพนักงานทุกช่วงอายุมีการได้รับการฝึกอบรม QCC ในแต่ละครั้งพร้อมกัน และมีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC เท่าๆกัน ดังนั้น จึงอาจเป็นเหตุผลให้มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดของพนักงาน ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุด ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า, อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.), ปริญญาตรี และ สูงปริญญาตรี พบว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นัยนา สีสุขสันต์ (2528 : บทคัดย่อ) ความเข้าใจของพนักงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาของพนักงาน และผู้บริหารได้ระบุว่า อุปสรรคในการริเริ่มนำกลุ่มคุณภาพเข้ามาใช้ในการก็คือ การมีผู้บริหารที่ไม่เข้าใจแนวความคิด QCC อย่างแท้จริง และพนักงานยังไม่พร้อมที่จะรับแนวการบริหารแบบ QCC ซึ่งจากการวิจัย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การศึกษาในปัจจุบันนี้ไม่มีหลักสูตรในการสอนเรื่องกิจกรรม QCC ครบทุกสถาบันการศึกษา จึงทำให้การมีระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท ได้แก่ ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี, มากกว่า 3-6 ปี, มากกว่า 6-9 ปี, มากกว่า 9-12 ปี, และมากกว่า 12 ปี พบว่าพนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งขัดแย้งกับคำกล่าวของ กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 162) ในเรื่องการจัดโครงสร้างของกลุ่มกิจกรรม QCC ที่กล่าวไว้ว่า ในการจัดสรรตำแหน่งให้กับกลุ่ม QCC นั้น มีความจำเป็นที่ต้องเริ่มต้นจากการดูรายละเอียดของคุณสมบัติด้านวุฒิการศึกษา อายุการทำงาน และประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ของแต่ละคน แล้วพยายาม

เลือกตำแหน่งที่หาคนได้ยากก่อนเสมอ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ขัดแย้งกับคำกล่าวของ กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ (2547 : 162) ในเรื่องการจัดโครงสร้างของกลุ่มกิจกรรม QCC ที่กล่าวไว้ว่า ในการจัดสรรตำแหน่งให้กับกลุ่ม QCC นั้นมีความจำเป็นที่ต้องเริ่มต้นจากการดูรายละเอียดของ คุณสมบัติด้านวุฒิการศึกษา อายุการทำงาน และประสบการณ์ทำกิจกรรม QCC ของแต่ละคน แล้วพยายามเลือกตำแหน่งที่หาคนได้ยากก่อนเสมอ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นตรงกับผลวิจัยดังกล่าวและมีข้อสังเกตว่า สมาชิกกลุ่ม QCC ที่มีวุฒิการศึกษาไม่สูงนัก แต่มีอายุการทำงานค่อนข้างมาก จะพบว่าสมาชิกทุกคนสามารถเป็นสมาชิกกลุ่ม QCC ที่ดีมากเพราะมีอายุการทำงานค่อนข้างมาก แต่ไม่อาจเป็นหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่มที่ดีได้ ทั้งนี้เนื่องจากความรู้ไม่สูงนัก แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากสมาชิกมีอายุงานไม่มากนัก แต่อาจมีวุฒิการศึกษาสูง (หรือมีศักยภาพในการเรียนรู้สูง) แสดงว่าอาจเป็นหัวหน้ากลุ่มและเลขานุการกลุ่มที่ดีได้ ซึ่งจากความหมายดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท จะมีผลต่อการทำกิจกรรม QCC ดังนั้นจะเห็นได้ว่าระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัทเป็นคุณสมบัติหนึ่งของสมาชิกกลุ่มที่อาจเป็นปัจจัยของความล้มเหลวหรือประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม QCC

5. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ ได้แก่ หน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือสนับสนุนการผลิต และหน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิต พบว่า พนักงานที่มีลักษณะงานที่ปฏิบัติแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พวงทอง แยมเขื่อน (2533 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวไว้ว่า กิจกรรมสร้างงานคุณภาพของโรงงานจะประสบความสำเร็จมากกว่าของสำนักงานใหญ่ อันเนื่องมาจากความแตกต่างที่สำคัญหลายประการ ซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญยิ่งที่ทำให้ผลการปรับใช้กิจกรรม QCC แตกต่างกัน คือ ลักษณะงาน ความพร้อมของทีมผู้ประสานงาน ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นให้ความสนับสนุน ผลงานของกลุ่มกิจกรรมสร้างคุณภาพงาน และผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าพนักงานในหน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิตจะต้องทำงานกับเครื่องจักรและต้องทำงานที่ใช้แรงงาน มากกว่าหน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือสนับสนุนการผลิต จะทำให้มีความรู้สึกเหนื่อยล้าและเบื่อหน่ายการทำงานมากกว่า ดังนั้นการสร้างขวัญกำลังใจและความปลอดภัยให้กับพนักงานเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ซึ่งการทำกิจกรรม QCC สามารถทำให้พนักงานมีขวัญและกำลังใจเพิ่มขึ้นได้ การทำงานมีความปลอดภัยดีขึ้น มีความมั่นคงดีขึ้น ได้รับการยอมรับจากคนทั่วไปมากขึ้น ดังนั้นจึงทำให้ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

6. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โดยจำแนกตามการได้รับการฝึกอบรม QCC ได้แก่ การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC 1-2 ครั้งต่อปี, 3-4 ครั้งต่อปี, 5-6 ครั้งต่อปี, มากกว่า 6 ครั้งต่อปี และ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม พบว่า พนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ขัดแย้งกับ กิตติศักดิ์ พลอยพานิช เจริญ (2547 : 169) ที่กล่าวไว้ว่า มีความจำเป็นต้องจัดให้มีการฝึกอบรมให้กับบุคลากรในแต่ละตำแหน่งของกลุ่มกิจกรรม QCC ให้เหมาะสมด้วย ทั้งนี้เพราะการฝึกอบรมจะมีส่วนสำคัญต่อการทำให้กลุ่มกิจกรรม QCC ดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องตามหลักการทิวซีเซอร์เกิล ซึ่งจากความหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ควรได้รับการฝึกอบรม และผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าอาจเนื่องจากพนักงานที่ได้รับการฝึกอบรม QCC สามารถเข้าใจและนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปปฏิบัติได้ไม่แตกต่างกัน

7. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC ได้แก่ มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี มากกว่า 3-6 ปี มากกว่า 6-9 ปี และ มากกว่า 9 ปีขึ้นไป พบว่า พนักงานที่มีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ขัดแย้งกับคำกล่าวของ สุภาวดี สมุทรประภูต (2537 : บทคัดย่อ) การทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงาน (QC. Circle) : ศึกษากรณีบริษัท ในกลุ่ม KPN เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (จากการทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงาน) ผลการศึกษาพบว่าการทำกิจกรรม QCC ของบริษัทในกลุ่ม KPN กำลังอยู่ในระยะแรก เพราะเพิ่งเริ่มดำเนินกิจกรรม QCC ในปี พ.ศ. 2532 ซึ่งสมาชิกของกลุ่ม QCC ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการทำกิจกรรม QCC มากเท่าที่ควร จึงทำให้ไม่สามารถนำเทคนิคต่างๆ ที่เก็บข้อมูลได้ละเอียดมากมายมาใช้ได้ นั่นหมายความว่า หากพนักงานมีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC มากขึ้น ก็จะสามารถนำเทคนิคต่างๆ ที่เก็บข้อมูลได้ละเอียดมากมาย มาใช้ได้ และจะทำให้มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างจากพนักงานมีประสบการณ์การทำกิจกรรม QCC น้อยกว่า ซึ่งผู้วิจัยเองมีความคิดเห็นว่า ประสบการณ์ในการทำกิจกรรม QCC ของพนักงานแตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน เหมือนกับคำกล่าวที่กล่าวมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะมิใช่ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.7 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน และการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน พบว่า วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวังของ วูร์มอ้างถึงใน ชงยุทธ เกษสาคร (2548 : 136) ที่กล่าวไว้ว่า การจูงใจจะนำไปสู่การปฏิบัติงานหรือความพยายามในการทำงาน ความคาดหวังเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับผลตอบแทนในอนาคต และได้กำหนดคุณค่าผลตอบแทนที่บุคคลจะได้รับว่าให้ผลตอบแทนคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับคำกล่าวข้างต้นและมีข้อสังเกตว่า การสร้างแรงจูงใจให้พนักงานในแต่ละหน่วยงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ทั้ง 2 ด้าน คือ การสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน ได้แก่ การแข่งขัน ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ความรู้สึกก้าวหน้า การรู้ผลของงาน ฐานะของสังคม การให้รางวัลและการลงโทษ การให้งานที่เหมาะสม การทำให้มีความรู้สึกว่างานมีความสำคัญ และการลดความซ้ำซากจำเจ และการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินรางวัล จะส่งผลต่อแรงจูงใจพนักงานในหน่วยงานให้อยากเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC แตกต่างกัน เมื่อตรงกับความต้องการของตนเองก็จะมีความตั้งใจและพยายามให้การทำกิจกรรม QCC อย่างเต็ม ดังนั้น จึงส่งผลให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกแตกต่างกัน

5.2.8 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการดำเนินกิจกรรม QCC โดยวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ได้แก่ การสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน และการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน

พบว่า วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้น เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2539:105) ที่กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจในการทำงานโดยเฉพาะแรงจูงใจในตัวพนักงานเอง ที่เกิดจากแรงเสริมจูงใจ (Incentive) จะมีผลต่อการปฏิบัติงานทำให้งานมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้กระตุ้นพฤติกรรมหรือยับยั้งมิให้เกิดพฤติกรรม เป็นมูลเหตุของการทำงาน สิ่งจูงใจมี 2 ประเภท ได้แก่ เครื่องจูงใจที่เป็นเงิน และเครื่องจูงใจที่ไม่เป็นเงิน ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่า การสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC โดยแบ่งเป็น การสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน ได้แก่ การแข่งขัน ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ความรู้สึกก้าวหน้า การรู้ผลของงาน ฐานะของสังคม การให้รางวัลและการลงโทษ การให้งานที่เหมาะสม การทำให้มีความรู้สึกว่างานมีความสำคัญ และการลดความซ้ำซากจำเจ และการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินรางวัล จะทำให้พนักงานแต่ละคนมีความคาดหวังในแรงจูงใจ 2 ด้านนี้แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

1. จากการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกด้านคุณภาพ เป็นระดับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากที่สุด เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC เป็นกิจกรรมที่ส่งผลกระทบเชิงบวกที่เป็นสาเหตุให้ลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานหรือการผลิต จำนวนผลิตภัณฑ์หรืองานที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดลดลง จำนวนข้อร้องเรียนจากลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไปลดลง มีการพัฒนางานและขั้นตอนในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และจำนวนของเสียหรืองานที่ต้องกลับมาแก้ไขลดลง นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดการลดต้นทุนการผลิตและการบริการ ทำให้องค์กรสามารถนำกำไรที่เพิ่มขึ้นมาใช้พัฒนาการผลิตและการบริการ หรือนำมาใช้จัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องขององค์กรให้สามารถแข่งขันในตลาดที่มีสภาพการแข่งขันสูงได้

2. จากการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกด้านความปลอดภัย เป็นระดับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากที่สุด เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC เป็นกิจกรรมที่ส่งผลกระทบเชิงบวกที่เป็นสาเหตุให้เกิดการจัดการสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี และมีการพัฒนาขั้นตอนและกระบวนการทำงานของพนักงานให้เกิดความชำนาญซึ่ง

ถือเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้อุบัติเหตุในการทำงานลดลง เนื่องจากสาเหตุหลักที่ทำให้พนักงานเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน มี 2 ประเภท คือ สาเหตุจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัย และจากสภาพแวดล้อมการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ดังนั้นเมื่อมีการนำกิจกรรมกลุ่ม QCC มาใช้ปรับปรุงการทำงานจึงส่งผลให้สภาพแวดล้อมในการทำงานปลอดภัยขึ้น และอุบัติเหตุจากการทำงานมีอัตราลดลง

3. จากการวิจัยพบว่าพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความต้องการวิธีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน ในสัดส่วนที่มากกว่าวิธีการการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน ดังนั้นองค์กรจึงควรให้ความสำคัญกับวิธีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงินในการให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรม QCC ของหน่วยงาน เช่น การเพิ่มโบนัสให้กับพนักงานที่เข้าร่วมกิจกรรม QCC เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งถัดไป

1. ควรมีการวิจัยถึงผลกระทบเชิงลบที่สถานประกอบการ ได้ดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบในการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC สำหรับภาคอุตสาหกรรมการผลิตของประเทศไทยต่อไป

2. ควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกของกิจกรรมเพิ่มผลผลิตอื่นๆ ที่มีต่อการดำเนินงานในสถานประกอบการทั้งในภาคอุตสาหกรรมการผลิต และภาคอุตสาหกรรมบริการเพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบในการปรับปรุง พัฒนาวิธีการดำเนินงานเพิ่มผลผลิตแก่สถานประกอบการต่างๆ และเพิ่มศักยภาพในการดำเนินธุรกิจต่อไป

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้การดำเนินกิจกรรม QCC ภายในสถานประกอบการ สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและมีศักยภาพ รวมถึงการได้รับผลตอบแทนในด้านคุณภาพ ด้านต้นทุน ด้านการส่งมอบและด้านการผลิตอย่างชัดเจน เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม QCC สำหรับภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยต่อไป

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ควรทำการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม QCC ให้แก่พนักงานที่เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงในองค์กร เพราะการฝึกอบรมจะทำให้กลุ่มกิจกรรม QCC ดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องตามหลักการกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ โดยจำแนกการฝึกอบรมด้านการควบคุมคุณภาพออกเป็น 2 ประเภท คือ การอบรมโดยทั่วไปที่เป็นความรู้เกี่ยวกับแนวความคิดหลักการ ตลอดจนทฤษฎีพื้นฐานที่พนักงานทุกคนควรมีความรู้และเข้าใจ และการอบรมเฉพาะ

ทางที่เน้นกลวิธีหรือความรู้เฉพาะทางต่อการปฏิบัติด้วยควิซีเซอร์เคลทหรือการควบคุมคุณภาพ และ จะส่งผลให้องค์กรเกิดการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันอย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ให้ครบทั้งสอง ด้าน คือ การสร้างแรงจูงใจที่เป็นตัวเงิน เช่น การให้เงินรางวัลหรือของตอบแทนสำหรับพนักงานที่ เข้าร่วมกิจกรรม QCC และ การสร้างแรงจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น การประกาศให้เป็นพนักงาน ดีเด่น สำหรับพนักงานหรือกลุ่มที่ดำเนินกิจกรรม QCC ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิด แรงจูงใจให้พนักงานเต็มใจที่จะทำการเข้าร่วมกิจกรรม QCC ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ โรงงานอุตสาหกรรม ในสวนอุตสาหกรรมโรจนะ ควรตระหนักถึงด้วย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ. 2547. ระบบการควบคุมคุณภาพที่หน่วยงานคิวซีเซอร์เคิล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : เทคนิคอล แอป โพรซ เคาน์เซลลิ่ง แอนด์ เทรนนิ่ง.
- จำดักษณ์ ขุนพลแก้ว และคณะ. 2544. หลักการเพิ่มผลผลิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- เจริญ วัชรरังษี. 2524. การควบคุมคุณภาพสมัยใหม่ : Modern Quality Control. กรุงเทพฯ : อักษรประเสริฐ.
- ฉายศิลป์ เชี่ยวชาญพิพัฒน์ และคณะ. 2537. การบริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชุมพล ศฤงคารศิริ. 2545. การวางแผนและควบคุมการผลิต. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เทพนิมิตรการพิมพ์.
- ณัชนันท์ บุญคำกลาง. 2543. “ การศึกษากิจกรรมการพัฒนาคุณภาพของหน่วยงานพยาบาลตามวงจรการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานโรงพยาบาล ในโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพ.” วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คูสิด ก้วกำจัด. 2549. “ การศึกษาผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ในบริษัท สังกัดกลุ่มธุรกิจการตลาดและการจัดจำหน่าย เครื่องเจริญ โภคภัณฑ์.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ธงชัย สันติวงษ์. 2531. องค์การและการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- นภา ศรีพรธนกกุล. 2533. “ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกิจกรรมกลุ่มคุณภาพ.” วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม), สถาบันบัณฑิตบริหารศาสตร.
- นิคย์ สัมมาพันธ์. 2532. การบริหารคุณภาพแบบญี่ปุ่น (Japanese Quality Management : QC Circle). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นัยนา ลีสุขสันต์. 2528. “ การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำกลุ่มคุณภาพมาใช้ในธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิตของประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บรรจง จันทมาศ. 2546. ระบบบริหารคุณภาพ ISO 9000:2000. พิมพ์ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2545, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประวิทย์ จงวิศาล. 2531. หลักการบริหารคิวซี. กรุงเทพมหานคร : เจริญผล.
- ประวิทย์ จงวิศาล และวิจิตร จงวิศาล. 2527. คู่มือทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงาน กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2539. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯซอฟต์แวร์ เทคโนโลยีเข้าสู่.
- พวงทอง แยมเขื่อน. 2533. “กิจกรรม คิว.ซี.ซี. กับการพัฒนาพนักงาน ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัท ชลประทานซีเมนต์ จำกัด.” สารนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชิต สุขเจริญผล. 2535. การควบคุมคุณภาพเชิงวิศวกรรม. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเกชั่น.
- เพ็ญแข แสงแก้ว. 2540. การวิจัยทางสังคมศาสตร์. ม.ป.ท.
- วิจурย์ สิมะโชคดี. 2541. 7 New QC Tools เครื่องมือสู่คุณภาพยุคใหม่. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- วุฒิชัย จ่านงค์. 2523. แนวความคิดเรื่องพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พีระพัฒนา.
- ศุภชัย อาชีวะระงับโรค. 2547. Practical PDCA : แก้ปัญหาและปรับปรุงงานเพื่อความสำเร็จ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเกชั่น.
- มัลลิกา ดันสอน. 2545. กลยุทธ์ธุรกิจ (Business Strategy). กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ยงยุทธ เกษสาคร. 2548. ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ปิณณรัชต์.
- โยชิโอะ คอนโคะ. 2540. การควบคุมคุณภาพทั่วทั้งองค์กร. แปลโดย วรภัทร์ ภู่งจริญ. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ราตรี วิรเศรษฐ์. 2544. “ การศึกษาทัศนคติ และปัจจัยที่มีผลต่อการทำกิจกรรม QCC ของพนักงาน กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่มเนชั่นแนลไทย.” สารนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย,
- เอกสารนี้สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- รุ่งฤดี นนทรี. 2542. “ การศึกษาการจัดการเพื่อทำให้ไม่มีข้อร้องเรียนจากลูกค้า กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ถุงปีศาจวะ. ” วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริกาญจน์ กุลดิลกสัมพันธ์. 2531. “ การทดลองปรับใช้กิจกรรมคิวซีซีในกรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกรณีกองโรงงานช่างกล สำนักงานคลังกรุงเทพมหานคร. ” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร ขอพรกลาง. 2546. ระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9000. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์.
- ศิริวรรณ เสงี่ยม. 2538. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : พัฒนาการศึกษา.
- ศุภวรรณ ภิญโญธรรมากร. 2542. “ การรับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมคิวซีซีของพนักงานในองค์การเอกชน กรณีศึกษา บริษัท เอ.พี.ฮอนด้า จำกัด. ” ภาคนิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การพัฒนาศาสตร์พยาบาล) โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาศาสตร์พยาบาล, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมนึก ทองเอี่ยม. 2528. “ ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงานต่อการรับรู้สภาพการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ ในวิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี. ” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ เกษมสิน. 2526. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมพร สุทัศน์. 2542. มนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมยศ นาวิการ. 2526. Q.C. การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น). 2532. Basic QC Circle. เอกสารประกอบการฝึกอบรม. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- สถิตย์ ริยะदानนท์. 2547. “ การศึกษาผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (QCC : Quality Control Circle) ในภาคอุตสาหกรรมการผลิต SMEs กลุ่มอุตสาหกรรมขนาดกลางในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี. ” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2540. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : เพ็ญฟ้าพรินติ้ง.
- สุภาวดี สมุทระประภูต. 2537. “ การทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงาน (QC. CIRCLE) : ศึกษากรณีบริษัทในกลุ่ม KPN. ” ภาคนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาศาสตร์พยาบาล) โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาศาสตร์พยาบาล, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- สุรศักดิ์ นานานุกูล และคณะ. 2529. คู่มือ Q.C หลักการพื้นฐานของกลุ่มสร้างคุณภาพงานใน ญี่ปุ่นและไทย. กรุงเทพฯ : ธนาคารกรุงเทพ.
- อนุวรรตน์ ศิลาเหลืองอำไพ. 2546. เอกสารการสัมมนาเผยแพร่แนวคิด TQM. กรุงเทพฯ : ไทย วัฒนาพานิช.
- อุเมะ มาซาโอะ . 2546. หลักการ 7 ประการสู่ความสำเร็จของ TQM. แปลโดย สัญญา เศรษฐ พิทยากุล. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ชิโคชิ อุเมะ. 2546. วิธีทางสถิติเพื่อการพัฒนาคุณภาพ. แปลโดย วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. พิมพ์ ครั้งที่ 20. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- Atkinson, J.W. 1957. Motivational Determinates of Risk-Taking Behavior. Psychological Review 64. No. 6
- Beach, D.S. 1985. Personel : The Management of People At Work. New York : Macmillan.
- Kotler, P. 2000. Marketing Management. 10 nd ed. New Jersey : Prentice-Hall,Inc.
- Besterfield, D.H. et. al . 1999. Total Quality Management. 2nd ed. USA : Prentice-Hall.
- Guralnik, D.B. 1970. Webster's New World Dictionary. Second College ed. New York.
- Hodgetts, R.M. 1999. Modern Human Relations at Work. 7th ed. Dryden Press. New York : Harcourt Brace College, Publishers.
- Juran J.M. 1992. Juran on Quality By Design. New York : The Free Press.
- Juran J.M. and Gryna F.M. 1993. Quality Planning and Analysis. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.
- Kepner C.H. and Tregoe B.B. 1981. The New National Manager. New Jersey : Kepne-Tregoe.
- Terry, G.R. 1977. Principles of Management. 7th ed. Homewood : Richard D. Lrwin.
- Union of Japanese Scientists and Engineers (JUSE). 1980. QC Circle Koryo. Tokyo : Union of Japanese Scientists and Engineers, Tokyo.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามประกอบงานวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ
ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นการวิจัยเพื่อประกอบวิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ(QCC) ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จ.พระนครศรีอยุธยา

ดังนั้นจึงขอความร่วมมือจากท่าน ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ตามความจริงทุกประการ ข้อมูลที่ท่านตอบจะเก็บเป็นความลับ และจะไม่ส่งผลกระทบต่อท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด เนื่องจากข้อมูลที่น่าเสนอในผลงานวิจัยจะนำเสนอในภาพรวมมิได้เสนอเป็นรายบุคคล และจะใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น

แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC

ตอนที่ 2 : ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC

ตอนที่ 3 : ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC

ตอนที่ 4 : ข้อมูลความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC

การตอบแบบสอบถามนี้ ขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อ เนื่องจาก หากตอบไม่ครบเพียงข้อใดข้อหนึ่งจะทำให้การวิเคราะห์แบบสอบถามไม่สมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยเท่านั้น
นางสาววัลลภกษณ์ เทียงคาศ์
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกจากการดำเนินกิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ ในโรงงานอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คำนียาม กิจกรรม QCC หมายถึง กิจกรรมกลุ่มวงจรควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle) หรือกิจกรรมกลุ่มย่อยที่รวมกลุ่ม 3-10 คน เพื่อปรับปรุงคุณภาพ และประสิทธิภาพในการทำงาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก “√” ลงในช่องสี่เหลี่ยมตามสถานะภาพให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง เพียงช่องเดียว ของแต่ละข้อ นอกจากระบุเป็นอย่างอื่น

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

 ชาย

 หญิง

2. อายุ

 ต่ำกว่า 20 ปี

 20 – 30 ปี

 มากกว่า 30 – 40 ปี

 มากกว่า 40 – 50 ปี

 มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

 ม.3 , ม.6 , ปวช. หรือเทียบเท่า

 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)

 ปริญญาตรี

 สูงกว่าปริญญาตรี

4. ระยะเวลาการปฏิบัติงานในบริษัท

 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี

 มากกว่า 3-6 ปี

 มากกว่า 6-9 ปี

 มากกว่า 9-12 ปี

 มากกว่า 12 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

- หน่วยงานด้านปฏิบัติการหรือการผลิต เช่น ฝ่ายผลิต, ฝ่ายวางแผน, ฝ่ายจัดส่ง, ฝ่ายประกันคุณภาพ, ฝ่ายวิศวกรรม, ฝ่ายสินค้าคงคลัง, ฝ่ายซ่อมบำรุง เป็นต้น
- หน่วยงานด้านสนับสนุนปฏิบัติการหรือสนับสนุนการผลิต เช่น ฝ่ายบุคคล, ฝ่ายจัดซื้อ, ฝ่ายบัญชี, ฝ่ายการตลาด เป็นต้น

6. การได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม QCC

- 1-2 ครั้งต่อปี 3-4 ครั้งต่อปี
- 5-6 ครั้งต่อปี มากกว่า 6 ครั้งต่อปี
- ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม

7. ประสบการณ์ในการทำกิจกรรม QCC

- น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3 ปี มากกว่า 3-6 ปี
- มากกว่า 6-9 ปี มากกว่า 9 ปี

ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC

1. วิธีการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานเข้าร่วมทำกิจกรรม QCC ที่คุณให้ความสำคัญมากที่สุด (ตอบได้เพียงช่องเดียว)

- มีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่เป็นตัวเงิน ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินรางวัล
- มีการสร้างแรงจูงใจโดยสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่ตัวเงิน ได้แก่ การแข่งขัน ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ความรู้สึกก้าวหน้า การรู้ผลของงาน ฐานะของสังคม การให้รางวัลและการลงโทษ การให้งานที่เหมาะสม การทำให้มีความรู้สึกว่าการงานมีความสำคัญ และการลดความซ้ำซากจำเจ

ตอนที่ 2 : ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำการ QC

คำชี้แจง คำถามต่อไปนี้เป็น การสอบถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำการ QC โปรดทำเครื่องหมายถูก "√" ในช่องว่างของระดับแต่ละข้อที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด (โปรดทำเครื่องหมายลงทุกข้อ ข้อละ 1 คำตอบ)

ผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำการ QC	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านคุณภาพ (Quality)					
1. ลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานหรือการผลิต					
2. จำนวนผลิตภัณฑ์หรืองานที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดลดลง					
3. จำนวนข้อร้องเรียนจากลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไปลดลง					
4. มีการพัฒนางานและขั้นตอนในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
5. จำนวนของเสียหรืองานที่ต้องกลับมาแก้ไขลดลง					
ด้านต้นทุน (Cost)					
6. ต้นทุนในการบำรุงรักษาเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ในการทำงานของหน่วยงานลดลง					
7. ต้นทุนในการสั่งซื้อเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ในการทำงานเพื่อทดแทนของเก่าในหน่วยงานลดลง					
8. ต้นทุนด้านค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการปฏิบัติงาน (Over Head Cost) เช่น ค่าโทรศัพท์ ค่าถ่ายเอกสาร ลดลง					
9. ต้นทุนด้านเวลาที่สูญเปล่าในการทำงานลดลง					
10. ต้นทุนด้านแรงงานที่สูญเปล่าในการทำงานลดลง					
ด้านการส่งมอบ (Delivery)					
11. การส่งมอบผลิตภัณฑ์หรืองานที่ตรงตามข้อกำหนดของลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไปมากขึ้น					
12. การส่งมอบผลิตภัณฑ์หรืองานให้กับลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไปได้ทันเวลามากขึ้น					
13. การส่งมอบผลิตภัณฑ์หรืองานให้กับลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไปได้จำนวนครบถ้วนมากขึ้น					
14. การส่งมอบผลิตภัณฑ์หรืองานให้กับลูกค้าหรือหน่วยงานถัดไปถูกต้องตามสถานที่มากขึ้น					

ตอนที่ 3 : ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC

คำชี้แจง คำถามต่อไปนี้เป็นการสอบถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC โปรดทำเครื่องหมายถูก "√" ในช่องว่างของระดับแต่ละข้อที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด (โปรดทำเครื่องหมายลงทุกข้อ ข้อละ 1 คำตอบ)

ผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานทำกิจกรรม QCC	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความปลอดภัย (Safety)					
1. อุบัติเหตุในการทำงานลดลง					
2. พนักงานมีความรู้สึกมั่นใจในระบบความปลอดภัยในการทำงานมากขึ้น					
3. พนักงานเข้าใจและสามารถประเมินความเสี่ยงจากการทำงานมากขึ้น					
ด้านขวัญกำลังใจพนักงาน (Morale)					
4. สถิติการลาหยุดงานลดลง					
5. พนักงานมีการตรงต่อเวลาในการทำงานเพิ่มขึ้น					
6. การมีโอกาสได้รับพิจารณาเลื่อนตำแหน่งในการทำงานมากขึ้น					
7. การได้รับการยกย่องชมเชยมากขึ้น					
8. การสนับสนุนให้แสดงความคิดเห็นหรือการแสดงออกจากผู้บังคับบัญชามากขึ้น					
9. ความร่วมมือและความสามัคคีระหว่างเพื่อนร่วมงานมากขึ้น					
10. ความร่วมมือและช่วยเหลือด้านทรัพยากรจากผู้บริหารมากขึ้น					
11. การมีความอิสระในการทำงานมากขึ้น					
12. กิจกรรมในการส่งเสริมด้านการฝึกอบรมมากขึ้น					
13. กิจกรรมในการส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์มากขึ้น					
14. กิจกรรมในการส่งเสริมด้านการแข่งขันมากขึ้น					
15. ความชัดเจนในการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบมากขึ้น					
ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)					
16. สภาพแวดล้อมในการทำงานดีมากขึ้น					
17. เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายนอกมากขึ้น					
18. พนักงานให้ความสำคัญในการประหยัดพลังงานมากขึ้น					

**ตอนที่ 4 : ข้อมูลความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงาน
ที่ทำกิจกรรม QCC และเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC**

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มี
ต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรม QCC และเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรม QCC

1. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อหน่วยงานที่ทำกิจกรรมQCC

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลกระทบเชิงบวกที่มีต่อพนักงานที่ทำกิจกรรมQCC

ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งที่กรุณาตอบแบบสอบถามจนครบทุกข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาววัลลภกษณ์ เทียงคาศ์
วัน เดือน ปีเกิด	10 กรกฎาคม 2523
ที่อยู่	225 หมู่ 3 บ้านโนนสวรรค์ ถนนกิตติพร ตำบลเวว อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด 45110
ประวัติการศึกษา	
2547	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2551	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประสบการณ์การทำงาน	
2548-ปัจจุบัน	Process Engineer บริษัทฟูรุทาวา พรีซิชั่น (ประเทศไทย) จำกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้